

Liahona

PRESIDENTE EYRING:

Ehemplo ni Joseph

USA KA SUNDANAN SA
PERSONAL NGA PAGPADAYAG
pahina 12

8 ka Kamatuoran
nga Gipahiuli pinaagi sa
Unang Panan-awon,
pahina 18

Isaulog ang Pagpahiuli uban
Niini nga mga Kalihokan,
pahina 22

Mahangturong mga Leksyon
gikan sa Diyes Dolyares nga
Kwartang Papel, pahina 28

ANG
SIMBAHAN
ANIA DINHI

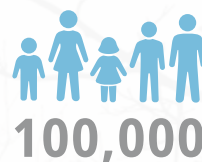
Palmyra New York,

USA

Daghang mahinungdanong panghitabo sa unang mga adlaw sa Pagpahiuli ang nahitabo diha ug libut sa Palmyra, nga nagsugod sa Unang Panan-awon didto sa kakahoyan duol sa panimalay sa pamilyang Smith (larawan gipakita sa wala).

Mga ektarya sa kakahoyan nga yuta nga gipalit sa pamilyang Smith niadtong 1817

Mga tawo nga mibisita sa Sagradong Kakahoyan kada tuig

Gikan sa Smith nga panimalay padulong sa Bungtod sa Cumorah

Mga kopya sa unang edisyon sa Basahon ni Mormon nga giimprinta sa Grandin Print Shop sa Palmyra

Mga miyembro sa dihang ang Simbahan opisyal nga giorganisar sa Fayette, New York, 30 ka milya (48 km) gikan sa Palmyra

1820 Ang Unang Panan-awon

1823 Si Anghel Moroni mibisita ni Joseph Smith

1830 Gimantala ang Basahon ni Mormon; ang Simbahan opisyal nga giorganisar niadtong Abril 6

2000 Ang Palmyra New York Temple gipahinungod niadtong Abril 6

Pagkat-on pa mahitungod sa ubang dapit sa kasaysayan sa Simbahan diha sa [history.ChurchofJesusChrist.org](https://www.history.ChurchofJesusChrist.org).

LITRATO PINAAG NI ANNE MICHELLE BAILEY

Pagpangalagad pinaagi sa Family History

8

Pagsaulog sa Pagpahiuli

22

Walo ka Kamatuoran gikan sa Unang Panan-awon

18

Ang Unang Panan-awon: Usa ka Sundanan sa Personal nga Pagpadayag
Presidente Henry B. Eyring

12

Sa Sagradong Dapit

Niining tuiga atong saulogon ang ika-200 nga anibersaryo sa Unang Panan-awon ni Joseph Smith. Gisugdan niini ang Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo sa matahum nga Sagrado nga Kakahoyan. Kana nga milagroso nga panghitabo nakausab sa dagan sa kasaysayan, lakip sa tanan natong kinabuhi. Apan ang labing importante alang kanako, nahimo kining personal ug makapausab sa kinabuhi.

Nagserbisyo uban sa akong bana didto sa New York/Pennsylvania Historic Sites Mission, migahin ko og daghang panahon nga naglakaw nianang sagradong dapit. Diha sa umahan sa pamilyang Smith sa Palmyra, New York, aduna koy pribilehiyo nga ilibut ang mga bisita gikan sa tibuok kalibutan ug sa lain-laing matang sa panarbaho.

Kitang tanan mahimong makat-on gikan sa mga ehemplo sa pamilyang Smith ug sa ubang unang mga miyembro sa Simbahan. Ang Unang Panan-awon ni Joseph Smith nagtudlo kanato unsaon sa pagdawat og pagpadayag, sama sa gipasabut ni Presidente Eyring diha sa pahina 12. Ang ubang mga General Authority mipamatuod sa katinuod niana nga panan-awon diha sa pahina 18.

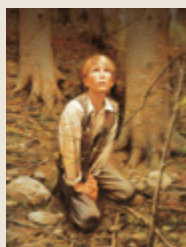
Akong yano nga pag-ampo nga samtang magsaulog kita og 200 ka tuig sukad sa Unang Panan-awon, makahunahuna kita sa tanang panalangin nga atong nadawat isip kabahin niining nagpadayon nga Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Sister Karen Russon Neff

Mga Sulod

- 5 **Unsay Mahitabo human Kita Mamatay?** ☺
- 6 **Mga Hulagway sa Hugot nga Pagtuo**
Esther Cox—Louisiana, USA ☺
Si Ester misalig sa gugma sa Langitnong Amahan sa pag-amuma sa iyang pamilya, lakip sa anak nga lalaki nga hapit mawala kaniya.
- 8 **Mga Baruganan sa Pagpangalagad**
Pagpangalagad pinaagi sa Family History
Ang pagkonektar ngadto sa atong mga katigulangan makaabli sa mga kasingkasing ug magbilin og malungtarong mga impresyon.
- 12 **Ang Unang Panan-awon:**
Usa ka Sundanan sa Personal nga Pagpadayag
Ni Presidente Henry B. Eyring
Ang pagsunod sa ehemplo ni Joseph Smith moresulta sa dugang nga pagpadayag sa atong mga kinabuhi.
- 18 **Walo ka Kamatuoran gikan sa Unang Panan-awon**
Ang mga propeta mipamatuod sa mga kamatuoran nga gipahiuli.
- 22 **Pagsaulog sa Pagpahiuli** ☺
Mga ideya sa kalihokan alang sa mga pamilya ug ubang mga grupo.
- 24 **Dali, Sunod Kanako: Basahon ni Mormon** ☺
Gamita kining sinemana nga mga artikulo sa pagpalambo sa imong pagtuon sa Basahon ni Mormon niining bulana.
- 28 **Nagpuyo Ka Ba og Diyes Dolyares nga Kinabuhi?**
Ni Bishop Gérald Caussé
Ania ang paagi nga makakita ka sa mahangturong bili sa mga butang.
- 32 **Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw** ☺
Usa ka pagkaangol miresulta sa iyang pagduhaduha sa iyang umaabut; ang bana ug asawa nakadawat og espesyal nga libro; usa ka tawo gusto lang nga makapauli; ang pagdangup ngadto sa Dios miluwas sa kaminyoon.
- 36 **Akong Notebook sa Komperensya**
Oktubre 2019 nga Kinatibuk-ang Komperensya ☺
- 38 **Mga Panalangin sa Pagbarug Pinaagi sa**
Kinaugalingong Paningkamot
Ang Espiritu Nakahimo sa Kalainan ☺
Si Molly nakakaplag og duha ka mahinungdanong sangkap alang sa pagsugod sa iyang kaugalingong negosyo sa pagluto.
- 40 **Unsaon Nako Pag-istorya ang Akong mga Anak**
mahitungod sa Kahimsog sa Pangisip? ☺
Ingon niini ang pagsugod sa pagsultihanay.

☺ Dali nga Mabasa

Anaa sa Hapin
Ang mga Tinguha sa Akong Kasingkasing,
ni Walter Rane

Mga Seksyon

Mga Young Adult

42

Nagsinati og **kalisud?** Ang kinabuhi dili sayon, apan ang **Langitnong Amahan adunay plano** alang sa matag usa kanato. Niining bulana, ang mga young adult mipaambit kon giunsa nila sa **pagkakaplag og paglaum ug pagkaayo** panahon sa kalisdanan.

Kabatan-onan

50

Pagkat-on unsa ang **gitudlo sa Unang Panan-awon kon kinsa ka**; sama ni Nephi, ang usa ka batan-ong lalaki nakakaplag **sa bili sa pagtrabaho og maayo**; si Joseph Smith mipakita **kon sa unsang paagi kita makadawat og mga tubag gikan sa Dios**.

Mga Bata

Higala

Paghimo og barko **sama ni Nephi**. Pagbasa mahitungod sa mga miyembro sa Simbahan sa Brazil. **Pagkat-on unsaon sa pagdumala sa dili malipayon nga mga pagbati**.

PANG-DIGITAL LAMANG NGA MGA ARTIKULO SA PEBRERO

3 ka Kamatuoran nga Akong Nakat-unan gikan sa Pagtuon kang Joseph Smith

Ni Jessica Nelson

Usa ka batan-ong hamtong nga historian mipaambit og mga panabut kala-but sa mga pangutana mahitungod sa kasaysayan sa Simbahan.

Pag-usab sa Akong mga "Ngano" ngadto sa mga "Unsaon"

Ni Lydia Tava'esina Pickard

Usa ka batan-ong misyonaryo sa Australia mipaambit kon sa unsang paagi ang usa ka pangutana miusab sa iyang pagtan-aw sa mga pagsulay sa iyang kinabuhi.

Giunsa Nako Pagkakaplag og Pagtuo sa Dihang Mibati Ko nga Nawala Kanako ang Tanan

Ni Jennifer Enamorado

Usa ka miyembro sa Honduras mipaambit kon giunsa niya sa pagpadayon human sa usa ka aksidente nga naka-usab sa kinabuhi.

Usahay Pahulaton Kita sa Langitnong Amahan alang sa Pagpadayag—ug OK ra Kana

Ni Meg Yost

Usa ka batan-ong hamtong mipaambit sa kamaayo ug kamatuoran sa tuk-mang panahon sa Dios sa pagtubag sa atong mga pag-ampo.

PANGITA PA OG DUGANG

Diha sa Gospel Library nga app ug sa liahona.ChurchofJesusChrist.org, ikaw:

- Makapangita sa kasamtangan nga isyu.
- Makadiskubre og pang-digital lamang nga sulod.
- Makapangita sa milabay nga mga isyu.
- Makasumiter sa imong mga sugilanon ug feedback.
- Maka-subscribe o makahatag og regalo nga subskripsyon.
- Makapalambo sa pagtuon gamit ang mga himan nga digital.
- Makapaambit og paboritong mga artikulo ug mga video.
- Maka-download o makaimprinta og mga artikulo.
- Makapaminaw sa imong paboritong mga artikulo.

KONTAKA KAMI

I-email ang imong mga pangutana ug feedback ngadto sa liahona@ChurchofJesusChrist.org.

I-sumiter ang imong makapalig-on sa pagtuo nga mga sugilanon sa liahona.ChurchofJesusChrist.org o ipadala ngadto sa:

Liahona, floor 23

50 E. North Temple Street

Salt Lake City, UT 84150-0023, USA

PEBRERO 2020 VOL. 23 NU. 2
LIAHONA 16717 853

Internasyonal nga magasin sa
Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa
Ulahing mga Adlaw

Ang Unang Kapangulohan: Russell M.
Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Ang Korum sa Napulog Duha ka mga
Apostoles: M. Russell Ballard, Jeffrey R.
Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A.

Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd
Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A.
Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G.
Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Editor: Randy D. Funk

Mga Adviser: Becky Craven, Sharon
Eubank, Cristina B. Franco, Walter F.
González, Larry S. Kacher, Adrián Ochoa,
Michael T. Ringwood, Vern P. Stanfill

Tigdumalang Direktor:
Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa
Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor:
Ryan Carr

Tig-abag sa Pagmantala: Camila
Castrillon

Pagsulat ug Pag-edit: David Dickson,
David A. Edwards, Matthew D. Flitton,
Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron
Johnston, Charlotte Larcabal, Michael R.
Morris, Eric B. Murdock, Joshua J. Perkey,
Jan Pinborough, Richard M. Romney,
Mindy Selu, Lori Fuller Sosa, Chakell
Wardleigh, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art:
J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Desinyo: Jeanette Andrews, Fay P.
Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott,
Thomas Child, Joshua Dennis, David
Green, Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen,
Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily
Chieko Remington, Mark W. Robison,
K. Nicole Walkenhorst

Coordinador sa Intellectual Property:
Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon:
Jane Ann Peters

Produksyon: Ira Glen Adair, Julie Burdett,
José Chavez, Thomas G. Cronin, Bryan W.
Gygi, Ginny J. Nilson, Marissa M. Smith

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-imprinta:
Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod:
Nelson Gonzalez

Paghubad: Shahlom Alinsug

Mailing address: *Liahona*, FL 23, 50 E.
North Temple St., Salt Lake City, UT
84150-0023, USA.

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa Dateline
Philippines sa Liahona, The Church of
Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple
Drive, Greenmeadows Subdivision,
Quezon City 1110, Metro Manila,
Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas
Center, Emerald Avenue, Pasig 1600,
Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitah ang <http://store.lds.org>. Paliugay ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon paliugay tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, FL 23, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0023, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahan ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas" o "direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, and Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi depende sa pinulongan.)

© 2020 pinaagi sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gimprianta sa Estados Unidos sa Amerika ug sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa *Liahona* alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili

diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada: February 2020 Vol. 23 No. 2.

LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DIMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

UNSAY MAHITABO HUMAN KITA MAMATAY?

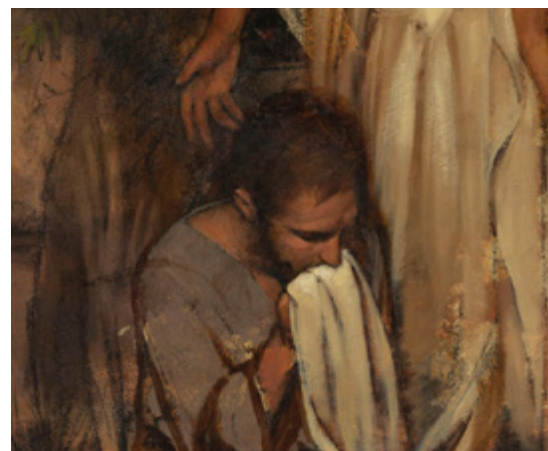
1. Kalibutan sa espiritu:

“Ang mga espiritu niadto kinsa mga matarung pagadawaton ngadto sa kahimtang sa kalipay, diin gitawag og paraiso, usa ka kahimtang sa kapahulayan, usa ka kahimtang sa kalinaw” (Alma 40:12).

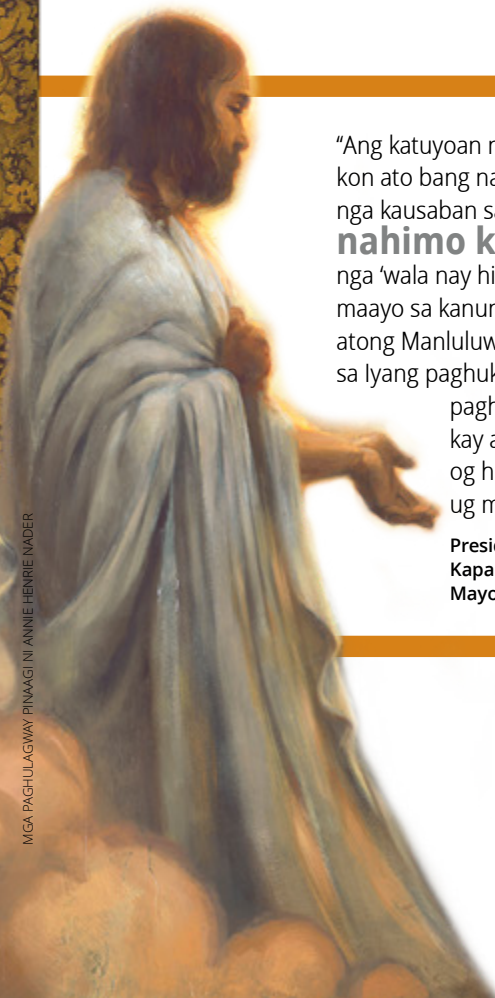
2. Pagkabanhaw:

“Ang kalag ipahiuli ngadto sa lawas, ug ang lawas ngadto sa kalag; oo, ug matag bahin sa lawas ug lutahan ipahiuli ngadto sa iyang lawas; oo, gani bisan buhok sa ulo dili mawala; apan ang tanan nga butang ipahiuli ngadto sa ilang tukma ug hingpit nga bayanan” (Alma 40:23).

3. Paghukom:

“Kon ang tanan nga mga tawo molabay na gikan niining unang kamatayon ngadto sa mahima-yaon nga kinabuhi, ingon nga sila nahimo nga imortal, sila kinahanglan gayud moatubang sa hukmanan sa Usa nga Balaan sa Israel” (2 Nephi 9:15).

“Ang katuyoan niining Katapusan nga Paghukom mao ang pagtino kon ato bang nakab-ot ang unsay gihulagway ni Alma nga ‘dako nga kausaban sa kasingkasing’ (tan-awa sa Alma 5:14, 26), diin **nahimo kitang bag-o nga mga nilalang**, nga ‘wala nay hilig sa pagbuhat og dautan, apan sa pagbuhat og maayo sa kanunay’ (Mosiah 5:2). Ang mohukom niini mao ang atong Manluluwas, si Jesukristo (tan-awa sa 2 Nephi 9:41). Human sa iyang paghukom tanan kita mokumpisal ‘nga ang iyang mga paghukom mga makiangayon’ (Mosiah 16:1), tungod kay ang iyang pagkahibalo sa tanan naghatag Kaniya og hingpit nga kasayuran sa tanan nga atong gibuhay ug mga tinguha.”

Presidente Dallin H. Oaks, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Malimpyo Pinaagi sa Paghinulsol,” *Liahona*, Mayo 2019, 93.

4. Ang-ang sa himaya:

“Ang tanan nga mga butang ipahiuli ngadto sa ilang tukma nga pagkahan-ay, matag butang ngadto sa iyang kinaiyanhon nga bayanan—pagka-mortal ngadto sa pagka-imortal, madun-ton ngadto sa dili pagkamadun-ton—gibanhaw ngadto sa walay katapusan nga kalipay sa pagpanunod sa gingharian sa Dios, o ngadto sa walay katapusan nga pagkauyamot sa pagpanunod sa gingharian sa yawa” (Alma 41:4).

Esther Cox

Louisiana, USA

Usa lang kadto ka laing adlaw sa pagbaha human mibundak ang kusog nga mga pag-ulan sa habagatang Louisiana. Apan sa dihang ang dos anyos nga anak ni Esther Cox, si Matthew, nahulog sa lawom, kusog nga sulog sa duol nga kanal, nahimo kining labing ngil-ad nga adlaw sa iyang kinabuhi. Sa dihang nakaplagan na si Matthew sa bana ni Esther, nga si George, nag-ubog siya sa tubig sulod na sa 15 minutos.

LESLIE NILSSON, LITRATISTA

Gitawag nila ang kahimtang ni Matthew nga “hapit malumos nga adunay hypoxia,” nga nagpasabut og kadaot sa utok tungod sa kakulang sa oxygen. Mao kini ang labing ngil-ad nga adlaw sa akong kinabuhi, apan ang Langitnong Amahan mihatag kaniya og balik ngari kanako. Anak gihapon nako siya. Nag-atiman ko niya sulod sa 20 ka tuig. Aduna kami nindot ug ngil-ad nga mga adlaw, apan usa siya ka panalangin. Talagsaon siya. Ug ang Langitnong Amahan mitabang kanako lahos niining tanan.

Walay gugma nga sama sa gugma gikan sa usa ka tawo nga dunay espesyal nga panginahanglan. Gimahal kaayo namo ang usag usa. Kami adunay espesyal kaayo nga kasuod. Ang Dios mipanalangin kanako. Gibuhat gayud Niya kana.

PAGDISKOBRE PA OG DUGANG

Pagtan-aw pa mahitungod sa panaw sa pagtuo ni Esther, lakip sa dugang nga mga litrato, sa online o Gospel Library nga bersyon niini nga artikulo sa ChurchofJesusChrist.org/go/2206.

Pagkat-on mahitungod sa mga kapanguhaan alang sa mga pamilya niadtong adunay espesyal nga mga panginahanglan diha sa ChurchofJesusChrist.org/go/2207.

Mga Baruganan sa Pagpangalagad

PAGPANGALAGAD PINAAGI SA FAMILY HISTORY

Ang pagtabang sa usa ka tawo sa ilang family history usa ka gamhanang paagi sa pagpangalagad. Samtang imong ikonektar ang uban ngadto sa ilang mga katigulangan pinaagi sa mga istorya ug mga detalye sa pamilya, makatabang ka nila nga mobati og mas dakong kalipay ug mas konektado sa ilang mga pamilya kay sa ilang gihunahuna nga ilang mahimo (tan-awa sa Malachi 4:5–6).

Dugay man kini nga miyembro sa Simbahan o tawo nga wala pa gayud makadungog sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo, ang tanang anak sa Dios adunay pangandoy nga mahibalo kon asa sila gikan.

Kasagarang dali ra nga makahatag og kusganon ug malungtarong impresyon, sama sa gipakita sa mosunod nga mga istorya.

PAGHULAGWAY PINAAGI NI JOSHUA DENNIS; MGA BACKGROUND NGAI IMAHE CELL PHONE GIKAN SA GETTY IMAGES

Pagpangita og Pamilya sa 30,000 ka Piye

Bag-ohay lang sa akong pagpa-
uli sakay sa eroplano, akong
nakatapad si Steve, kinsa mipaam-
bit kanako og mga parte sa iyang
personal nga istorya. Migradwar
siya sa high school, misulod sa U.S.
Army isip communications specialist
sa edad nga 18 anyos, ug sa wala
madugay misugod sa pagtrabaho
diha sa White House, nga naghatag
og suporta sa komunikasyon sa
Presidente sa Estados Unidos. Sa
edad nga 18 hangtud 26, nakaserbis-
yo siya og duha ka Presidente sa U.S.
Makalingaw ang iyang mga istorya!

“Steve,” miingon ko, “kinahang-
lan nimong isulat kini nga mga istorya alang sa imong kali-
watan! Kinahanglang direkta nilang maangkon kini nga mga
istorya gikan sa imong panglantaw.” Miuyon siya.

Dayon ang Espiritu miaghat kanako sa pagpangutana kani-
ya kon unsay iyang nahibaloan mahitungod sa iyang katigula-
ngan. Daghan og nahibaloan si Steve sa habig sa iyang inahan,
lakip ang istorya nga nanihapon ang iyang pamilya uban ni
Abraham Lincoln samtang nangampanya kini sa kabarangga-
yan panahon sa presidensyal nga eleksyon sa US sa 1860.

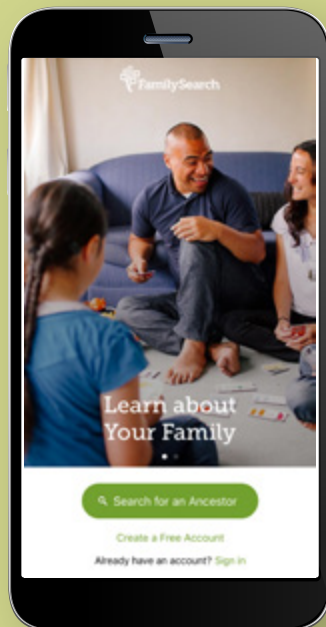
Hinoon, gamay ra kaayo siya og nahibaloan mahitungod
sa habig sa iyang amahan. Gusto gayud niyang masayud pa
og dugang. Akong gipagawas ang akong telepono ug giab-
lihan ang FamilySearch nga app. “Steve, mahimo natong
pangitaon ang imong pamilya karon dayon!”

Mikonektar ko sa Wi-Fi sa eroplano. Gibutang nako ang
akong telepono sa tray table sa akong atubangan aron pareho
mi nga makakita. Gisiksik namo ang FamilyTree. Sa pipila lang
ka minuto nagtutok na kaming duha sa sertipiko sa kaminyoon
sa iyang lolo sa tuhod ngadto sa iyang lola sa tuhod.

“Mao na sila!” miingon siya. “Nakahinumdom nako ron
sa iyang apelyido!”

Ang diwa sa kahinam mipatigbabaw namong duha.
Naningskamot kami nga momugna og mga profile alang sa
iyang wala kaayo mailhi nga katigulangan sa misunod nga
45 minutos. Mihangyo siya nako nga mosaad kaniya nga
among ipadayon ang pagsiksik og dungan didto sa Colorado.
Nagbinayloay mi og impormasyon sa pagkontak samtang
padulong na og tugpa ang eroplano.

Ania kami, naglupad og 30,000 ka piye (9,144 m) sa kaha-
nginan, gamit ang usa ka himan nga sama ka gamay sa akong

kamot, nagsiksik sa usa ka lalaki ug babaye nga naminyo 100 ka tuig na ang milabay kinsa nawagtang na kaniya ug sa iyang pamilya. Pagkatalagsaon! Apan nakit-an namo sila. Nasumpay ang mga pamilya. Ang mga istorya nahinumduman. Mibati ko og pagpasalamat alang sa teknolohiya ug sa mga himan. Usa gayud kadto ka milagro.

Jonathan Petty, Colorado, USA

Resipe sa Pagpangalagad

Si Ashley, usa ka sister nga akong gipangalagaran, ug ako adunay mga talamdan sa pagluto [cookbook] gikan sa among mga lola. Ang iyaha gikan sa iyang apohan sa tuhod, ug ang akoa usa ka basahon nga akong gihugpong sa dihang akong napanunod ang kahon sa mga resipe ni Lola Greenwood human kini namatay.

Si Ashley ug ako parchong mipili og resipe gikan sa among mga talamdan sa pagluto, ug nag-uban kami usa ka gabii human sa trabaho aron sulayan kini. Gipili niya ang resipe nga blondie dessert, mao nga kini ang una namong gihimo ug gibutang kini sulod sa hudno. Akong gipili ang “pink chip dip”—ang kanunayng giandam nga pagkaon sa matag party sa pamilyang Greenwood. Ang anak ni Ashley nga si Alice mitabang kanamo sa pagtilaw sa pagkaon. Dayon, tungod kay dili gusto ni Ashley nga kaonon sa iyang mga anak ang tanang blondie, gihiwa-hiwa niya kini ug gihatud ngadto sa mga sister nga iyang gialagaran.

Ang labing ganahan nako sa among gabii sa resipe mao nga samtang nagluto kami, naghisgut kami sa tanang regular nga mga hilisgutan sa pagpangalagad—ang iyang mga panlimbasug ug ang ako. Apan naghisgut usab kami sa among mga lola ug mga mama, nga emosyonal alang kanamong duha.

Jenifer Greenwood, Utah, USA

Gilibutan sa Bag-ong Pamilya

Si Maria dili kaayo aktibo sa sobra na 20 ka tuig. Pipila ka bulan ang milabay, migahin kami og pipila ka oras uban kaniya sa among panimalay, nagsusi sa iyang pamilya pinaagi sa census ug sa ubang mga rekord. Sa usa ka higayon nakahilak siya nga mituaw, “Mas daghan ko og nakat-unan kalabut sa akong pamilya sulod sa duha ka oras kay sa akong nahibaloan sa tibuok nakong kinabuhi!”

Sa katapusan sa among panag-uban, among gipakita kaniya ang Relatives Around Me [Kabanay sa Akong Palibut] nga parte sa FamilyTree nga app. Among nasayran nga ang akong bana ug ako par-yente diay ni Maria nga medyo layo na. Nakahilak na usab siya, nag-ingon nga nagtuo siya nga siya rang usa. Wala gayud siya masayud nga aduna siyay pamilya diha sa dapit. Paglabay sa pipila ka semana nakigkita si Maria sa among bishop. Naningkamot siya karon nga mahimong takus alang sa templo, ug daghan siyang nahimamat nga “bag-o” nga mga ig-agaw sa among ward!

Carol Riner Everett, North Carolina, USA

Piho nga mga Pamaagi sa Pagtabang

Ang family history makahatag og mga oportunidad sa pagpangalagad kon daw wala nay laing mosalir. Ania ang pipila ka mga ideya nga mahimo nimong sulayan.

- Tabangi sila sa pag-upload og mga litrato sa pamilya ngadto sa FamilySearch.
- Tabangi sila sa pagrekord ug pag-upload og mga audio recording sa mga istorya sa family history, ilabi na niadtong motakdo sa mga litrato.
- Paghimo og fan chart o ubang ma-imprinta nga dokumento sa family history nga mahimo nimong mahatag isip gasa.
- Pagtudlo og mga paagi sa pagrekord og ilang kaugalingong kasaysayan pinaagi sa paghimo og journal sa paagi nga malingaw sila. Audio nga journal? Litrato nga journal? Mga video log? Adunay daghang opsyon alang niadtong dili ganahan sa naandang mga format sa journal.
- Pagdungan og adto sa templo aron sa pagbuhat sa mga ordinansa alang sa katigulangan. O tanyagi sa pagbuhat sa mga ordinansa alang sa mga ngalan sa ilang pamilya kon daghan ra ang anaa kanila kay sa ilang mahimo.
- Pakigpundok aron sa pagpaambit og mga tradisyon sa pamilya.
- Pagtambong og dungan sa klase sa family history. ■

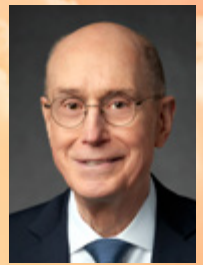
PAGDAPIT SA PAGLIHOK

Ikonsiderar kadtong imong gipangalagaran. Unsaon nimo paggamit ang family history sa pagpanalangin sa ilang mga kinabuhi?

IPAAMBIT ANG INYONG MGA KASINATIAN

Ipadala kanamo ang inyong mga kasinatian samtang nangalagad kamo sa uban o kamo ang gipangalagaran. Adto sa liahona.Church ofjesusChrist.org ug i-klik ang "Submit an Article or Feedback."

**Ni Presidente
Henry B. Eyring**

Ikaduhang
Magtatambag
sa Unang
Kapangulohan

Ang Unang Panan-awon

Usa ka Sundanan sa Personal nga Pagpadayag

Si Propeta Joseph Smith mitudlo gikan sa iyang kasinatian sa Sagradong Kakahoyan kon sa unsang paagi kita makadawat og personal nga pagpadayag isip kabahin sa atong inadlaw-adlaw nga kinabuhi.

Ang ika-200 nga anibersaryo sa unsay atong gitawag nga “Unang Panan-awon ni Joseph Smith” usa ka talagsaong oportunidad alang kanato nga mapalambo ang atong pagtuo sa iyang propetikanhong misyon ug makat-on gikan sa iyang ehemplo kon unsaon sa pagpalambo sa atong kaugalingong kapasidad sa pagdawat og personal nga pagpadayag gikan sa Dios.

Sa dihang ang 14 anyos nga si Joseph Smith migawas sa kakahoyan sa Palmyra, New York, USA, nasayud siya sa iyang kaugalingon nga ang Dios makigsulti sa Iyang mga anak dinhi sa mortalidad. Mituo siya sa mga pulong nga iyang nabasa sa iyang Biblia:

“Ug kon aduna man kaninyoy nakulangan og kaalam, papangayoa siya sa Dios nga nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud ug sa walay pagpamoyboy; ug kini igahatag kaniya.

“Hinoon kinahanglan nga mangayo siya uban sa pagtuo, sa walay pagduha-duha. Kay siya nga nagaduhaduha, sama sa balud sa dagat nga ginahandos ug ginakosokoso sa hangin” (Santiago 1:5–6).

Si Joseph Smith walay kahadlok nga milihok tungod niana nga saad, sama usab kanatong tanan. Si Presidente Russell M. Nelson misulti niini mahitungod sa atong oportunidad: “Kon ang langitnong kasinatian ni Joseph Smith sa Sagrado nga Kakahoyan nakatudlo kanato og bisan unsa, kana mao nga ang mga langit abli ug nga ang Dios makigsulti sa Iyang mga anak.”¹

Ang Dios motuman sa Iyang saad nga makigsulti sa Iyang mga anak dinhi sa mortalidad kon sila mangayo ug mahimong sarang sa pagdawat niana nga komunikasyon. Si Propeta Joseph Smith mitudlo gikan sa iyang kasinatian sa Unang Panan-awon, ug gikan sa dakong baha sa pagpadayag nga miabut kaniya pinaagi sa Pagpahiuli, kon sa unsang paagi kita makadawat og personal nga pagpadayag isip kabahin sa atong inadlaw-adlaw nga kinabuhi.

“Kon kita andam na nga moduol ngadto Kaniya,” mitudlo si Joseph, “Siya andam nga moduol ngari kanato.”²

Abli Ang Kalangitan

Ang atong hagit mao ang paglihok aron atong madawat ang mga mensahe sa kamatuoran nga andam nga ipadala sa Langitnong Amahan kanato isip pagpadayag ug sa pag-ila sa unsay napadala na Niya. Ang kasinatian ni Joseph Smith naghatag og ehemplo niana. Malagmit nga gibasa niya ang basahon ni Santiago ug ubang biblikanhong basahon sa pipila ka higayon, sama sa atong nabuhat. Apan usa ka adlaw, pinaagi sa impluwensya sa Espiritu Santo, iyang naila ang mensahe nga migiya kaniya ngadto sa Sagradong Kakahoyan. Ania ang iyang istorya mahitungod sa pagkadiskubre og mensahe gikan sa Dios nga dugay nang gipadala:

“Samtang ako nanlimbasug ubos sa hilabihan nga kalisud tungod sa mga panagbanga niini nga mga nagkalain-lain nga pundok sa mga relihiyon, ako usa ka adlaw nagbasa sa Epistola ni Santiago, kapitulo uno ug ikalima nga bersikulo, nga nag-ingon: *Kon hain kaninyo ang nagkulang sa kaalam, papangayoa siya sa Dios, nga naghatag sa tanan nga katawhan sa walay pagdumili, ug walay pagkasuko; ug kini ihatag ngadto kaniya.*

“Wala pay bisan unsa nga tudling sa kasulatan nga mituhop uban sa labaw nga gahum ngadto sa kasingkasing sa tawo kay sa nahimo niini nga panahon ngari kanako. Kini ingon og misulod uban sa makusog nga gahum ngadto sa matag tipik sa akong kasingkasing. Ako namalandong niini pagbalik-balik, sa kasayuran nga kon adunay tawo nga nagkinahanglan og kaalam gikan sa Dios, ako mao; kay kon unsaon pagbuhat ako wala masayud, ug hangtud nga ako makaangkon og dugang pa nga kaalam nga labaw pa kay sa kaniadto nga ako aduna, niana nga panahon ako dili gayud masayud; kay ang mga magtutudlo sa relihiyon ug sa nagkalain-lain nga mga pundok misabut sa sama nga mga pulong sa kasulatan sa lain-lain nga paagi ngadto sa pagwagtang sa tanan nga pagsalig diha sa paghusay sa pangutana pinaagi sa pagdangop ngadto sa Biblia” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:11–12).

Ang kasinatian ni Joseph Smith maoy usa ka sundanan nga atong masunod sa pag-ila og personal nga mga mensahe gikan sa Dios. Nganong ang usa ka tudling sa kasulatan miabut uban sa dakong gahum ug misulod uban sa dakong pwersa ngadto sa matag tipik sa iyang kasingkasing? Ug nganong iya kining gibalik-balik sa pagpamalandong?

Tingali adunay daghang rason nga ang Dios kusinganong namulong ngadto sa batan-ong si Joseph, apan ang nag-unang rason mao nga andam na ang iyang kasingkasing.

Ang Masulub-on nga Kasingkasing Usa ka Andam nga Kasingkasing

Si Joseph adunay masulub-on nga kasingkasing tungod sa labing minos duha ka rason. Gusto siya og kapasayloan sa iyang mga sala ug mga kahuyang, diin nasayud siya nga moabut lamang pinaagi ni Jesukristo. Ug desperado siya nga masayud hain sa nagkasumpaki nga mga simbahan ang sakto ug iyang apilan.

Si Joseph andam uban sa pagtuo nga si Jesus mao ang Kristo, ang iyang Manluluwas. Uban niana nga pagtuo ug uban sa mapainubsanong kasingkasing, andam na siya. Miingon siya mahitungod sa iyang mga pagbati nianang higayona, “Nangayo ako sa Ginoo og kalooy, kay walay lain nga akong kadangpan ug kapangayoan og kalooy.”³

Andam na siya, sama nga atong mahimo, sa pag-angkon sa saad ni Santiago. Ang mga pinadayag nga miabut nagtugot sa Ginoo sa pag-usab sa kinabuhi ni Joseph ug sa pagpanalangin sa mga kinabuhi sa tanang amak sa Langitnong Amahan, ug sa ilang mga pamilya, kinsa mianhi o moanhi pa sa mortalidad.

Usa ka langitnong panalangin alang kaninyo ug kanako mao nga makakat-on kita gikan sa ehemplo ni Joseph kon unsaon sa pagdawat og kahayag ug kahibalo gikan sa Dios. Pinaagi sa pagsunod sa ehemplo ni Joseph, makadala kita og malungtarong kalipay ngadto niadtong atong gimahal ug giserbisuhan alang sa Ginoo. Ug dayon ang ilang ehemplo makapaambit sa panalangin sa personal nga pagpadayag subay sa usa ka pagkasumpay-sumpay kansang katapusan dili nato makita apan makita sa Langitnong Amahan.

Pag-andam sa Atong Kaugalingon alang sa Pagpadayag

Ang sundanan ni Joseph sa pagpangandam sa pagdawat og personal nga pagpadayag yano ug sayon nga sundon, apan dili gayud kini usa ka hugpong sa mga lakang, ang usa pagasundan sa lain. Ikaw usa ka talagsaong anak sa Dios, busa ikaw adunay lain-laing kapasidad sa pagkat-on ug lain-laing paagi sa pagkat-on sa kamatuoran. Apan gikan sa ehemplo ni Joseph, imong makita kon sa unsang paagi ang pipila ka mga pagpadayag sa kahayag ug kamatuoran mahinungdanon sa

pagpangandam sa pagdawat og padayon nga personal nga pagpadayag. Ang Ginoo nasayud niana nga kamatuoran sa dihang Iyang gihatag ang mga pag-ampo sa sakramento sa matag usa kanato isip usa ka sundanan sa pagpangandam sa pagdawat og personal nga pagpadayag pinaagi sa Espiritu Santo.

Mahimong lahi kini alang kanimo, apan kon makadungog ko sa mga pulong nga “O Dios, ang Amahan sa Kahangturan” (Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77, 79), usa ka mainitong pagbati sa gugma moabut kanako. Ang mga pulong sa mga pag-ampo sa sakramento mipahinumdom kanako sa unsay akong gibati sa akong pagkawas gikan sa usa ka bunyaganan sa Philadelphia, Pennsylvania, USA, sa dihang otso anyos pa ko. Nasayud ako nianang higayona nga si Jesus mao ang akong Manluluwas, ug akong gibati ang kalipay nga nahimong limpyo. Usahay makahinumdom ko og usa ka dibuho [painting] Niya nga anaa sa krus ug migawas sa Iyang lubnganan. Kasagaran ang moabut kanako mao ang usa ka pagbati sa pagpasalamat ug gugma alang Kaniya.

Kon makadungog ko sa mga pulong nga mosaksi ko sa akong kaandam nga “kanunay mohinumdom kaniya ug maghupot sa iyang mga sugo,” mobati ko og mapainubsanong panginahanglan sa paghinulsol ug pagpasayo. Dayon, kon makadungog ko sa saad nga makabaton ko sa Iyang Espiritu uban kanako (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77), mobati ko nga tinuod kana. Ug sa matag higayon, mobati ko og kahayag, kalinaw, ug pag-salig nga makadungog ko og gipadayag nga mga mensahe gikan sa Dios.

Ang katorse anyos nga si Joseph Smith walay mga pag-ampo sa sakramento sa dihang giandam siya alang sa personal nga mga pagpadayag nga miabut didto sa Sagradong Kakahoyan ug sa tibuok niyang kinabuhi.

Apan misunod siya og sundanan nga masunod natong tanan aron mahimong sarang sa padayon nga personal nga pagpadayag:

- Gitun-an niya ang mga pulong nga gipadayag na sa Dios diha sa mga kasulatan.
- Gipamalandongan niya ang iyang nabasa ug gibati.
- Pabalik-balik siyang mibasa sa mga kasulatan sa kanunay ug sa mainampingong paagi.
- Gikan sa pagtuo nga iyang naangkon pinaagi sa pagtuo ug pagpamalandong, nakahukom siya nga mag-ampo.
- Sa dihang miabut ang pagpadayag, nakadawat siya sa kamatuoran ug kahayag, misunod sa kamatuoran nga gihatag kaniya, ug nagtinguha og dugang nga kamatuoran.
- Mibasa na usab siya sa mga kasulatan ug nakadawat og dugang nga pagpadayag gikan sa Dios, diin iyang gisulat.
- Mipadayon siya sa pag-ampo ug pagsunod, sa ingon nakadawat pa og dugang nga kahayag ug mga instruksyon.

Gihulagway ni Presidente Nelson ang talagsaong oportunidad nga moabut samtang mosunod kita sa ehemplo ni Joseph Smith: “Sa sama nga paagi, unsa ang maabli diha kaninyo tungod sa inyong pagpangita? Unsa nga kaalam ang kulang kaninyo? Unsa ang inyong gibati nga maoy dinali-ang panginahanglan nga mahibaloan o masabtan? Sunda ang ehemplo ni Propeta Joseph. Pangita og mingaw nga lugar diin kamo kanunay makaad-to. Ipaubos ang inyong kaugalingon atubangan sa Dios. Ibubo ang inyong kasingkasing ngadto sa inyong Langitnong Amahan. Dangop Kaniya alang sa mga tubag ug alang sa kahupayan.”⁴

Si Satanas Mosupak sa Pagpadayag

Samtang mosunod ka sa ehemplo ni Joseph Smith, mainampingon nimong tun-an ang iyang ehemplo sa kaisug ug pagkamakanunayon. Tingali dili nimo masugatan ang pakigbatok nga iyang nasinati diha sa Sagradong Kakahoyan samtang mag-ampo ka, apan maalamon nga imo kining hinumduman. Gihulagway ni Joseph kana nga pakigbatok niini nga paagi:

“Human ako moabut sa dapit diin ako naglaraw sa pag-adto, human ako makapaniid sa akong palibut, ug nakita ang akong kaugalingon nga nag-inusara, ako miluhod ug misugod sa pagtugyan sa mga tinguha sa akong kasingkasing ngadto sa Dios. Ako wala pa gani makasugod, sa ingon, sa kalit lamang ako gipugngan sa usa ka gahum nga sa hingpit mibuntog kanako ug adunay kahibulongan nga gahum ibabaw kanako nga mao ang mipugong sa akong dila aron ako dili makasulti. Bagâ nga kangit-ngit ang mialirong kanako, ug kini gipakaingon ko sa makadiyut ingon og ako gitakda ngadto sa kalit nga kalaglagan.

“Apan, sa pagpanlimbasug sa akong tibuk nga mga gahum sa pagtawag sa Dios aron pagluwas kanako gikan sa gahum niini nga kaaway diin mibuntog kanako, ug niana nga higayon sa diha nga ako andam na sa pag-unlod

ngadto sa pagkawalay paglaum ug pagtugyan sa akong kaugalingon ngadto sa kalaglagan—dili usa ka bunga sa hunahuna nga kadautan, apan ngadto sa gahum sa usa ka tinuod nga binuhat gikan sa dili makita nga kalibutan, kinsa nagbaton og ingon nga kahibulongan nga gahum nga ako sukad wala pa gayud makasinati diha ni bisan kinsa nga binuhat—ug dinhi niini nga higayon sa dako nga kahadlok, ako nakakita og usa ka dako nga gilis sa kahayag ibabaw gayud sa akong ulo, labaw sa kahayag sa adlaw, nga nag-anam og paubos hangtud kini midapat kanako” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:15–16).

Kana nga makalilisang nga oposisyon, nga mipadayon sa tibuk kinabuhi ni Joseph, miabut tungod kay gusto ni Lucifer nga mapugngan ang pagpadayag nga mosangput ngadto sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo. Ang imong mga pag-ampo alang sa pagpadayag gikan sa Dios mag-atubang og mas minos nga oposisyon, apan kinahanglan ka nga mosunod sa ehemplo ni Joseph sa kaisug ug pagkamakanunayon.

Si Satanas malagmit nga mogamit og dili kaa-yo klaro nga mga paagi sa pagkontra sa imong mga paningkamot sa pagdawat ug paghupot og personal nga pagpadayag. Usa ka paagi mao ang iyang tuyo sa pagpadala kanimo og mga bakak,

iyang pamaagi sa mini nga pagpadayag. Mosulay siya sa paghatag kanimo og mga mensahe nga gituyo aron motuo ka nga walay Dios, walay nabanhaw nga Jesukristo, walay buhing mga propeta o pagpadayag, nga nalingla si Joseph Smith, ug nga ang imong mga pagbati ug mga paghunghong sa Espiritu Santo maoy tumotumo sa “usa ka nagsalimoang nga hunahuna” (Alma 30:16).

Atakihon ka niya niana nga mga bakak, sama sa iyang pag-atake kang Joseph Smith, sa mismong higayon nga mag-ampo ka ug usab human ka makadawat og pagpadayag. Nakakaplag ako og duha ka paagi sa pag-eskapo niana nga mga pagpang-atake.

Una, ayaw gayud ilangay ang impresyon nga mag-ampo. Ayaw tuguti ang mga pagduha-duha nga makapawala sa imong kadasig. Miingon si Presidente Brigham Young (1801–77) nga ang tawo nga maghulat nga ganahan nga mag-ampo dili lagmit mag-ampo.⁵

Ikaduha, isulat dayon ang mga mensahe nga imong madawat gikan sa Dios. Akong nakaplagan nga ang espirituhanong impresyon nga klaro sulod sa usa ka minuto mahimong dili na klaro o mahanaw na paglabay sa pipila ka minuto. Bisan sa tungang gabii, nakakat-on ko sa pagbangon ug pagsulat sa mga impresyon. Kon dili man mawala ra kini.

Niini, si Joseph Smith mihatag og laing leksyon alang kanato. Gisulat niya ang kasinatian sa iyang Unang Panan-awon sa pipila ka higayon, ug gihulagway niya kini ngadto sa pipila ka tawo sulod sa katuigan. Sama sa ubang mga propeta, bisan si Propeta Joseph nakakat-on sa kaimportante, ug kali-sud, sa pagrekord sa gipadayag nga kamatuoran pinaagi sa mga pulong.

Ang Pagpadayag Mopanalangin sa Atong Kaliwatan

Sama ni Joseph Smith, makapanalangin kita sa atong mga anak ug mga anak sa atong mga anak sa mga pulong sa pagpadayag nga atong madawat gikan sa Dios. Tungod kay mga indibidwal kita nga adunay talagsaon nga mga panginahanglan, tingali ang pipila lamang sa pagpadayag nga atong

madawat alang sa atong kaugalingon ang magamit ngadto niadtong responsable kita ngadto sa Dios. Apan ang sinulat nga ebidensya nga ang Dios nakigsulti kanato mahimong panalangin ngadto kanila sama sa panalangin nga gihatag kanato ni Propeta Joseph Smith.

Ang Unang Panan-awon nagpakita kanato nga abli ang kalangitan. Ang Dios maminaw sa atong mga pag-ampo. Gipadayag Niya ang Iyang Kaugalingon ug ang Iyang Anak ngari kanato. Ang Espiritu Santo mamulong ngadto sa mga kasingkasing niadtong kinsa andam nga maminaw ug mobati sa ligdong, hinagawhaw nga tingog. Mahimo natong mapasa kadto nga mga leksyon ug kana nga mensahe ngadto sa atong mga gimahal ug magsunod kanato.

Salamat sa atong maloloy-on nga Amahan sa Langit, kinsa nagmahal kanato, maminaw sa atong mga pag-ampo, ug misulti mahitungod sa Manluluwas sa atong panahon, “*Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!*” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:17). Salamat ngadto ni Ginoong Jesukristo, kinsa mipahiuli sa Iyang Simbahan pinaagi ni Propeta Joseph Smith. Ug salamat sa Espiritu Santo, kinsa mahinamon nga mahimo natong kanunay nga kauban.

Mopamatuod ko nga “Oo” ang tubag sa pag-ampo sa bata:

Amahan namo, naa ba gyud ka?

*Sa pag-ampo sa bata naminaw ka ba?*⁶

Mag-ampo ko nga kita, sama sa gibuhat ni Propeta Joseph Smith ug gibuhat usab sa atong buhing propeta karon, modawat sa pagdapit gikan sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan, gikan sa atong Manluluwas, ug gikan sa Espiritu Santo sa pagdawat sa kahayag ug kamatuoran sa personal nga pagpadayag matag adlaw sa atong kinabuhi. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 95.
2. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 48.
3. Joseph Smith, sa “First Vision Accounts,” 1832 Account, Gospel Topics Essays, [ChurchOfJesusChrist.org/topics/essays](https://www.ChurchOfJesusChrist.org/topics/essays).
4. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” 95.
5. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* (1997), 53.
6. “Ampo sa usa ka Bata,” *Songbook sa mga Bata*, 6–7.

Walo ka Kamatuoran gikan sa Unang Panan-awon

Sa usa ka hayag nga buntag sa tingpamulak duha ka gatus ka tuig na ang milabay sa banikanhon, amihanang bahin sa New York, sa hilum nga kakahoyan, ang Dios nga Amahan ug ang Iyang Anak, si Jesukristo, mipakita sa batan-ong si Joseph Smith. Kining milagroso nga panghitabo mitapos sa gatusan ka tuig nga walay kasiguroan ug pagpangagpas mahitungod sa kinaiyahan sa Dios, sa panginahanglan sa padayon nga pagpadayag, ug sa ubang mahangturon nga mga kamatuoran nga dugay nang nakalimtan o natabunan sa espirituhanong kangitngit.

Si Presidente James E. Faust (1920–2007), Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, kinsa mitawag sa Unang Panan-awon nga “tingali ang labing talagsaong panghitabo nga nahitabo sa yuta sukad sa Pagkabanhaw,” milatid og walo ka kamatuoran nga gipahiuli dinhi sa yuta niining talagsaong panghitabo.¹ Samtang atong saulogon ang ika-200 nga anibersaryo sa Unang Panan-awon, ikonsiderar kini nga mga kamatuoran ug ang daghang pagpamatuod sa modernong mga propeta kinsa mihatag og pagsaksi dili lamang sa katinuod sa Unang Panan-awon apan usab sa mga kamatuoran nga gipadayag niini.

1. Ang Dios nga atong Amahan usa ka personal nga binuhat, ug ang mga lalaki ug babaye gihimo diha sa iyang panagway.

Si Joseph Smith nakat-on niadtong mga gutloa [sa Unang Panan-awon], unsa man kataas o kamubo, og mas daghan mahitungod sa kinaiyahan sa Dios kay sa nakat-unan sukad sa tanang maalamong eskolar sa relihiyon sa tanang panahon.”

—**Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008)**²

Ang Dios nga atong Amahan adunay mga dunggan nga amakadungog sa atong mga pag-ampo. Siya adunay mga mata nga makakita sa atong mga lihoc. Siya adunay ba-ba nga makasulti kanato. Siya adunay kasingkasing nga mobati og kalooy ug gugma. Siya tinuod. Siya buhi. Kita iyang mga anak nga gihimo diha sa iyang panagway.” —**Presidente Thomas S. Monson (1927–2018)**³

2. Si Jesus usa ka personahe, bulag ug lahi sa Amahan.

Sa iyang Unang Panan-awon, nakita ni Joseph Smith ang duha ka managlahing personahe, duha ka binuhat, nga nagklaro nga dili tinuod ang nagpatigbabaw nga gituohan mahitungod sa Dios ug sa Dios nga Kapangulohan.

“Sukwahi sa gituohan nga ang Dios dili matugkad ug misteryo nga dili mahibaloan mao ang kamatuoran bahin sa kinaiyahan sa Dios ug ang atong relasyon Kaniya mahibaloan ug mao gayud ang yawe sa tanan natong doktrina.”

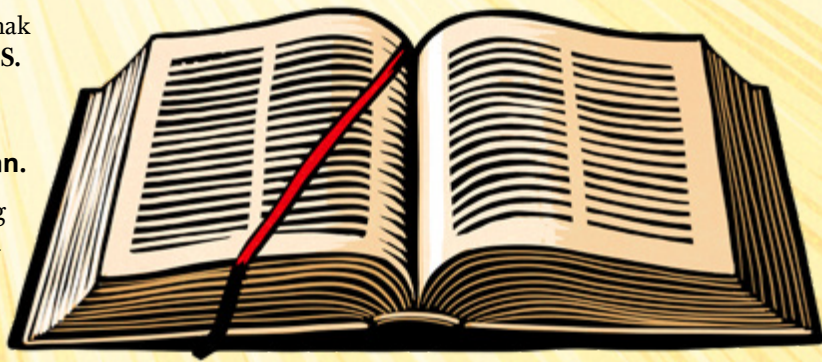
—**Presidente Dallin H. Oaks, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan**⁴

3. Si Jesukristo gideklarar sa Amahan nga Iyang Anak.

Kami mopamatuod, ingon nga sa husto nga paagi Iyang Kagi-orden nga mga Apostoles—nga si Jesus mao ang Buhi nga Kristo, ang imortal nga Anak sa Dios. Siya mao ang gamhanan nga Haring Emmanuel, kinsa nagbarug karon diha sa tuo nga kamot sa Iyang Amahan. Siya mao ang kahayag, ang kinabuhi, ug ang paglaum sa kalibutan. Ang Iyang paagi mao ang dalan nga paingon ngadto sa kalipay dinhi niini nga kinabuhi ug sa kinabuhing dayon sa kalibutan nga moabut.” —**“Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles”**⁵

4. Si Jesus mao ang tighatag sa pagpadayag sama sa gitudlo sa Biblia.

Ang tanang pagpadayag sukad pa sa pagkapukan miabut pinaagi ni Jesukristo, kinsa mao si Jehova sa Daang Tugon. . . . Ang Amahan [si Elohim] wala gayud sukad makigsabut sa tawo sa direkta ug personal nga paagi sukad sa pagkapukan, ug wala gayud siya mopakita gawas lang sa pagpaila ug paghatag og pamatuod sa Anak.” —**Presidente Joseph Fielding Smith (1876–1972)**⁶

5. Ang saad ni Santiago nga mangayo sa Dios og kaalam natuman.

Si Propeta Joseph Smith mipahiluna og sumbanan nga atong sundon sa pagtubag sa atong mga pangutana. Naaghat sa panaad ni Santiago nga kon kita nakulangan og kaalam kita makapangayo sa Dios, ang batang si Joseph midala sa iyang pangutana direkta ngadto sa Langitnong Amahan. . . .

“Sa sama nga paagi, unsa ang maabli diha kaninyo sa inyong pagpangita? Unsa nga kaalam ang kulang kaninyo? Unsa ang inyong gibati nga maoy dinaliang panginahanglan nga mahibaloan o masabtan? Sunda ang ehemplo ni Propeta Joseph. Pangita og mingaw nga lugar diin kamo kanunay makaadto. Ipaubos ang inyong kaugalingon atubangan sa Dios. Ibubo ang inyong kasingkasing ngadto sa inyong Langitnong Amahan. Dangop Kaniya alang sa mga tubag ug alang sa kahupayan.” —**Presidente Russell M. Nelson**⁷

6. Si Joseph nakakat-on sa reyalidad sa usa ka tinuod nga binuhat gikan sa dili makita nga kalibutan kinsa naningkamot sa paglaglag kaniya.

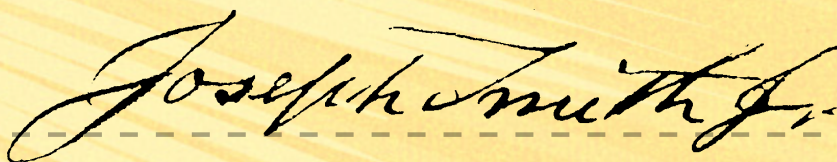
Si Satanas, o Lucifer, o ang amahan sa mga bakak—bisan unsay itawag ninyo kaniya—tinuod gayud, siya gayud ang representasyon sa dautan. Ang iyang mga motibo sa tanang paagi dautan, ug siya mangurog sa presensya sa makatubos nga kahayag, sa paghunahuna bahin mismo sa kamatuoran. . . . Hangtud sa hangtud supak siya sa gugma sa Dios, sa Pag-ula ni Jesukristo, ug sa buhat sa kalinaw ug kaluwasan. Makigbatok siya niini bisan kanus-a ug bisan asa kutob sa iyang mahimo.” —Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles⁸

7. Adunay pagsupil sa Simbahan nga gitukod ni Jesukristo—si Joseph gisultihan nga dili moapil sa bisan unsa nga mga tinuohan, kay sila nagtudlo sa mga doktrina sa mga tawo.

Ang Apostasiya, o pagsupil sa orihinal nga Simbahan nga giorganisar sa Gino, . . . gipanagna niadtong kinsa mitabang sa pag-establisar sa Simbahan sa unang higayon. Si Pablo misulat sa mga Kristiyano nga taga-Tesalonica kinsa mahinamong nagpaabut sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas nga ‘kadtong adlawa dili pa moabut hangtud nga mahitabo una ang pagsupil’ (2 Tes. 2:3).” —Presidente M. Russell Ballard, Aktong nga Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles⁹

8. Si Joseph Smith nahimong usa ka saksi sa Dios ug sa Iyang Anak, si Jesukristo.

Ang pagpamatuod ni Joseph Smith nga si Jesus buhi, ‘kay [siya] nakakita kaniya, gani diha sa tuo nga kilid sa Dios; ug [siya] nakadungog sa tingog nga nagpamatuod nga siya mao ang Bugtong Anak sa Amahan’ (D&P 76:23; tan-awa usab sa bersikulo 22). Mohangyo ko sa tanang makadungog o makabasa niini nga mensahe sa pagpangita sa sama nga saksi sa pagkabalaan sa Pag-ula, ug Pagkabanhaw ni Jesukristo.” —Elder D. Todd Christofferson¹⁰ ■

MUBO NG MGA SULAT

1. James E. Faust, “The Magnificent Vision Near Palmyra,” *Ensign*, Mayo 1984, 67.
2. Gordon B. Hinckley, “Inspirational Thoughts,” *Ensign*, Ago. 1997, 3.
3. Thomas S. Monson, “I Know That My Redeemer Lives,” in Conference Report, Abr. 1966, 63.
4. Dallin H. Oaks, “Ang Dios nga Kapangulohan ug ang Plano sa Kaluwasan,” *Liahona*, Mayo 2017, 100.
5. “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Mayo 2017, sulod sa atubangang hapin.
6. Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie (1955), 1:27.
7. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 95.
8. Jeffrey R. Holland, “Apil Kitang Tanan,” *Liahona*, Nob. 2011, 44.
9. M. Russell Ballard, “How Is It with Us?” *Liahona*, Hulyo 2000, 39.
10. D. Todd Christofferson, “Ang Doktrina ni Kristo,” *Liahona*, Mayo 2012, 89.

DISKUSYON SA PAMILYA

- Nganong importante man alang sa matag usa kanato nga adunay atong kaugalingong pagpamatuod sa Unang Panan-awon?
- Pagpaambit og higayon sa dihang gibati nimo nga natubag ang imong mga pag-ampo o mibati ka nga masaligon nga ang Dios naminaw.
- Ipaambit ang imong pagpamatuod mahitungod ni Joseph Smith ug dapita ang ubang sakop sa pamilya sa pagpaambit usab.

Pagsaulog sa **PAGPAHIULI**

Mga ideya sa sayon nga mga kalihokan alang
sa mga pamilya ug ubang mga grupo

Duha ka gatus ka tuig na ang milabay, usa ka 14 anyos nga batang lalaki miadto sa kakahoyan nga adunay mga pangutana. Ang mga tubag nga iyang nadawat mihatag og paagi alang sa Pagpahiuli sa Simbahan sa Ginoo. Agig pagsaulog, ang mosunod nga mga ideya mahimong ipahaum aron magamit sa mga pamilya, mga grupo sa kabatan-onan, mga ward, o mga branch.

Musikal nga Presentasyon nga adunay Pagsaysay

Pagpili og mga kanta ug mga kasulatan nga mahimo nimong i-organisar aron masaysay ang istorya sa Pagpahiuli. Mahimong gikan kini sa Joseph Smith—Kasaysayan, ubang mga kasulatan, ug mga himno mahitungod sa Pagpahiuli gikan sa hymnbook ug sa *Songbook sa mga Bata*. Pagdapit og mga tawo nga motabang sa pagbasa sa mga parte ug mopasundayag sa musika. Kon mahimo, ikonsiderar ang usa ka 14 anyos nga batang lalaki nga mobasa sa mga pulong ni Joseph Smith.

Pasundayag sa Arte [Art]

Pagdapit og mga tawo nga mohimo og mga buhat sa arte mahitungod sa Pagpahiuli. Mahimong maglakip kini og mga gidibuho nga larawan [painting], mga paghulagway, eskultura, mga litrato, ug uban pa. Hangyoha

sila sa pagpili og usa ka panghitabo o tema gikan sa Pagpahiuli alang sa ilang arte. Pag-iskedyul og panahon ug dapit nga mapakita kining tanan ug dapita ang uban nga motambong ug motan-aw niini.

Kalihokan sa Sagrado nga Kakahoyan

Pangita og usa ka malinawong dapit nga layo sa mga makapalinga, sama sa gibuhat ni Joseph. Ikonsiderar ang kinaiyahan nga palibut kon adunay dapit nga duol sa inyong panimalay. Basaha ang istorya ni Joseph Smith sa iyang pag-adto sa Sagrado nga Kakahoyan aron mag-ampo. Dapita ang mga partisipante sa pagpaambit kon giunsa nila pagkadawat og pagpa-matuod sa Pagpahiuli sa ebanghelyo o mga kasinatian dihang ang Langitnong Amahan mitubag sa ilang mga pag-ampo.

Espesyal nga Fireside

Paghangyo og tawo nga mag-andam og presentasyon mahitungod sa Pagpahiuli. Ang mamumulong mahimong lider sa Simbahan, batid nga magtutudlo, o tawo nga adunay maayo nga background sa kasaysayan sa Simbahan. Dapita ang mga higala o silingan sa pagkat-on mahitungod sa Pagpahiuli ug unsay kahulugan niini alang kanato karon.

Gahum sa Kasulatan

Pundoka ang tanan nga dala ang ilang personal nga kopya sa mga kasulatan. Si Joseph Smith nagtuon sa mga kasulatan, nagtuo nga makakaplag siya og mga tubag. Basaha og dungan ang Santiago 1:5. Miingon si Joseph nga kini nga mga pulong misulod “uban sa makusog nga gahum ngadto sa matag tipik sa [iyang] kasingkasing” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:12). Dapita ang mga partisipante sa pagpaambit og mga bersikulo sa kasulatan nga adunay kusganong epekto diha kanila o nga mihatag og mga tubag sa ilang mga pangutana.

Parada

Pag-organisar og yano nga parada nga dunay lain-laing mga indibidwal o mga grupo nga nagrepresentar og lain-laing mga panghitabo, gipadayag nga mga kamatuoran, o mga panalangin sa Pagpahiuli. Kon itugot sa sirkumstan-sya, dapita ang matag indibidwal o grupo sa pagpaambit sa kamahinungdanon sa panghitabo, kamatuoran, o panalangin nga ilang girepresentar. Tingali mahimong aduna kamoy parada alang lamang sa mga bata.

PAG-ASOY OG ISTORYA

Masaysay ba nimo ang istorya sa Unang Panan-awon ni Joseph Smith? Guntinga ang 10 ka pamahayag sa ubos, lahugaya kini, ug dayon sulayi kini sa pagbutang sa husto nga pagkahan-ay. Himoa kini nga dula pinaagi sa paghimo og daghang kopya ug tan-awon kinsa ang mau-na og human o labing minos og sayop. Susiha ang inyong mga tubag pinaagi sa pagbasa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:7–20. Dayon pagparis-paris ug isaysay ang istorya o ipaambit ang imong pag-pamatuod mahitungod niini ngadto sa usa ka higala. (Husto nga pagkahan-ay: 3, 9, 8, 5, 7, 1, 10, 6, 2, 4.)

1. Si Joseph nag-ampo og kusog sa unang higayon sa iyang kinabuhi.
2. Si Jesukristo misulti kang Joseph nga dili magpasakop sa bisan unsa nga simbahan.
3. Ang mga sakop sa pamilya ni Joseph miapil sa usa sa Kristiyano nga mga simbahan.
4. Gisultihan ni Joseph ang iyang inahan nga nasayud siya nga ang mga simbahan nga giapilan sa mga sakop sa iyang pamilya dili tinuod.
5. Nakahukom si Joseph nga mag-ampo ug mangayo og kaalam gikan sa Dios.
6. Ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo mipakita.
7. Si Joseph miadto sa kakahoyan.
8. Si Joseph mibasa sa Santiago 1:5 diha sa Biblia.
9. Si Joseph naghunahuna asa nga simbahan ang tinuod.
10. Si Satanas miataki kang Joseph aron dili kini makasulti. ■

Unsa Kalisud ang Paghimo Niadtong Barko?

Alang ni Nephi, ang paghimo og barko lisud kaayo. Wala siyay sundanan nga mga plano [blueprints], walay katalogo aron sa pag-order og mga materyal, ug walay mga himan. Apan aduna siyay hugot nga pagtuo, maayong kinaiya sa pagpanarbaho, ug mga instruksyon gikan sa Ginoo (tan-awa sa 1 Nephi 17:8).

Panaghisgutan

Sa unsang paagi ang hugot nga pagtuo diha sa Ginoo ug makugihong pagtrabaho adunay koneksyon?

Sama sa pagbiyahe sa pamilya ni Lehi ug Sariah ngadto sa gisaad nga yuta, unsa nga panaw ang gibuhad karon sa imong pamilya?

Unsa nga trabaho ang gikinahanglan aron makabut sa inyong destinasyon?

Timber

Tungod kay ang kahoy dili sagad makit-an diha sa kabaybayonan sa Arabian Peninsula, si Nephi tingali kinahanglang molakaw (tan-awa sa 1 Nephi 18:1) ngadto sa kabungturan aron mamutol og kahoy ug guyuron kini ngadto sa baybayon. Malagmit kadaghan kini buhaton aron makakuha og igo nga kahoy.

Mga Himan

Aron makahimo og mga himan sa pagpamanday, kinahanglang mangita ug mokabkab si Nephi og oro—hilabihan ka kapoy nga proseso nga naglakip sa pagmina og bato alang sa mga mineral, pagdugmok sa bato, ug pagtunaw sa lunsay nga mga mineral pinaagi sa grabing kainit gamit ang kalayo ug hasohasan [bellows] aron sa paghulma og metal (tan-awa sa 1 Nephi 17:9–11).

Hugot nga pagtuo

Si Nephi adunay hugot nga pagtuo nga mahimong paugahon sa Dios ang dagat kon mao kana ang Iyang kabubut-on. Apan aduna usab siyay hugot nga pagtuo nga ang Ginoo makatabang kaniya sa paghimo sa unsay daw imposible (tan-awa sa 1 Nephi 17:50–51).

Unsa nga mga Panalangin ang Gihimong Posible sa Pagkapukan?

Ang desisyon ni Adan ug Eva nga mokaon sa gidili nga bunga usa ka mahinungdanon nga bahin sa plano sa Langitnong Amahan. Kon wala ang Pagkapukan, dili kita mahimong makaangkon sa pipila sa labing pinili nga mga panalangin sa Langitnong Amahan. Hunahunaa kini:

1. Ang atong pagpakabuhi dinhi sa yuta (tan-awa sa 2 Nephi 2:20, 25)

2. Mga pamilya (tan-awa sa 2 Nephi 2:19-20, 22-23)

3. Kahibalo mahitungod sa maayo ug dautan (tan-awa sa 2 Nephi 2:26)

4. Pagtubo ug pag-uswag (tan-awa sa 2 Nephi 2:11, 22)

5. Ang abilidad nga mobati og kalipay ug kamaya (tan-awa sa 2 Nephi 2:23-25; 5:27)

6. Kagawasan sa pagpili tali sa husto ug sayop (tan-awa sa 2 Nephi 2:16, 26-27)

8. Pagkabanhaw (tan-awa sa 2 Nephi 2:8)

9. Kinabuhing dayon (tan-awa sa 2 Nephi 2:27)

7. Katubsanan pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo (tan-awa sa 2 Nephi 2:5-10, 26)

Sa unsang mga paagi nga makahimo ka sa pagpahayag og pasalamat sa Langitnong Amahan alang niini nga mga panalangin? ■

SEMANA

2

Unsaon Nato sa Pagbuntog ang Kamatayon?

PEBRERO 10-16

2 Nephi 6-10

Ang Pagkapukan ni Adan ug Eva mipasiugda sa pisikal ug espirituhanon nga kamatayon ngadto sa kalibutan (tan-awa sa 2 Nephi 9:6).

Panaghisgutan

Sa unsang paagi ang Pag-ula sa Manluluwas makahatag kanimo og paglaum? (Tan-awa ang 2 Nephi 9:7, 19-23 alang sa pipila ka ideya.)

Espirituhanon nga Kamatayon

Ang sala, ang "kamatayon sa espiritu," mopahimulag kanato gikan sa Dios (tan-awa sa 2 Nephi 9:8-10).

Pisikal nga Kamatayon

Sa pagtapos sa atong mortal nga kinabuhi, makasinati kita sa "kamatayon sa lawas," o pagkabulag sa espiritu gikan sa lawas (tan-awa sa 2 Nephi 9:4-7, 10).

Ang Solusyon

Ang Pag-ula ni Kristo nagbuntog sa pisikal ug espirituhanong kamatayon aron makasulod kita og balik sa presensya sa Dios (tan-awa sa 2 Nephi 9:11-12, 21-23). Human sa Pagkabanhaw, ang atong mga espiritu ug mga lawas mahiusa pag-usab. Aron mahimong takus sa kinabuhing dayon, kinahanglang magbaton kita og pagtuo sa Dios, maghinulsol sa atong mga sala, ug matinud-anong mosunod sa ebanghelyo.

MABANHAW NGA KRISTO, NI J. KIRK RICHARDS

ANG TRUMPETA PAGAPATUNGGO, NI J. KIRK RICHARDS

PEBRERO 17-23

2 Nephi 11-25

Ang Manluluwas mitudlo, “Mahinungdanon ang mga pulong ni Isaias,” ug misugo Siya kanato sa pagtuon niini (tan-awa sa 3 Nephi 23:1). Daghan sa mga pagtulun-an ni Isaias nagsimbolo sa mortal nga pangalagad ug Ikaduhang Pag-anhi ni Jesukristo. Ang iyang mga pulong bililhon kaayo nga, diha sa 2 Nephi 12-24, gisulat kini ni Nephi aron ang mga tawo nga mobasa niini unta “mobayaw sa ilang mga kasingkasing ug magmaya” (2 Nephi 11:8).

Mialagad si **ISAIAS** isip propeta gikan sa **740-701 BC.** Mga 40 kana ka tuig! Sa panahon sa iyang calling, si Isaias dili tingali ang puti og buhok nga tigulang nga kasagaran natong mahunahuna. Makabasa ka mahitungod sa iyang calling diha sa 2 Nephi 16.

ADUNA SIYAY PAMILYA. Makabasa ka mahitungod sa iyang asawa, “babaye nga propeta,” ug ang pagngalan sa Ginoo sa iyang bag-ong natawo nga anak diha sa 2 Nephi 18:3.

Siya ang **LABAW NGA TIGTAMBAG NI HARING EZECHIAS.** Si Isaias adunay dakong impluwensya sa Jerusalem. Sa unsang paagi kaha nakatabang kana kaniya sa iyang tahas isip propeta?

Si Isaias mao ang labing **KANUNAY NGA gikutlo nga propeta** diha sa kasulatan. Trayntay dos porsyento sa basahon ni Isaias gikutlo diha sa Basahon ni Mormon; laing tulo ka porsyento gisulti sa lahi nga pagkahan-ay.

(Tan-awa sa *Old Testament Student Manual*, 3rd ed. [Church sa Church Educational System, 2003], 131.)

Unsa ang imong paborito nga bersikulo gikan sa Isaias?

Ang ngalan nga *Isaias* nagpasabut nga **“ANG GINOO MAO ANG KALUWASAN.”**

Siguradong mitudlo siya niana! Sa unsang paagi ang imong pagdala sa ngalan ni Jesukristo mogiya sa imong mga desisyon?

SEMANA

4

**Ni Bishop
Gérald Caussé**
Presiding Bishop

Nagpuyo Ka Ba og **DIYES DOLYARES** **NGA KINABUHI?**

Katuigan ang milabay, dihang presidente ko sa usa ka stake sa Paris, France, gisultihan ko nga si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) moabut sa Paris sa pipila ka adlaw ug ako ang mahimo niyang drayber. Ako siyang kuhaon sa airport ug dad-on siya sa iyang hotel aron makapahulay siya. Pagkasunod adlaw dad-on nako siya aron mohimo og pipila ka pagbisita. Usa ka pagbisita nga gusto niyang himoon mao ang pag-adto sa usa ka menteryo sa kasundalohan sa U.S., diin ang iyang igsoong lalaki, kinsa namatay sa influenza panahon sa unang Gubat sa Kalibutan, didto gilubong.

Apan sa dihang gikuha nako si Presidente Hinckley, dili kaayo siya kapoy tan-awon. Gipataas niya ang iyang sungkod ug miingon, “Presidente Caussé! Motrabaho na ta!”

Gusto niyang moadto sa menteryo diha-diha dayon. Walay swerte, nagkasabut kami sa direktor nga moadto kami sa sunod pa nga adlaw, busa sa among pag-abut, sirado kini ug walay tawo didto.

Pagkasunod adlaw, nagkapuliki kami sa buluhaton nga kami wala nay higayon sa pag-adto og balik sa menteryo. Nianang gabhiona, si Presidente Hinckley mitunol kanako og \$10 (U.S.) nga kwartang papel ug miingon, “Pasensya kaayo nga wala na ko makahimo sa pag-adto sa menteryo. Magpasalamat gyud ko kon makapalit ka og mga bulak ug ibutang kini sa lubnganan sa akong igsoon.”

Mipalit ko og mga bulak, apan wala nako gamita kadto nga kwarta. Sa misunod nga Dominggo sa hapon, miadto ko uban sa akong pamilya ug mibutang sa mga bulak diha sa lubnganan. Mikuha kami og litrato sa among pamilya diha atubangan sa lubnganan uban sa tanang bulak ug gipadala kini ngadto ni Presidente Hinckley.

Anaa gihapon kanako kadtong \$10 nga kwartang papel. Anaa kini sa akong kasulatan. Kon mangutana ko, “Unsa man ang bili niining kwartang papel?” kadaghanan sa mga tawo miingon, “Diyes dolyares.” Apan alang kanako, bililhon pa kini kay niana. Kining kwartang papel *nagbili* og diyas dolyares, apan alang kanako, bililhon kaayo kini karon.

Nagtan-aw ka
ba sa temporal
nga bili sa mga
butang o sa
mahangturong
bili sa mga
butang?

Panumduman kini sa usa ka higayon nga kauban nako ang usa ka propeta sa Dios.

Hatagi ang Imong Kinabuhi og Mahangtulong Katuyoan ug Kahulugan

Sa atong kinabuhi, adunay daghang butang nga adunay limitado kaayo, temporal nga bili. Adunay daghang tawo kinsa nagpuyo sa unsay akong tawgon og “diyes dolyares”

nga kinabuhi. Kini ang matang sa mga tawo nga tingali moingon, “Kaon, inom, ug paglipay, kay ugma kita mamatay” (2 Nephi 28:7).

Apan ang bili sa matag minuto sa kinabuhi dinhi sa yuta adunay dakong epekto nga molapas pa niini nga kinabuhi ngadto sa kahangturan. Ang katugbang sa kinaiya nga “kaon, inom, ug paglipay” mao ang “pagtigum kamog mga bahandi alang kaninyo didto sa langit” (Mateo 6:20).

Ania ang pipila lang ka ehemplo sa pagbutang og mahangtulong bili sa mga butang:

1 Ang templo. Alang sa kadaghanan sa mga tawo, nindot lamang kini nga gambalay [building]. Nindot kini, apan alang kanato, kini ang balay sa Ginoo, diin makahimo kita sa pagdawat og mga ordinansa ug makahimo og mga pakigsaad nga nagtugot sa atong kinabuhi uban sa atong pamilya nga mahimong mahangturon.

2 Ang Basahon ni Mormon. Kadaghanan sa mga tawo moingon nga usa lang kini ka libro nga adunay nindot nga istorya. Apan alang kanato, kini ang pulong sa Dios.

3 Ikapulo. Kadaghanan sa mga tawo moingon, “Kwarta kana nga inyong ihatag sa inyong simbahan.” Alang kanato, dili lamang kini kwarta. Usa kini ka pagpahayag og pagtuo ug pagkamasulundon sa mga sugo sa Ginoo. Ug nagrepresentar kini sa mga panalangin nga atong madawat kon kita magmatinud-anon.

4 Ang Pulong sa Kaalam. Daghang mga tawo moingon nga kini mahitungod sa pisikal nga kahimsog. Tinuod kana, apan labaw pa gayud niana. Nasayud kita nga kon mosunod kita sa Pulong sa Kaalam, ang Espiritu sa Ginoo magauban kanato.

Pangita og Panag-uyon tali sa Temporal ug Espirituhanon

Ang temporal ug espirituhanong bahin sa atong kinabuhi konektado kaayo, ug kinahanglang dili nato kini sulayan sa pagbulag. Ang materyal nga mga aspeto kinahanglang moserbisyo sa mahangturong mga tumong.

Ang Ginoo miingon, “Ang tanan nga mga butang ngari kanako mga espirituhanon” (Doktrina ug mga Pakigsaad 29:34). Miingon usab Siya nga “ang tawo espiritu. Ang mga elemento walay katapusan, ug ang espiritu ug ang elemento, dili gayud mabulag, makadawat sa kahingpitan sa himaya; ug kon magkabalug, ang tawo dili makadawat sa usa ka kahingpitan sa himaya” (Doktrina ug mga Pakigsaad 93:33–34). Ang atong espiritu nga wala ang lawas dili mahimong hingpit, ug mao kana ang rason nga adunay pagkabanhaw. Ang kahimayaan anaa sa mauyonong relasyon ug panaghiusa tali sa temporal ug espirituhanon.

Paghimo og mga Desisyon uban sa Espiritu

Ang mga desisyon mahitungod sa daw temporal o materyal nga mga butang kinahanglang himoon uban sa Espiritu sa Ginoo. Ang Ginoo adunay mahangturong panglantaw. Nasayud siya sa tanan gikan sa sinugdanan hangtud sa katapusan. Hingpit Siyang nagmahal kanato—mas maayo pa kay sa atong pagmahal sa atong kaugalingon. Ang pagtinguha

sa Iyang kabubut-on, kay sa atong kaugalingon, makahimo sa atong kinabuhi nga mas malipayon ug mas maayo. Mahimo kitang masayud sa Iyang kabubut-on pinaagi sa Iyang Espiritu, nga moabut pinaagi sa pag-ampo, pagbasa ug pagpamalandong sa mga kasulatan, ug pagpakitambag sa atong mga pamilya.

Busa, unsaon nato sa pagkahibalo sa Iyang Espiritu? Ang Ginoo miingon:

“Ug kana nga dili makahatag og kaayohan dili gikan sa Dios, ug iya sa kangitngit. Kana nga gikan sa Dios mao ang kahayag; ug siya nga nakadawat sa kahayag, ug magpadayon diha sa Dios, makadawat og labaw pa nga kahayag; ug kana nga kahayag mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw.” (Doktrina ug mga Pakigsaad 50:23–24).

Sa laing pagkasulti, ang makahatag nato og kaayohan, ang makapalig-on kanato, ang makadala nato og hingpit nga kalipay, ang makamugna og kahayag sa atong kinabuhi dinasig gikan sa Dios. Usahay bisan ang atong kaugalingong mga hunahuna dinasig sa Dios.

Nakahimo ko og mga desisyon base sa espirituhanon nga mga impresyon samtang ang akong pangisip nagsulti sa pagbuhat og laing butang. Kanunay kanang napamatud-an nga mas maayo kay sa unsay gidiktar sa akong pangisip.

5 Pisikal nga kasuod sa kaminyoon. Kadaghanan sa mga tawo maghunahuna nga pisikal lamang kini nga kalipay. Apan tali sa lalaki ug babaye kinsa naminyo, ug ilabi na niadtong nasilyo sa templo, labaw pa kini niana. Mahitungod kini sa pagbaton og pamilya ug pagpahayag og gugma ug panaghiusa sulod sa kaminyoon.

Sama pananglit, human ang akong asawa ug ako nakahukom nga magminyo, nagkauyon kami nga butangan og mahangturong panglantaw ang among kaminyoon—nga mahimong aktibo sa Simbahan kanunay, maminyo sa templo, ug uban pa. Kadto nga mga pagpili hilabihan nga nakapanalangin kanamo ug mitabang sa among kaminyoon nga mahimong lig-on kaayo ug malungtaron.

Sa usa ka punto sa akong kinabuhi, aduna akoy trabaho nga taas og sweldo nga may dakong responsibilidad ug dungog. Usa ka adlaw ang akong asawa miingon, “Okupado kaayo ka sa imong trabaho. Kinahanglang magampo ka ug maghunahuna kon angay ba ka nga mangita og bag-ong trabaho nga makahimo kanimo nga mas makaserbisyo sa Ginoo.” Nag-ampo kami ug nakadawat og kumpirmasyon pinaagi sa Espiritu nga kinahanglang mangita ko og laing trabaho. Pero medyo nagpanagana gihapon ko og gamay. Sa dihang nag-ampo ko mahitungod niini, akong giingnan ang Ginoo sa ngalan sa bugtong kompaniya nga gihunahuna nakong trabahoan kon moundang ko sa akong trabaho.

Paglabay sa tulo ka semana, akong gikontak ang usa ka ahensya sa pangrekut ug nainterbyu ko. Sa katapusan, ang tawo miingon nga usa sa iyang mga kliyente bag-ohay lang mihangyo og bag-ong direktor. Mao kadto ang kompaniya nga akong gisulti sa akong pag-ampo. Gamay kini nga

6 Edukasyon ug trabaho. Kadaghanan sa mga tawo miingon nga mao kana ang paagi nga makabaton kita og komportable nga kinabuhi ug matubag ang mga panginahanglan sa atong pamilya. Apan nagtuo kita nga mahitungod usab kini sa pag-ugmad og kinaugalingong paningkamot, nga usa ka espirituhanong baruganan. Makahimo kita sa paggamit sa atong kabubut-on aron mahimong independente ug makatabang sa uban.

kompaniya nga adunay bakante lamang matag 10 ka tuig o sobra pa. Usa kadto ka milagro.

Mipasiaw ko sa akong asawa, “Aduna koy maayong balita ug dili maayong balita. Ang maayong balita mao nga gidawat ko niana nga kompaniya. Ang dili maayong balita mao nga morag adunay giandam ang Ginoo alang kanako.”

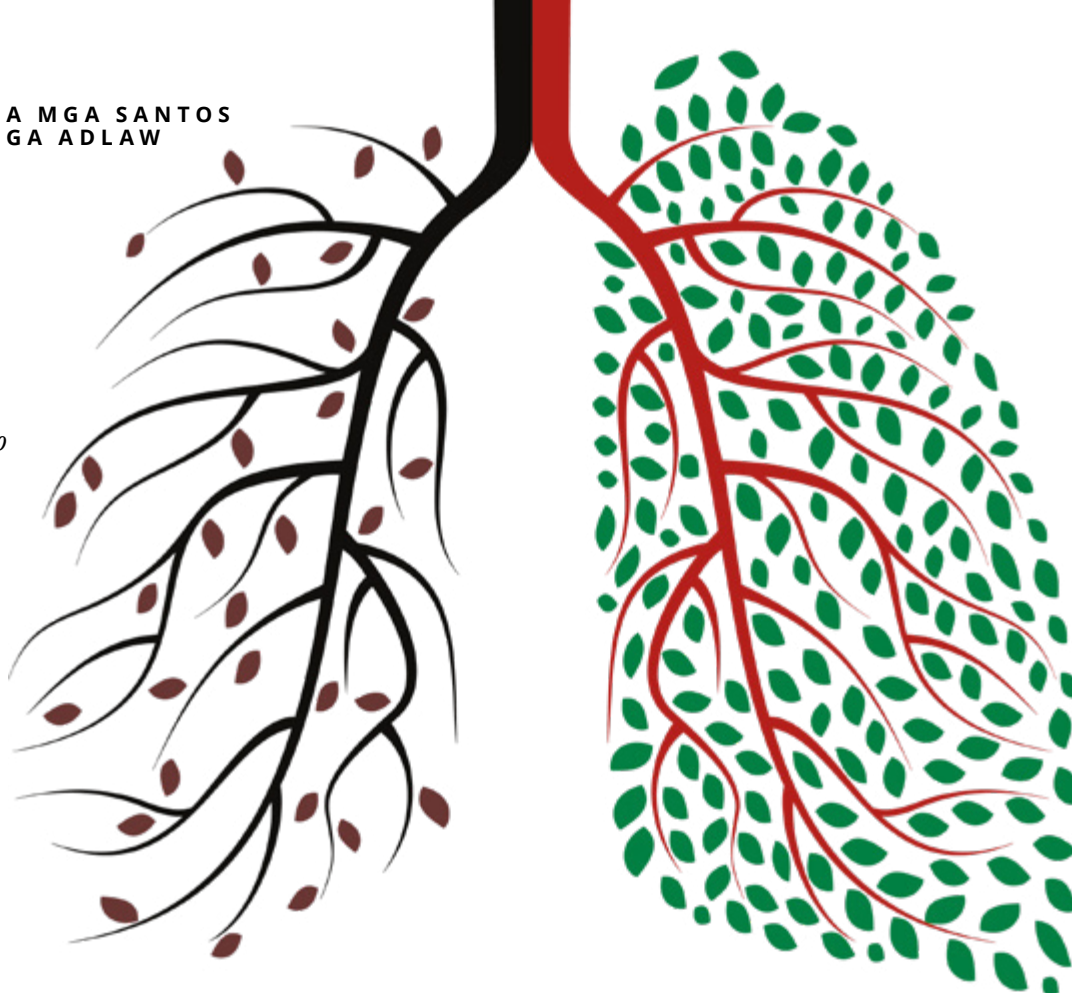
Mipirma ko niana nga kompaniya pagka-Biernes. Pagka-Sabado gitawag ko isip presidente sa stake.

Ang akong asawa ug ako mibutang og mas dakong bili sa mga pag-aghat sa Espiritu ug sa pagserbisyo sa Dios kay sa materyal nga mga panalangin o sa among intelektwal nga katagbawan o sosyal nga pasidungog. Among gitinguha ang kabubut-on sa Ginoo ug nakadawat og espirituhanong kumpirmasyon nga mamaayo ra ang tanan. Usa kadto sa labing talagsaong mga kasinatian sa akong kinabuhi.

Tan-awa ang Tinuod nga Bili

Wala gayud ako magmahay sa pagkonsiderar nga mas importante ang espirituhanon kay sa bisan unsa pang konsiderasyon. Usahay bation kini nga daw usa ka sakripisyo, apan akong nakat-unan nga sa kadugayan, kini lamang gayud ang importante. Ayaw pagpuyo og “diyes dolyares” nga kinabuhi. Ang pagpahiangay sa atong kinabuhi sa katuyoan sa atong pagpakabuhi maoy kombinasyon sa kalipay ug kamaya, dili lamang niining kinabuhia apan sa sunod nga kinabuhi. ■

Tungod sa usa
lang ka magamit
nga бага ug nagbaliko
nga buko-buko, gibati
nako nga ang akong
kaugmaon dili na
sama kanindot sa
akong gihunahuna.

Gusto Niya nga Magmalipayon Ko

Sa dihang gidali ko pagdala sa emergency room tungod sa pagkadaut sa akong duha ka бага, abi nako og katapusan na kadto sa akong kinabuhi. Dili pa ko andam sa emosyonal o espiritwal aron mamatay, apan kaundangon na ang akong lawas. Lisud sa akong pamilya nga makita ako niana nga kahimtang, apan nagpabilin silang malig-on, ug napanalanginan ko nga naluwas.

Wala matapos didto ang akong mga panglimbasug. Sukad niadto, kinahanglan akong magpakabuhi nga usa ra ang magamit nga бага ug nagbaliko ang buko-buko. Ang matag adlaw sakit ug lisud. Kausa naghunahuna ko nga mas maayo pa nako nga mamatay kay sa magpadayon sa pag-antus. Mibati ko og kaluya, dili lang sa pisikal, apan sa mental ug espiritwal usab. Nawad-an

ko sa paglaum ug pagsalig. Gisalikway nako ang mga tawo sa akong kinabuhi kinsa midasig kanako. Apan ang akong pamilya wala gayud mawad-i og paglaum kanako. Gipangga ug giatiman ko nila, ug ang akong mga higala padayon nga misuporta kanako. Bisan pa man, gibati gihapon nako nga ang akong kaugmaon dili na sama kanindot sa akong gihunahuna.

Usa ka gabii mibati ko og hilabihan nga kaguol. Nakahukom ko nga kinahanglan nakong basahon ang akong patriyarkal nga panalangin. Milugmaw ang mga luha sa akong mga mata sa dihang gibasa nako ang nag-unang pipila ka linya, “Ang atong Amahan sa Langit nagpangga kanimo ug nagmahal kanimo. Gusto Niya nga magmalipayon ka niini nga kinabuhi.”

Nianang higayuna, nakaamgo ko nga ang Langitnong Amahan aduna gayuy giandam nga maayo kaayong kaugmaon alang kanako ug talagsaong mga panalangin nga akong mapaabut basta mosunod lang ko sa dalan nga gusto Niya nga akong subayon.

Ang atong Amahan sa Langit nasayud nga kitang tanan manlimbasug, busa Iyang gipadala ang Iyang Anak, si Jesukristo, aron mag-antus alang kanato ug mohupay kanato. Ingon niana kadako ang Ilang gugma alang kanato. Tingali manlimbasug gihapon ko kada adlaw sa akong kinabuhi dinhi sa yuta, apan nasayud ko nga ang Ilang gugma kanunay nga anaa alang kanako ug ang Ilang mga saad matuman tanan kon molahutay ko ug mosunod Kanila. ■

Precious Guiuo, Rizal, Philippines

Ang Basahon ni Mormon Mao ang Among Misyonaryo

Human nga seryusong naaksidente ang among pag-umangkon, ang akong asawa, si Ana María, ug ako naghisgot sa among tinguha nga masayud sa kamatuoran tali sa daghang nagkalain-laing mga relihiyon ug tinuohan. Usa ka hapon milingkod ko sa akong higdaanan ug nag-ampo, “Ginoo, palihug tabangi ko nga makakita ug paagi nga masayud hain nga simbahan ang tinuod.”

Paglabay sa lima ka minuto, mibagting ang telepono. Nanawag ang usa ka higala aron modapit nako ug sa akong asawa ngadto sa iyang balay aron magkat-on mahitungod sa mga produktong pangnutrisyon. Miadto kami, ug samtang didto kami, ang among higala mihatag kanamo og Basahon ni Mormon. Sa ulohang pahina adunay mubong sulat: “Hinaut nga makatabang kini nga libro aron mas mapaduol kamo sa atong Ginoong Jesukristo.”

Pagkasunod adlaw, mitan-aw ko sa libro ug nag-ampo pag-usab, “Ginoo, sultihi ko kon tinuod kini nga libro. Dili nako gustong masilo ka pinaagi sa pagbasa og butang nga dili maayo.”

Misugod ko sa pagbasa. Samtang nagbasa ko, gibati nako nga daw nakaila ko sa mga tawo diha sa Basahon ni Mormon. Pag-abut nako sa katapusan, gisakitan kaayo ko sa kalaglagan sa mga Nephite nga nakahilak ko. Nakabasa na ko og gatusan ka mga libro, apan walay libro nga nakatandog kanako sama sa nabuhat sa Basahon ni Mormon. Nasayud ko nga tinuod kini.

Usa ka Dominggo gidapit nako si Ana María nga kuyogan ko ngadto sa usa ka duol nga chapel sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Abi nako og dili siya gusto nga mokuyog, apan miuyon siya. Giganahan mi sa among nadunggan. Pagkahuman, ang mga miyembro sa ward nangutana kon mahimo ba nilang pabisitahon ang mga misyonaryo. “Siyempre,” mitubag mi.

Miabut ang mga misyonaryo wala madugay dala ang Basahon ni Mormon ug miingon nga duna silay mensahe nga ipaambit kanamo. “Nindot kana nga libro,” miingon ko. “Nakabasa na ko niana.” Nakalitan sila niini. Dayon gisurprisa ko ni Ana María. “Ug nagbasa ko niana karon,” miingon siya. “Nana ko sa Mosiah.”

Iyang nakit-an ang libro diha sa lamesa diin ako kining gibilin matag adlaw sa dili pa motrabaho ug misugod usab sa pagbasa niini. Sa wala madugay gisurprisa na pud ko niya sa dihang miingon siya nga sa dihang nag-ampo

ko og direksyon gikan sa Langitnong Amahan pipila ka semana na ang milabay, namulong siya sa samang pag-ampo sa laing parte sa among balay.

Giingnan nako ang mga misyonaryo nga andam na akong magpabunyang. Gitudloan kami nila sa mga leksyon, ug paglabay sa duha ka semana, ang akong asawa ug ako nabunyagan ug nakum-pirmahan. Mapasalamaton kaayo kami nga ang Ginoo mipadala kanamo sa Basahon ni Mormon aron sa pagtabang kanamo nga masayud hain nga simbahan ang tinuod. ■

Raúl Hernandez, Texas, USA

Samtang nag-ampo ko og direksyon gikan sa Langitnong Amahan, ang akong asawa namulong sa samang pag-ampo sa laing parte sa balay.

“Gusto Ko nga Mopauli”

Samtang ang akong bana ug ako naniudto sa lokal nga sandwich shop, usa ka tawo nga makita nga hugaw, nasaag, ug naglibug ang misulod. Sa dihang miadto siya sa among lamesa, nasurprisa ko nga wala siya mangayo og kwarta. Nangayo lamang siya og direksyon padulong sa Flagstaff, Arizona. Ang akong bana ug ako mihatag kaniya og direksyon. Mipasalamat siya namo ug mibiya.

Human maniudto misugod kami sa pagpauli. Wala madugay akong nakita ang tawo nga naglakaw padulong sa gasolinahan. Aduna koy kusog nga impresyon nga tabangan siya ug mihangyo ko sa akong bana nga mosulod sa gasolinahan. Akong nakita ang tawo ug akong gipaila ang akong kaugalingon. Masulub-on ug gikapoy siyang tan-awon tungod sa iyang mga mata. Ang iyang nawong morag nakulitan og lawom nga mga linya tungod sa lisud nga kinabuhi.

Nangutana ko kon unsaon niya sa pag-adto sa Flagstaff. Miingon siya nga iya kining lakwon. Nasayud ko nga imposible kini tungod kay ang Flagstaff sobra sa 120 ka milya (193 km) ang gilay-on.

Gihatagan nako siya og kwarta ug gisultihan siya nga moadto sa duol nga fast-food restaurant aron mopalit og makaon ug nga mobalik ko aron sa pagdala kaniya ngadto sa estasyon sa bus ug palitan siya og tiket padulong sa Flagstaff.

Mibalik ko sa trak ug gisultihan ang akong bana unsa ang nahitabo. Tungod sa iyang problema sa panglawas, mitawag ko og higala ug mihangyo kaniya nga kuyogan ko. Miuyon siya. Nanguha kami og pipila ka suplay, pagkaon, ug tubig. Dayon mi-drayb mi padulong sa restaurant ug gikuha ang tawo.

Samtang nagpadulong kami sa estasyon sa bus, kining looy nga tawo misugod sa pagbalik-balik, “Gusto ko nga mopauli.” Nangutana ko kon sa Flagstaff ba siya nagpuyo. Dili, apan ang iyang anak, nga wala niya makasulati sulod sa pipila na ka tuig, nagpuyo didto. Mipasabut siya nga gibuhian siya gikan sa bilanggoan duha ka semana na ang milabay. Siya ug ang laing gibuhian nga binilanggo gihatud ngadto sa estasyon sa bus ug ang matag usa gihatagan og tiket. Ang laing binilanggo mikawat sa iyang tiket ug sa gamay niyang kwarta. Naglatagaw

siya sa kadalanan sukad niadto. Walay gustong motabang kaniya.

“Gusto ko nga mopauli,” miusab siya pagsulti.

Naabut mi sa estasyon sa bus. Gipalitan nako siya og tiket ug gihatagan siya og gamayng kwarta ug mga suplay nga among nakuha. Mipasalamat siya kanamo ug milingkod. Sa among pagdrayb palayo, ang mga pulong niining tawhana mibalik-balik sa akong hunahuna: “Gusto ko nga mopauli.”

Dili ba mao kana ang gusto natong tanan? Kitang tanan layo sa mahigugmaong panimalay nga atong gibiyaaan sa dihang mianhi kita sa yuta. Kitang tanan mahimong mahisalaag, mao nga si Jesukristo mipakita kanato sa dalan nga sundon ug, pinaagi sa Iyang maalong sakripisyo, mibayad sa hingpit nga kantidad alang sa atong mga sala. Sama nga kining tawhana dili makabalik sa panimalay nga siya ra, dili usab kita makabalik sa atong langitnong panimalay kon wala ang atong Manluluwas. ■

Audrey Simonson, Arizona, USA

Ako siyang nakita nga naglakaw padulong sa gasolinahan ug aduna koy kusog nga impresyon nga tabangan siya.

Ang Ginoo Adunay Lahi nga mga Plano alang Kanato

Kanunay ko nga mobiya sa balay sa alas 8:00 sa buntag ug mobalik sa tungang gabii human motrabaho sa tibuok adlaw ug moeskwela sa gabii. Sa gamayng panahon nga magkauban kami sa akong bana, nga si Daniel, maglalis mi. Ngil-ad kaayo ang sitwasyon. Hapit na gayud kami magbulag.

Usa ka Dominggo sa gabii human sa usa ka argumento, miingon si Daniel, “Tingali kinahanglang mas magpaduol kita sa Dios.” Pagkasunod adlaw, samtang si Daniel nagbantay sa among anak nga lalaki diha sa balay, ang mga misyonaryo nanuktok sa among pultahan.

Sa dihang ang mga misyonaryo misugod sa pagbisita kanamo, misupak ko sa tanan nilang gitudlo. Apan human sa pipila ka diskusyon, nagsugod nga aduna kami gibati. Wala kami masayud kon unsa kadto, apan gihulagway namo kini nga “daw magic,” usa ka pagbati sa kalinaw ug panag-uyon. Nagpabilin kini bisan nakalakaw na ang mga misyonaryo. Nakaamgo kami nga gikinahanglan namo kana nga pagbati

diha sa among panimalay nga mas kanunay.

Nadasig sa mensahe sa mga misyonaryo mahitungod sa kaimportante sa pamilya, si Daniel ug ako mipalambo sa among relasyon. Naglaum ko nga ang pag-eskwela mosangput sa mas maayo nga posisyon sa akong trabaho. Apan nakahukom kami nga tutokan ang among pamilya, mogahin og dugang panahon nga mag-uban, ug dugangan ang among anak. Miundang ko sa pag-eskwela, mihunong sa akong trabaho, ug mitrabaho isip sekretarya ni Daniel sa iyang pest control nga negosyo.

Wala kaabut og tulo ka bulan human sa unang pagbisita sa mga misyonaryo, nabunyagan ug nakumpirmahan kami. Nausab pag-ayo ang among kinabuhi. Misugod kami sa pagsunod sa balaod sa ikapulo. Misugod kami sa pag-ampo sa panimalay ug sa trabahoan uban sa mga empleyado ni Daniel. Misugod kami sa pagserbisyo sa Simbahan. Midako ang negosyo ni Daniel, ug kinahanglan siyang mokuha og dugang nga mga trabahante.

Usa ka tuig human sa among bunyag, miadto mi sa templo aron masilayo. Pipila ka adlaw human sa among pagkasilyo, akong nasayran nga mabdos ko.

Ang mga Dominggo lisud kanamo. Sayo nga mobiya si Daniel alang sa mga miting sa high council. Kinahanglan nakong andamon ang among tulo ka anak alang sa simbahan nga ako ra. Apan nakahimo kami sa paggahin og dakong panahon nga mag-uban sa tibuok semana. Busa bisan kon usahay magkabalag kami sa Dominggo samtang moserbisyo kami sa Ginoo, nasa-yud kami nga bulahan kami.

Nakaangkon kami og pagpamatuod nga kon among buhaton ang among bahin, ang Ginoo makatabang kanamo, ug ang mga panalangin moabut. Nakadawat kami og mas daghan pa kaayo kay sa among gilauman gikan sa among kaugalingong mga plano. Ang Ginoo adunay mas maayong mga butang nga gihunahuna alang kanamo. ■

Claudia Zepeda, Coquimbo Region, Chile

"SAMTANG MOSUNOD
KITA SA TINGOG
SA DIOS UG SA
IYANG DALAN
SA PAKIGSAAD,
MOLIG-ON SIYA
KANATO SA ATONG
MGA PAGSULAY."

Elder Jorge M. Alvarado,
"Human sa Pagsulay sa
Atong Pagtuo," 50.

UBANI AKO

"Ang labing nindot nga
makita ug madungog sa
kinabuhi mao ang dili
lamang pag-agi ni Jesus
apan ang Iyang pag-anhi
ngari kanato, paghunong
tupad kanato, ug pagpuyo
uban kanato."

Elder Jeffrey R. Holland, "Ang
Mensahe, ang Kahulugan, ug
ang Pundok sa Katawhan," 8.

PALAWUMAN PA ANG PAGTUON

Unsay Buot Ipasabut sa Pagkahimong usa ka Disipulo?

"Ang pagkadisipulo dili mahitungod sa perpektong pagbuhat sa mga butang," miingon si Elder Dieter F. Uchtdorf, "mahitungod kini sa tinuyo nga pagbuhat sa mga butang" ("Ang Inyong Mahinungdanong Pagpanimpalad," 87). Ang atong mga pagpili, siya ug ang ubang mga mamumulong sa kinatibuk-ang komperensya miingon, kay sa atong mga abilidad maoy magpakita kon si kinsa gayud kita.

- "Kita ba tinuod nga mga sumusunod Niya nga mihatag sa tanan Niya alang kanato? . . . Mangamuyo ko sa tanan nga makabati ug makabasa niining mga pulong: Palihug, palihug ayaw og hunonga ang tibuok ninyong pasalig hangtud nga moabut kamo niini sa wala diha, umaabut pa nga panahon" (Elder Terence M. Vinson, "Tinuod nga mga Disipulo sa Manluluwas," 11).
- "Ang mga santos mao kadtong misulod ngadto sa pakigsaad sa ebanghelyo pinaagi sa bunyag ug naningkamot nga mosunod ni Kristo isip Iyang mga disipulo. Sa ingon, 'ang hingpit nga kalipay sa mga santos' nagpasabut sa kalipay sa pagkahimong Kristohanon" (Elder D. Todd Christofferson,

"Ang Hingpit nga Kalipay sa mga Santos," 15).

- "Dapiton ko kamo sa pagpasalig og usa ka tibuok kinabuhi nga proseso sa pagkadisipulo. Himoa ug tumana ang mga pakigsaad. Ilabay ang karaan ninyong mga gawi ngadto sa lawom, nagbul-og nga mga busay. Ilubong sa hingpit ang mga hinagiban sa rebelyon nga dili na magsiwil ang mga pul-an" (Elder Dale G. Renlund, "Walay Pagkapaling nga Pasalig ngadto kang Jesukristo," 25).
- "Ang atong saad nga kanunayng mohinumdom sa Manluluwas naghatag kanato og kalig-on sa pagbarug alang sa kamatuoran ug pagkamatarung—maanaa man kita sa dakong pundok o sa atong pag-inusara, diin walay nasayud sa atong mga binuhatan gawas lang sa Dios" (Lisa L. Harkness, "Pagtahud sa Iyang Ngalan," 61).
- "Ang tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo naghigugma sa Dios ug sa Iyang mga anak nga wala magpaabut og butang isip bugti. Higugmaon nato kadtong wala makapahimuot kanato, kadtong wala ganahi nato. Bisan kadtong motamay, moabuso, ug magtinguha nga mopasakit nato." (Elder Dieter F. Uchtdorf, 88).

Ang tanang numero sa pahina naggi-kan sa Nobyembre 2019 nga Liahona.

MIHIMO SA PAGSIMBA NGA “MAS TAAS NGADTO SA UNOM KA ADLAW!”

“Ang pagtuon sa mga kasulatan uban sa *Dali, Sunod Kanako* isip usa ka giya nagpalig-on sa atong pagkakabig ngadto ni Jesukristo ug sa iyang ebanghelyo. Wala lang nato ilisi ang usa ka oras sa simbahan inig Dominggo alang sa usa ka oras nga pagtuon sa kasulatan sa panimalay. Ang pagkat-on sa ebanghelyo usa ka makanunayon nga paningkamot sa tibuok semana. Sama sa usa ka sister nga mipakigbahin kanako, ‘Ang tumong dili ang pagpakunhod og usa ka oras sa simbahan; kini gihimo aron mapatas-an pa ang simbahan og unom ka adlaw!’”

Mark L. Pace, “*Dali, Sunod Kanako*—Pang-alkontra nga mga Estratehiya ug Plano sa Dios sa Pagpangandam,” 46.

UNSAON SA . . .

Pagkadawat og Pagpadayag

“Ang bag-ong programa sa Simbahan alang sa kabataan ug kabatan-onan gitukod diha sa pundasyon sa pagkat-on aron makapangita og pagpadayag, modiskubre unsay ipabuhar kanato sa Ginoo, ug dayon lihukon kana nga sugo,” miingon si Sister Michelle Craig, Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women. Mipaambit siya og upat ka paagi nga kita makapalambo sa atong espiritwal nga kapasidad aron madawat ang gikinahanglan nga pagpadayag:

1. Pagmugna og panahon ug dapit aron madungog ang tingog sa Dios.
2. Lihok sa walay langay.
3. Pangayo og buluhaton gikan sa Langitnong Amahan.
4. Motuo ug mosalig sa Dios sa paggiya kanimo.

Tan-awa sa Michelle Craig, “Espirituhanong Kapasidad,” 19–21.

Ang Espiritu Nakahimo sa Kalainan

Ni Michael R. Morris

Mga Magasin sa Simbahan

Salamat sa usa ka kurso sa Self-Reliance Services ug sa giya gikan sa Espiritu Santo, si Molly Kohrman nakakaplag og kaisug sa pagsugod sa iyang kaugalingong negosyo.

Sa unsang paagi ang usa ka tawo nga gradwado sa recreational therapy ug 10 ka tuig nga kasinatian sa natad sa kahimsog sa pangisip misangput sa pag-abli og tindahan sa mga dessert nga namaligya og mabulukon nga brownies, blondies, ug ice cream?

Alang ni Molly Kohrman, ang tubag yano ra. Niadtong 2017 mikuha siya og 12 ka semana nga kurso sa Self-Reliance Services kon unsaon sa pagsugod ug pagpalambo sa imong kaugalingong negosyo. Kana nga kurso mihatag kaniya og kaisug sa pagkab-ut sa usa ka damgo.

“Mitambong ko og eskwelahan sa paghimo og pastry sa Washington, D.C., ug mitambong ko og eskwelahan sa pagpangluto didto sa Utah,” miingon siya. “Sa dihang ang akong stake miingon nga mopahigayon sila og mga klase kalabut sa pagbarug pinaagi kinaugalingong paningkamot [self-reliance class], naghunahuna ko, ‘Angay siguro nako ni nga susihon. Dugay na gyud kong gusto nga makaangkon og akong kaugalingong negosyo. Nakatambong ko og ubang mga klase nga pangnegosyo. Dili makadaut nga makat-on pa og dugang.”

Ang kurso lahi kay sa ubang mga klase sa negosyo o pastry nga natunan na ni Molly. Unsa ang nakapahimo niining talagsaon, miingon siya, mao

ang presensya sa Espiritu Santo ug ang diwa sa panaghigalaay tali sa mga sakop sa maong kurso.

“Ang mga diskusyon sa negosyo maayo ug makatabang,” miingon siya, “apan ang espiritwal nga bahin nga gilangkob ngadto sa mga diskusyon sa negosyo mao ang nakahimo sa labing dako nga kalainan alang kanako.”

Mga Talento ug Pagduhaduha

“Miagi ko og panahon sa grabeng pagduhaduha,” miingon si Molly. “Naghunahuna ko kon ang paggamit sa tanan nakong tinigum, panahon, ug kusog aron makasugod og negosyo mao ba gayud ang labing maayo nga paggamit sa akong mga kapanguhaan sa dihang, nianang panahona, nagtrabaho ko sa usa ka posisyon nga nakatabang ko sa mga tawo nga mapugngan ang paghikog.”

Panahon sa iyang unang klase, si Molly ug ang ubang nanambong naghigot sa tinguha sa Ginoo nga magmalampuson ang Iyang mga Santos ug mopili og panginabuhian nga makahatag kanila og kalipay. Nangutana siya sa grupo, “Unsaon ninyo pagbalanse ang paggamit sa mga talento nga gihatag kaninyo alang sa mahinungdanong mga butang batok sa paggamit sa inyong mga talento alang sa butang nga gusto lang ninyong buhaton?”

Samtang naghigot ang grupo sa iyang pangutana, nakaamgo si Molly nga dili lang siya mamaligya og brownies. Kon magmalampuson ang iyang negosyo, makapatrabaho siya og mga tawo, aduna na siyay pinansyal nga mga kapanguhaan aron makadonar sa maayong mga kawsa, ug, sa higayon nga dili na kaayo siya daghan og buluhaton, mahimo siyang mobalik sa social work isip boluntaryo.

“Milungtad hangtud niana nga diskusyon una pa ko tinud-anay nga nakasabut. Wala dayon motuhop kana nga ideya hangtud nga nakauban nako sa usa ka kwarto ang mga tawo nga susama og panghunahuna,” miingon siya. “Anaa kami sa nagkalain-laing mga yugto sa proseso sa negosyo ug sa nagkalain-laing mga yugto sa kinabuhi, apan ang Espiritu anaa didto, ug siguradong migiya kini sa among diskusyon—sa matag klase. Nakaamgo ko nga kon gusto gayud nako nga makaangkon og akong kaugalingong negosyo, niana ang Langitnong Amahan mosuporta kanako.”

Mga Brownie ug mga Panalangin

Sa mga tunga-tunga sa iyang 12 ka semana nga kurso, si Molly misugod sa pagluto ug pagpaambit og mga brownie ngadto sa 10 ka mga miyembro sa iyang grupo sa kinaugalingong

paningkamot [self-reliance group].

“Wala man hinoon sila masuko niini, ug ang pipila kanila adunay nindot kaayo nga feedback,” miingon siya. “Misugod ko sa pagsulay og lain-laing mga lami, mga frosting, ug mga sang-kap. Sa pagtapos na sa klase, aduna akoy nindot kaayo nga ideya sa unsay gusto nakong buhaton.”

Miingon si Molly nga importante nga magpundok matag semana ang iyang grupo, patubagon ang usag usa alang sa sinemana nga mga pasalig, magkat-on sa unsang paagi ug kinsa ang pangayoan og tabang, ug giyahan ang usag usa ngadto sa gikinahanglan nga mga kapanguhaan.

“Sa tibuok panahon nga nagkauban kami, mibati ko nga napanalanginan ug gisuportahan sa mga tawo sa akong grupo,” miingon siya. “Ang klase mitabang nako nga makahibalo sa tanang mga butang nga kinahanglan nakong mahibaloan.”

Human ablihi ang iyang tindahan sa brownie niadtong tinglarag sa 2018, daling nadiskubrehan ni Molly nga ang pagpadagan og negosyo nagkinahanglan og mas dakong panahon kay sa iyang gihunahuna. Apan usa ka baruganan nga iyang nahinumduman gikan sa iyang klase sa pagbarug pinaagi sa kinaugalingong paningkamot padayon nga nagpanalangin kaniya.

“Naghisgot kami nga grabe na unya kaayo ang panginahanglan sa among panahon, apan makahimo og kalainan kon mogahin kami og panahon alang sa Espiritu,” miingon siya. “Akong nakita nga tinuod kana. Kon sa kalit mobati ako

nga nabug-atan ug nahasol, maminaw ko sa mga kasulatan o pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya samtang nagtrabaho ko nga nag-inusara sa buntag, ug makatabang kini nga mas maayo ang akong bation ug mohatag kanako og kalinaw.”

Kana nga pagbati sa kalinaw, inubanan sa kahinam, kalipay, kontento nga mga kustomer, nakahimo ni Molly sa pagpadayon—bisan human sa kapoy kaayo nga mga adlaw.

“Dili ko makasugod niini nga negosyo kon wala ang tabang sa Langitnong Amahan,” miingon siya. “Ug kon wala ang tabang ug suporta sa daghang mga tawo, dili gayud kini mahimo. Usa kini ka talagsaon nga oportunidad. Dugay na nako kining gusto nga buhaton.”

Ug salamat sa iyang klase sa pagbarug pinaagi sa kinaugalingong paningkamot, “napanalanginan ko og kahigayonan nga makasulay.” ■

Unsaon Nako Pag-istorya ang Akong mga Anak mahitungod sa Kahimsog sa Pangisip?

Artikulo nga gihimo uban sa pakigkonsulta sa mga magtatambag sa Family Services

5 ka Paagi sa Pagsugod og Sultihanay

- Ang dili komportable nga mga pagbati kabahin sa kinabuhi. OK ra nga mobati usahay og kasuko, kaguol, o kabalaka. Kini nga mga pagbati wala kanunay magpasabut nga ikaw adunay nabuhat nga sayop.
- Nahibalo ka kon unsaon pagtabang sa doktor kon mabali ang imong tiil? Adunay mga tawo usab kinsa makatabang sa naglagot nga mga hunahuna ug mga pagbati. Kinahanglang mangayo kita og tabang kon magkinahanglan kita niini.
- Ang mga sayop kabahin sa paagi sa atong pagkat-on ug paglambo dinhi sa yuta. Walay usa nga hingpit! Ang Langitnong Amahan nagmahal kanato, bisan kon masayop kita. Gusto Niya nga kitang tanan mopadayon sa pagpaningkamot.
- Ang ubang mga kalihokan—sama sa lawom nga pagginhawa, pakig-istorya sa usa ka tawo, pagdula og sports, o pagdrowing—makatabang nimo nga mas maayo ang bation kon masuko ka. Kinahanglang dili kita mobuhat og mga butang nga makapasakit sa atong kaugalingon, sa ubang mga tawo, o sa mga hayop.
- Usahay ang mga tawo adunay kalagot nga mga pagbati o nahasol nga mga hunahuna nga dili mawala. Ang ubang mga tawo adunay lahi nga mga problema sa

paagi nga naglihok ang ilang mga hunahuna. Dili kana ilang sayop. Kinahanglan nga magmabinati-on ug magmatinabangon kita sa tanan ug motagad kanila sama sa paagi ni Jesukristo.

Tabang nga mga Ideya [Tips] sa Pagpakigsulti

- Importante nga imong pangutan-on ang imong mga anak mahitungod sa ilang mga hunahuna ug pagbati, ug dayon maminaw og maayo. Ang mga pangutana mahimong maglakip sa: Unsa man ang gisigehan nimo og hunahuna karon? Unsa nga mga kausaban ang nahitabo sa imong kinabuhi? Nakamatikod ka ba og bisan unsang bag-ong pagbati bag-ohay lang? Aduna ka bay mga pangutana nga dugay na nimong gustong ipangutana sa usa ka tawo?
- Ang mga pangutana sa imong mga anak importante. Makatabang kini kanimo nga mahibalo unsa ang andam nga makat-unan sa imong mga anak. Imbis nga kausahon ra nimo og hatag ang tanan nimong nahibaloan mahitungod sa usa ka hilisgutan ngadto sa usa ka bata, tubaga ang pangutana gamit ang sukaranan nga impormasyon. Dayon dapita sila sa pagtubag. Kon wala silay bisan unsa nga follow-up nga mga pangutana, tingali ang sukaranang impormasyon igo na sa pagkakaron. Kon duna silay dugang nga mga pangutana, tingali andam na sila alang sa dugang nga mga detalye.
- Likayi ang pakiglalis sa imong anak mahitungod sa mga pagbati nga ilang gipaambit, bisan kon kadto nga mga pagbati dili motakdo sa imong panglantaw sa sitwasyon.
- Usahay ang pagsulat mas sayon kay sa pagsulti. Kon dili maayo ang pag-istoryahanay, sulayi sa pagdapit ang imong anak sa pagsulat o pagdrowing sa unsay ilang gibati.

Mga Ideya para sa Kalihokan

- Alang sa gagmay nga mga bata, pagdrowing og mga nawong nga nagrepresentar sa lain-laing mga pagbati ug tabangi ang imong mga anak sa pagngalan sa mga pagbati.

- Paghunahuna uban sa imong mga anak og lista sa mga kalihokan nga sulayan kon naglagot sila.

- Paghunahuna og tawo nga nasubo o naglisud sa ubang paagi. Unsay mabuhat sa imong pamilya aron sa pagpakita og gugma ngadto kanila?

- Pagbasa ug paghisgut og mga istorya gikan sa *Liahona* diin ang mga miyembro sa Simbahan misinati og mga pagsulay uban ang pagtuo sa Dios.

Nagkinahanglan Ko og Tabang!

Kon imong gibati nga ang emosyon ug pamatasan sa imong anak dili makontrolar, o nabutang sa peligro ang kahimsog sa ilang pangisip, pagkontak og propesyonal sa kahimsog sa pangisip. (Adunay artikulo sa ubos nga adunay mga sugyot mahitungod niana nga proseso.) Ang imong bishop makatabang kanimo sa pagkontak sa Family Services o sa ubang mga kapanguhaan sa pagpanambag diha sa imong dapit. Gimahal ka, ug wala ka mag-inusara! ■

DUGANG NGA MGA KAPANGUHAAN

- “Unom ka Paagi aron Mas Maayo ang Bation” (Peb. 2020 *Higala*)
- “Ang Pagpangita og Propesyonal sa Kahimsog sa Pangisip Kinsa Angay alang Kanimo” (Ene. 2019, *Liahona* pang-digital lamang nga artikulo)
- “Naghisgot mahitungod sa Lisud nga mga Hilisgutan” (Mar. 2015 *Liahona*)

Mga Young Adult

Niini nga Seksyon

44 Naparalarisan apan Dili
Negatibo
Ni Julieta Olmedo

48 Pagpangayo og Tabang
human Naghikog ang
Akong Higala
Ni Brixton Gardner

Digital Lamang

Pag-usab sa Akong mga “Ngano”
ngadto sa mga “Unsaon”
Ni Lydia Tava'esina Pickard

Giunsa Nako Pagkakaplag og
Pagtuo sa Dihang Mibati Ko nga
Nawala Kanako ang Tanan
Ni Jennifer Enamorado

Pangitaa kini nga mga artikulo ug
daghan pa:

- Sa Liahona.ChurchofJesusChrist.org
- Sa **BH matag Semana** (ubos
sa Batan-ong mga Hamtong nga
seksyon sa Gospel Library)
- Sa [facebook.com/Liahona](https://www.facebook.com/Liahona)

Ipaambit ang Inyong Sugilanon

Aduna ba kamoy talagsaon nga sugilanon
nga mapaambit? O gusto ba kamo nga
makakita og mga artikulo mahitungod
sa piho nga mga hilisgutan? Kon mao,
gusto kaming makadungog gikan kaninyo!
Makasumiter kamo sa inyong artikulo o
sa inyong feedback sa [Liahona.Church
ofJesusChrist.org](http://Liahona.ChurchofJesusChrist.org).

Panglantaw Niadtong Lisud ug Makasagmuyo nga mga Panahon

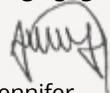
Kitang tanan nakasinati og lisud ug makasagmuyo nga mga panahon diin
mibati kita nga daw walay nahitabo nga sakto. Niana nga mga panahon
tingali nakapangutana kita sa atong kaugalingon, “Nganong ako?”
Nganong karon man? Unsaon man nako paglahutay niini?” Maayo gani,
wala kita pasagdi nga mag-inusara. Makasalig kita sa mahigugmaong giya
sa atong Langitnong Amahan.

Sa batan-on pa ko, kanunay akong moreklamo ug mosukna sa kalisdanan
nga akong gisinati—hangtud nga dunay nahitabo nga nakaapekto sa akong
kinabuhi sa hangtud: naaksidente ko diin, sa walay swerte, hingpit nga nawala
ang mga tudlo sa akong wala nga kamot. Bisan og lisud kaayo ang paglahutay
niadto, **kadto nga pagsulay mitudlo kanako sa pagsalig sa Langitnong
Amahan.** Ug, bisan pa sa tanan, nakakat-on nga mahimong malaumon ug
mapasalamaton ug sa dili gayud pag-undang. Mibati ko og dako kaayong
kausaban, ug akong gibati kon sa unsang paagi ang Langitnong Amahan
mohatag sa Iyang gugma kanato ug mogiya kanato latas sa tanang lisud nga
mga butang nga atong maagian sa kinabuhi. Mabasa nimo ang akong istorya
diha sa digital nga bersyon niini nga isyu.

Sa iyang artikulo sa pahina 44, si Julieta mipahinumdom usab kanato
nga mahimo kitang magmalipayon bisan taliwala sa lisud nga mga pagsulay
ug motan-aw sa umaabut uban ang pagtuo. Sa pang-digital lamang nga
mga artikulo, si Lydia mipahinumdom kanato sa **pagpangita sa katuyoan
sa atong mga pagsulay.** Ang mga pagsulay maoy nagtabang kanato nga
mahimong sama sa atong Langitnong Amahan. Ug diha sa pahina 48, si
Brixton mipamatuod nga samtang ang Manluluwas makaayo sa atong mga
samad, lakip sa mga hagit sa kahimsog sa pangisip, usahay gikinahanglan—
ug OK ra gyud kaayo—nga mangayo og tabang sa uban.

Nasayud ko sa tibuok nakong kasingkasing nga **matag kalisud—panahon
nga mobati kita og kaguol ug kasagmuyo sa atong kinabuhi—mahimong
mosangpot ngadto sa sagrado nga katuyoan** ug nga kana nga katuyoan
mohashas kanato ug mousab kanato aron sa umaabut mamahimo kitang
hingpit sama sa Langitnong Amahan sa katapusan.

Naghigugma,

Jennifer

LITRATO GIKAN SAGETTY IMAGES

MGA YOUNG ADULT

Naparalaris apan Dili Negatibo

Human ako
napusilan ug
naparalaris,
ang akong
hugot nga
pagtuo diha
ni Jesukristo
nakahimong
posible sa
imposible.

Ni Julieta Olmedo

Sukad sa gamay pa ko, ganahan ko sa mga sport, ilabi na sa football. Midula ko kutob sa mahimo, ug nangandoy ko nga sa umaabut nga adlaw makadula ko alang sa Argentina diha sa Olympics o sa World Games.

Ang akong mga damgo napusgay usa ka adlaw sa dihang 15 anyos ko. Bag-o lang kong mibisita sa akong magtutudlo sa seminary nga nasakit ug nagsakay ko sa akong bisikleta pauli sa dihang ang duha ka gang sa akong kasilinganan misugod sa pagpinusilay. Usa ka saag nga bala miigo kanako sa luyo.

Sa pagmata nako sa ospital pagkasunod adlaw, akong nahibaloan nga naparalaris ko gikan sa hawak paubos.

Ang Angay nga Ipangutana kon Dunay Mahitabo nga Dili Maayo

Samtang nagpaayo ko, ang pamilya ug mga higala mangumusta kanako. Akong nakita nga dili maayo ang ilang gibati alang kanako, busa ako silang hupayon pinaagi sa pag-ingon nga OK ra ko. Ang paghupay sa uban nakatabang nako, apan nasayud ko nga dili na ko makalakaw pag-usab ug kinahanglang makat-on unsaon sa pagpuyo nga paralisado.

Nianang higayona, misugod ko sa pagtambong sa seminary ug nahimo na usab nga aktibo sa Simbahan. Ang seminary maoy usa sa labing nakasuporta kanako sa pagbalik ug sa dili pagkasuko sa Langitnong Amahan sa unsay nahitabo kanako.

Sa seminary ang among magtutudlo mitudlo kanamo nga kon dunay mahitabo nga dili maayo, dili kita

angayng mangutana, “*Nganong* nahitabo man kini kanako?” Miingon siya nga ang angay natong ipangutana mao ang, “Unsay akong makat-unan gikan niini?”

Lisud nga magpadayon ug mahimong positibo kanunay, apan ang pangutana sa akong magtutudlo sa seminary mihatag kanako og dakong kalig-on. Sa dihang nawad-an ako og paglaum ug sa dihang napuno sa pagduha-duha ang akong hunahuna, mibalik ako kanunay niana nga pangutana: “Unsay akong makat-unan?” Nakatabang kana nako nga mobangon matag adlaw, ug nakasuporta kana kanako sa dihang kaundangon na ko.

Alang sa tawo nga mipusil kanako, ang Langitnong Amahan mipanalangin nako nga dili mobati og kasuko ngadto kaniya. Sa katapusan gihusay siya sa hukmanan ug gihukman nga mabilanggo. Samtang didto, misulat siya nako, nangayo sa akong pagpasaylo ug misulti kanako nga nagbag-o na siya. Giingnan nako siya nga wala ako mobati og kasuko kaniya ug nga nalipay ko nga nagbag-o na siya.

Pagkaplag og Bag-ong Kalingawan

Sulod sa pipila ka tuig human ako napusilan, wala kaayo koy ganahang buhaton. Gimingaw ko nga modula og sports, ug wala ako masayud nianang higayuna nga daghang mga dula ang

gipahaum alang sa mga tawo nga dunay kakulangan. Sa dihang nasayran ko kini, mibalik ang akong kadasig sa mga dula. Kon ang usa ka dula bag-o kanako, naningkamot ko nga makat-on niini. Ug gihatagan ko kini sa samang kadasig nako sa football sa wala pa ko naparalisar.

Wala madugay nakakaplag ko og dula nga giganahan ko sama sa football—wheelchair basketball. Sa katapusan, human sa daghang pakigdula ug pagbansay, napili ko nga more-presentar sa Argentina sa gawas sa nasud. Ganahan ko sa taas nga lebel sa kompetisyon tali sa kaatbang nga internasyonal nga mga team.

Midula ko sa among pangbabaye nga national wheelchair basketball team sa Para-South American Games sa Chile niadtong 2014, diin kami ang nakadaog sa gold medal. Dayon nakigsangka kami sa South America Championships sa Colombia, nakadaog sa silver medal niadtong 2015. Nakigsangka usab ko sa Parapan American Games sa Canada niadtong 2015, diin nahimo kaming kwalipikado alang sa 2016 Paralympic Games sa Rio de Janeiro, Brazil. Wala madugay, human nahimong kwalipikado alang sa World Cup, midula kami sa Hamburg, Germany, niadtong 2018. Ug sa pagka-Agosto 2019, midula kami sa Parapan American Games sa Lima, Peru.

Ang mga Panalangin Nga Nakatabang Kanako sa Paglahutay

Usahay mawad-an gihapon ko sa kadasig, ug adunay mga hagit matag adlaw nga kinahanglan nakong buntugon. Apan nagpasalamat ko sa Langitnong Amahan alang sa talagsaon nga pamilya ug mga higala nga gihatag Niya kanako. Midala Siya og daghang importante nga mga tawo sa akong kinabuhi kinsa mitabang kanako sa pag-atubang niining lisud nga pagsulay. Ang suporta sa pamilya importante sa pagbuntog sa mga hagit—dili lamang sa atong pisikal nga mga hagit apan usab sa atong mental, emosyonal, ug espirital nga mga hagit.

Sa dihang nawad-an ako og paglaum ug sa dihang napuno sa pagduha-duha ang akong hunahuna, mibalik ako kanunay niana nga pangutana: “Unsay akong makat-unan?”

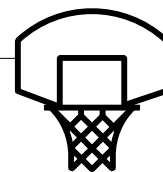

Tungod sa ebanghelyo sa akong kinabuhi, nagpasalamat ko sa daghang mga panalangin nga gihatag kanako sa akong Amahan ug padayon nga gihatag kanako. Nasayud ko nga gimahal ko Niya. Kon wala ang hugot nga pagtuo Kaniya ug ni Jesukristo, dili unta ako makalahutay niini nga hagit.

Oo, kinahanglang magpuyo ko og kinabuhi nga anaa sa wheelchair, apan bisan pa sa akong wheelchair, nakab-ot gihapon nako ang daghan sa akong mga damgo sa pagkabata. Akong sultihan ang mga tawo, “Tuo sa atong Amahan. Nagauban Siya kanato. Uban sa Iyang tabang, makahimo kita sa pagbuntog sa atong mga hagit. Ayaw pagpakawala sa pagtuo. Pagpabiling matinud-anon sa ebanghelyo. Paghimo og mga tumong, ug makab-ot nimo kini. Ang Langitnong Amahan motabang kanimo.”

Lakip sa pagsuporta kanako sa akong mga hagit ug mga tumong, ang akong hugot nga pagtuo nakatabang usab kanako sa pagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo ni Jesukristo. Ang pag-apil sa mga torneyo makahatag og mga tintasyon, apan ang pagtuman sa mga baruganan sa ebanghelyo ug paghinumdom sa akong mga sumbanan nakatabang kanako sa paghimo og maayong mga pagpili.

Uban sa Iyang tabang, makahimo kita sa pagbuntog sa atong mga hagit. Ayaw pagpakawala sa pagtuo. Pagpabiling matinud-anon sa ebanghelyo. Paghimo og mga tumong, ug makab-ot nimo kini. Ang atong Langitnong Amahan motabang kanimo.

Naningkamot ko sa pagtabang sa uban pinaagi sa akong ehemplo. Dili ko moinom. Dili ko manigarilyo. Dili ko mohimo sa ubang mga butang nga buhaton sa ubang mga atleta. Mahimong lisud ang pagpaambit sa akong pagpamatuod o sa mga kasulatan, apan naningkamot ko sa pagtudlo sa uban pinaagi sa mga butang nga akong buhaton ug dili buhaton.

Anaa sa Langitnong Amahan ang Tanang Tubag

Usahay masuko kita sa Langitnong Amahan tungod sa lisud nga mga butang nga nahitabo kanato o sa mga tawo nga atong gimahal, apan bisan kon dili kanunay nga aduna kitay tubag sa atong mga pagsulay, aduna Siya.

Ang Langitnong Amahan dili kanato mohatag og mga hagit nga dili nato mabuntog. Sama sa gisulti sa akong magtutudlo sa seminary, usahay ang dili maayo nga mga butang mahitabo tungod sa usa ka rason. Ug usahay kadtong lisud nga mga butang mahimong mopanalangin kanato ug sa uban. Kon padayon kitang hugot nga nagtuo taliwala sa atong mga pagsulay, ang atong mga ehemplo sa pagtuo mahimong molig-on sa uban kinsa nagkinahanglan og tabang sa pag-atubang sa ilang mga pagsulay ug mopadayon sa ilang kinabuhi. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Córdoba, Argentina.

Pagpangayo og Tabang human Naghikog ang Akong Higala

Abi nako og
mabuntog nako
ang akong
depresyon nga
ako ra, apan
ang pagpangayo
og tabang sa
katapusan
miusab sa
akong kinabuhi.

Ni Brixton Gardner

Samtang nagtrabaho usa ka adlaw pipila ka tuig na ang milabay, nadawat nako ang balita nga usa ka maayo nakong higala namatay pinaagi sa paghikog. Nakalitan ko—wala gayud ako masayud unsay buhaton. Nakahinumdom ko nga hilum nga naglingkod diha sa akong lamesa, walay mahunahuna o mabuhat bisan unsa.

Mibati ko og lain-laing mga pagbati ug daghan kaayo og nahunahunaan, nga nakapalibug kanako. Gisegihan nako og sulti ang akong kaugalingon nga OK ra ko ug nga malabyan ra nako kini. Hinoon, ang misunod nga mga bulan nagdala og dakong bul-ug sa depresyon ug kasubo ngari kanako. Kadaghan ko mihilak ug wala kaayoy katulog. Adunay mga buntag nga dili gani ko makabangon sa higdaanan. Wala ko magtuo nga gitubag o nadungog ang akong mga pag-ampo. Ang pagbasa sa mga kasulatan daw walay pulus ug dili makadasig. Mibati ko og kawalay paglaum ug wala magtuo nga maarang-arang ang sitwasyon.

Sulod sa dugayng panahon, nahadlok ko nga makigsulti ni bisan kinsa mahitungod sa akong gibati. Ang mga tawo nahibalo nga namatyan ko’g higala ug mitanyag nga makigsulti o mohatag og suporta, apan kanunay nako silang gibalibaran. “Dili ko gusto nga mohasol kani-la,” naghunahuna ko. “Gawas pa, aduna silay ilang kaugalingong mga problema nga kabalak-an. Nganong magproblema man sila sa akoo?”

Dihay usa ka Dominggo diin ang akong kasubo daw lisud na kaayong dad-on. Wala ko mahimutang samtang naglingkod panahon sa sakrament miting. Sa dihang nahuman na ang miting, nagdali kong midagan ngadto sa pasilyo [hallway] aron mogawas sa gambalay [building]. Sa dayon na nakong abut sa pultahan, nasugatan nako ang usa ka babaye sa akong ward kinsa namatyan og anak tungod sa paghikog mga tuig na ang milabay. Sa dihang nag-abut ang among panan-aw, ang Espiritu misulti kanako nga panahon na aron mosulti ko sa unsay akong gibati.

Makahadlok kini, apan uban sa nagkurog nga tingog gihunong nako siya ug mihangyo, “Pwede ko makigsulti nimo kadali? Nagkinahanglan ko og tabang.”

Naminaw siya nako nga nagpasabut unsa ang nahitabo ug unsa ang akong gibati. Dayon, sa walay pagduha-duha, migunit siya sa akong bukton ug mitan-aw kanako nga nagluha ang iyang mga mata. “Gusto lang nako nga masayud ka nga dili kini imong sayop ug nga gipangga ka pag-ayo,” miingon siya.

Wala kami makapugong sa paghilak samtang mipadayon kami sa pagsultihanay. Alang nako, morag adunay kasulbaran ang akong mga problema. Sa katapusan adunay makita nga paglaum sa akong kinabuhi. Ang tanan nga iyang gisulti kanako diha sa pasilyo nianang adlaw nahi-mong tubag sa akong mga pag-ampo.

Ang labing nakat-unan nako gikan niadtong higayona mao nga ang pagpaambit sa akong mga pagbati sa katapusan nakatugot kanako

nga mosugod sa pagkaayo. Sa dili matino nga rason, nakumbinser nako ang akong kaugalingon nga makaatubang ko sa tanan nga ako ra ug nga wala ko magkinahanglan og tabang. Bisan tuod wala nako kini makita, gilibutan ko sa mga tawo nga nagmahal kanako ug gusto nga motabang kanako.

Akong nakat-unan nga kon kita moingon nga kita kinahanglang mahimo nga “usa sa kasingkasing ug usa sa hunahuna” (Moises 7:18), nagpasabut kini nga ang imong kaguol akong kaguol ug ang akong mga kasakit imong mga kasakit. Nagpasabut kini dili lamang sa paghatag og tabang kon gikinahanglan apan sa pagkahimong andam usab sa pagdawat og tabang kon magkinahanglan kita niini. Ang simple nga pagtugot sa uban nga motabang kanako maoy nakausab sa akong sitwasyon ug sa katapusan maoy nakagiya kanako sa paghimo og hingpit nga pagkaayo sa hunahuna.

Karon, pipila ka tuig human niini nga kasinatian, matinuoron akong makasulti nga karon ang pinakamalipayon nako sukad sa akong kinabuhi. Uban sa dakong kakugi, ug sa katapusan pinaagi sa grasya sa Dios, nahimo akong mas lig-on kay sa unsa ako kaniadto sa wala pa mahitabo kining tanan. Ang pag-ampo, pagserbisyo, pagkadaling matandog, pagpaubos, therapy, dili maihap nga mga panalangin, ug daghan pang uban nakatabang nako nga maabut kon asa ko karon. Dako nakong utang sa Langitnong Amahan, sa akong pamilya, ug sa akong suod nga mga higala tungod sa pagtabang kanako agi niining tanan. Mapasalamaton kaayo ko nga nangayo ko og tabang—importante kaayo kadto sa pagkaayo. ■

Si Brixton Gardner
nagdako sa California,
USA, ug karon nag-

eskwela sa Brigham Young University. Nakaserbisyo siya og misyon sa British Columbia, Canada, ug ganahan siya og paugnat sa kusog, pagluto (ug pagkaon) og bag-ong mga resipe, ug pagpangita og bag-ong musika nga malingawan.

Sa sinugdanan naghunahuna ko nga lisud ang seminary.

Kinahanglang mobalhin ko og eskwelahan, ug ang seminary ipahigayon sayo sa buntag. Wala ko magtuo nga mahimo kini tungod kay daghan ko og homework ug uban pang mga butang nga nahitabo.

Apan sa dihang misugod ko sa pagtambong sa seminary, basta na lang nga napaigo ang akong panahon. Karon duna akoy igong panahon kanunay alang sa akong homework. Ug kanunay kong maghinam-hinam nga mobangon pagkasunod adlaw ug mobalik sa seminary. Ang akong mga higala ug ako nagsuporta sa usag usa ug daghan og nakat-unan samtang anaa mi didto.

Ang kalipay nga akong gibati sa seminary susama sa kalipay nga akong gibati kon naa ko sa templo. Sa wala pa ko mag-11, ang akong mga igsoon ug mga higala nakaadto tanan sa templo apan wala pa ko kaadto.

Sa dihang igo na ang akong pangidaron aron makasulod ug mohimo og mga bunyag, mibati ko og dakong kalinaw. Bisan tuod ang akong pamilya ug mga higala mihulagway kanako sa pagbati nga maanaa sa templo, nalipay kaayo ko nga nabati nako kana alang sa akong kaugalingon.

Sofia D., edad 14, Colombia

KABATAN-ONAN

NIINI NGA SEKSYON

**52 Ang Panalangin sa
Pagpahiuli alang Kanimo**
Ni Elder Dale G. Renlund

**56 Dali, Sunod Kanako:
Basahon ni Mormon**
Himamata ang Upat ka
Joseph sa 2 Nephi 3

**58 Aduna Koy Barko
nga Himoon**
Ni Elder Juan Pablo Villar

**61 Pagpamatuod mahitungod
ni Jesukristo**

**62 Mga Pangutana ug
mga Tubag:**
Malingaw sa simbahan?
Ngano nga nagkinahanglan
man kita sa Basahon ni
Mormon?

64 Ang Katapusang Pulong:
Ako Nakakita og usa ka
Panan-awon
Ni Joseph Smith

ANG PANALANGIN SA PAGPAHIULI ALANG KANIMO

**Ni Elder
Dale G. Renlund**

Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

Tungod sa gipahiuli nga ebanghelyo, mahimo ka nga makaila kon kinsa gayud ikaw ug unsay gipaabut sa Dios nga imong buhaton.

SA MUSIKAL **NGA** *Fiddler on the Roof* [Tigbiyolin diha sa Atop], ang bida, si Tevye, mihulagway og usa ka benepisyo sa mga tradisyon sa iyang komunidad, nga nag-ingon, “Ug tungod sa among mga tradisyon, ang matag usa kanamo nakaila kon kinsa siya, ug unsay gipaabut sa Dios nga iyang buhaton.”¹ Dili kinahanglang mag-agad ka sa tradisyon alang niini nga kahibalo. Tungod sa Pagpahiuli, maka-hibalo ka kon si kinsa ka ug unsay gipaabut sa Dios nga imong buhaton. Kon dili ka pa sigurado, ikaw adunay katungod ug obligasyon sa pag-angkon niana nga kahibalo.

200 ka tuig na sukad ang 14 anyos nga si Joseph Smith nakadawat sa unang langitnong panan-awon nga nagsugod sa Pagpahiuli. Si Joseph misulod niadto nga kakahoyan duol sa iyang panimalay sa amihanang bahin sa New York, USA, tungod kay nabalaka siya sa kahimtang sa iyang kalag ug gustong masayud hain nga simbahan ang apilan. Gusto siyang masayud kon si kinsa siya ug unsay gipaabut sa Dios kaniya. Nadawat niya ang mga tubag nga iyang gitinguha, apan daghan kaayo siya og nakat-unan nianang adlaw ug sa misunod nga 24 ka tuig. Tungod sa gipahiuli nga kamatuoran, dili lang ka mahibalo nganong gilalang ka sa Dios, apan makakat-on ka usab sa imong katapusang padulngan. Sama ni Joseph Smith, mahimo ka nga masayud sa imong kaugalingon mismo.

KINSA KA?

Ikaw hinigugma nga anak sa Dios, nailhan Niya ug gimahal Niya. Nakat-unan kini ni Joseph sa dihang ang Dios nga Amahan ug si Jesukristo mipakita kaniya niadtong 1820. Mirekord si Joseph, “Usa kanila misulti ngari kanako, nagtawag kanako sa akong ngalan ug miingon, nagtudlo ngadto sa lain—*Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!*” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:17).

Ang Dios nakaila kang Joseph. Mao usab kini kanimo. Ang Dios nakaila kanimo. Dugay na Siyang nakaila kanimo ug nagmahal Siya kanimo sa samang gidugayon sa iyang pagkaila kanimo. Nasayud Siya sa imong balaang potensyal nga mouswag ug mahimaya uban Kaniya. Nagpasabut kini nga ikaw adunay potensyal nga mahimong sama Kaniya.²

“Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” mideklarar niining importante, gipahiuli nga kamatuoran: “Ang tanan nga mga tawo—lalaki ug babaye—gilalang diha sa hitsura sa Dios. Ang matag usa hinigugmang espiritu nga anak nga lalaki o babaye sa langitnong mga ginikanan, ug, sa ingon, ang matag usa adunay mga kinaiya sa pagkadios ug kalagmitan nga mahimong usa ka dios.”³ Kini nga kamatuoran tingali klaro kaayo alang sa dugay na nga mga miyembro sa Simbahan. Dili kaayo kini klaro alang sa daghang inila nga batid sa teyolohiyang Kristiyano kinsa mideklarar nga ang imong nag-unang katuyoan sa pagsimba, pagmanggad, ug pagtahod sa Dios ug nga ang bugtong motibo sa Dios sa paghimo kanimo mao nga aron ikaw modayeg, momanggad, ug moserbisyo Kaniya.

Pinaagi ni Joseph Smith, gipadayag sa Dios nga ang Iyang buhat ug ang Iyang himaya mao ang paghimaya kanimo, sa pagpahinabo sa imong pagka-imortal ug kinabuhing dayon.⁴ Samtang ang paghimaya kanimo mohimaya Kaniya, ang tumong ug katuyoan sa Dios mao ang pagmugna og palibut nga nagtugot kanimo sa pag-uswag. Ang katapusang resulta sa imong kauswagan posible nga malungtarong kalipay. Si Haring Benjamin mitudlo sa iyang katawhan: “Maghunahuna sa bulahan ug sa malipayon nga kahimantang niadto nga naghupot sa mga sugo sa Dios. Kay tan-awa, sila bulahan sa tanan nga mga butang, sa temporal ug sa espirituhanon; ug kon sila magpabilin nga matinud-anon hangtud sa katapusan sila pagadawat ngadto sa langit, nga pinaagi niana sila mahimo nga mopuyo uban sa Dios diha sa usa ka kahimantang nga walay katapusan ang kalipay” (Mosiah 2:41).

Ang Dios naghunahuna sa labing maayo alang kanimo. Mabination ug mahigugmaon Siya. Nasayud Siya nga aron ikaw mouswag, kinahanglan ka nga moanhi sa yuta, makadawat og lawas, ug makakat-on sa sakto gikan sa sayop pinaagi sa imong kaugalingong

kasinatian. Dili Siya gusto nga magpabilin ka nga usa ka bata o batan-on hangtud sa hangtud, ni dili Siya gusto nga mousab kanimo ngadto sa usa ka binuhat nga magsunod-sunod lang bisan wala makasabut o makat-on. Dili, gusto Niya nga mopili ka nga mosunod Kaniya ug mahingkod pinaagi sa imong mga kasinatian aron molambo ug mahimong manununod sa tanan nga anaa Kaniya.⁵ Mao kini ang imong balaanong padulngan [destinasyon].

Kini nga mga kamatuoran maoy sukaranan sa gipahiuli nga doktrina nga nasugdan nianang yano nga pag-ampo nga gipamulong ni Joseph Smith.

UNSA ANG GIPAABUT SA DIOS KANIMO?

Ang Dios adunay duha ka mahinungdanong butang nga gipaabut kanimo. Una, nagpaabut Siya kanimo nga makat-on ug mosunod sa Iyang plano. Ikaduha, nagpaabut Siya kanimo nga motabang sa uban nga makat-on ug mosunod sa Iyang plano.

Gitudloan ka sa plano sa Dios sa kaluwasan didto sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta ug midawat niini. Tingali dili kini sayon nga desisyon. Ang ikatulong bahin sa mga anak sa Langitnong Amahan misalikway sa plano. Apan nagtinguha ka nga moanhi sa yuta, makadawat og lawas, ug mogamit sa imong kabubut-on sa pagpili nga mosunod sa plano. Nasayud ang Dios, ug nasayud ka usab, nga kon ania dinhi sa yuta makahimo ka og mga sayop ug makasala. Kini nga mga sala permanenteng makapugong nimo sa pagpuyo diha sa presensya sa Dios gawas kon matubos ka gikan sa imong mga sala. Ang plano sa Dios nag-andam ni Jesukristo nga mahimo nimong Manunubos. Si Jesukristo mitubos sa imong mga sala ug mga sayop aron ang plano sa Dios sa kaluwasan moepekto diha kanimo.⁶ Mihimo Siya sa kinasang sakripisyo aron makahimo Siya “sa pagpangayo gikan sa Amahan sa iyang mga kahigayunan sa kalooy” alang kanimo (Moroni 7:27).

Gisangkap usab sa plano sa Dios nga makabaton ka sa gasa sa kabubut-on aron masayud ka sa “maayo gikan sa dautan” (2 Nephi 2:5). Ikaw usa ka “tinugyanan” sa imong kaugalingon (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 58:28), nga makamao sa paghimo og mga desisyon alang sa imong kaugalingon. Apan kon mohimo ka og dili maayong mga desisyon o mga sayop, ang Dios nagpaabut kanimo nga mogamit sa imong kabubut-on aron maghinulsol. Ang paghinulsol gihimong posible pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo ug gikinahanglan aron mahimo ka nga limpyo sa atubangan sa Dios.⁷

Maghinulsol ka samtang modangup ka sa Dios ug magpakita og pagtuo diha ni Jesukristo. Kon maghinulsol ka, ang Pag-ula ni Jesukristo makapalingkawas

**TUNGOD SA GIPAHIULI NG
KAMATUORAN, DILI LANG KA
MAHIBALO NGANONG GILALANG
KA SA DIOS, APAN MAKAKAT-ON
KA USAB SA IMONG KATAPUSANG
PADULNGAN.**

kanimo gikan sa silot nga imo untang madawat. Mapakita nimo nga nakapag-hinulsol ka pinaagi sa pagkahimong masulundon sa mga balaod ug mga ordi-nansa sa ebanghelyo. Ug, kon maghinulsol ka, mahimo ka nga putli, limpyo, ug balaan.

Sama sa gideklarar sa Dios ngadto ni Adan, “Kini mao ang laraw sa kaluwa-san ngadto sa tanan nga mga tawo, pinaagi sa dugo sa akong Bugtong Anak” (Moises 6:62). Tungod sa atong pagtuo kang Kristo ug sa plano sa Langitnong Amahan, kita “motagamtam sa mga pulong sa kinabuhi nga dayon niini nga kalibutan, ug kinabuhi nga dayon sa kalibutan nga moabut, gani sa imortal nga himaya” (Moises 6:59).

Ang ikaduhang mahinungdanong butang nga gipaabut sa Dios kanimo mao ang pagtabang sa uban nga makakat-on sa iyang plano ug motabang kanila sa pagsunod niini. Sa higayon nga imong masabtan nga ang Dios ug ang iyang Anak, si Jesukristo, nagmahal kanimo, natural ka nga magtinguha sa pagpa-ambit niini nga kamatuoran ngadto sa uban. Ang pagpaambit sa ebanghelyo ni Jesukristo gitawag usab nga “pagpundok sa Israel.” Si Presidente Russell M. Nelson mimatuod:

“Akong minahal nga talagsaong kabatan-onan, gipadala kamo sa yuta niining tukma nga panahon, ang labing importanting panahon sa kasaysayan sa kali-butan, aron motabang sa pagpundok sa Israel. *Walay* laing panghitabo dinhi sa kalibutan karon nga mas importante kay sa niana. *Walay* lain nga dunay mas dakong sangputanan. *Walay* lain gayud.

“Kini nga pagpundok kinahanglang *importante kaayo* kaninyo. Kini *mao* ang misyon diin gipadala kamo dinhi sa yuta.”⁸

Ang pagtuman niini nga obligasyon sa pakigsaad makahatag kanimo og hing-pit nga kalipay⁹ ug makatampo sa imong personal nga kaluwasan.¹⁰

Tungod kay ang ebanghelyo ni Jesukristo gipahiuli dinhi sa yuta, mahimo ka nga masayud kon si kinsa ka ug unsay gilauman sa Dios kanimo. Atong saulogon ang Pagpahiuli nga gisugdan didto sa kakahoyan duol sa umahan sa mga Smith sa amihanang bahin sa New York, 200 ka tuig na ang milabay tungod sa importanting impluwensya niini diha sa imong kinabuhi. Ang kina-singkasing nga pag-ampo ni Joseph miresulta sa daghan kaayong pagpadayag nga nagpadayon hangtud niining adlaw pinaagi sa iyang mga Apostoles ug mga propeta. Si Jesukristo nagdumala sa iyang Simbahan ug sa iyang buhat

dinhi sa yuta aron imong makab-ut ang imong balaanong potensyal nga mopuyo pag-usab uban sa imong Langitnong Amahan. ■

MUBO NG MGA SULAT

1. Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick, *Fiddler on the Roof* [Tigbiyolin diha sa Atop] (1964), 3.
2. “Ang Dios mismo, nakakita nga siya anaa sa taliwala sa mga espiritu ug kahimayaan, tungod kay siya mas labaw pa ka maalamon, nakakita nga angayan sa pagmugna og mga balaod diin ang uban makabaton og kahigayun sa pag-uswag sama sa iyang kaugalingon . . . nga unta mahimo silang mahimaya uban sa iyang kaugalingon” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 251).
3. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2017, 145.
4. Tan-awa sa Moises 1:39.
5. Tan-awa sa Dale G. Renlund, “Magpili Kamo Niining Adlaw,” *Liahona*, Nob. 2018, 104.
6. Tan-awa sa Isaias 53:3–12. Si Isaias mihisgot sa 10 ka higayon sa puli nga pag-antus ni Kristo alang sa sala.
7. Ang Dios miingon, “[Ikaw] kinahanglan maghi-nulsol, o [ikaw] dili makapanunod sa gingha-rian sa Dios, kay walay mahugaw nga butang nga makapuyo didto.” Busa, ikaw “kinahanglan pa matawo pag-usab ngadto sa gingharian sa langit, sa tubig, ug sa Espiritu, ug malimpyo-han pinaagi sa dugo, gani sa dugo sa . . . Bugtong Anak [sa Dios]; nga ikaw mabalaan gikan sa tanan nga sala” (Moises 6:57, 59).
8. Russell M. Nelson, “Paglaum sa Israel” (tibuok kalibutan nga debosyonal sa kabatan-onan, Hunyo 3, 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 18:15–16.
10. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 4:2, 4; 31:5; 36:1; 60:7; 62:3; ug 84:61.

HIMAMATA ANG UPAT KA JOSEPH *sa 2 Nephi 3*

Nasayud ka ba nga usa ka propeta nga ginganlan og Joseph namulong mahitungod ni Joseph Smith dul-an sa 4,000 ka tuig ang milabay?

Tan-awa kon masubay ba nimo ang tanang Joseph nga nahisgutan diha sa 2 Nephi 3: si Lehi misulti sa iyang anak nga si Joseph mahitungod sa pipila ka panagna nga gihimo ni Joseph [Jose] sa Ehipto mahitungod ni Joseph Smith, kinsa gipangalanan sunod sa iyang amahan, si Joseph.

Tan-awa ang time line sa ubos aron mas makasabut kinsa kadto nga mga Joseph ug kanus-a sila nabuhi.

Unsa ang Gisulti ni Joseph sa Ehipto mahitungod ni Joseph Smith?

Ang Ginoo midasig ni Joseph sa Ehipto aron makakita sa daghang mga siglo ngadto sa umaabut. Mipaambit siya sa mosunod nga mga kamatuoran mahitungod ni Joseph Smith:

- **“Usa ka manalagna** ang pasanayon sa Ginoo nga akong Dios, kinsa mao ang usa ka pinili nga manalagna ngadto sa bunga sa akong mga kaliwat” (bersikulo 6).

Mga 1700 BC

Si Joseph [Jose], anak ni Jacob (kinsa giusab ang ngalan ngadto sa Israel), mipuyo sa Ehipto. Siya adunay duha ka anak, ginganlan og Ephraim ug Manases.

Mga 600 BC

Si Lehi, usa ka kaliwat ni Manases, mibiya sa Jerusalem ug mipanaw sa kamingawan sulod sa daghang katuigan. Didto, siya ug ang iyang asawa, si Sariah, nakaangkon og anak nga ginganlan og Joseph.

- **“Siya mahimo** nga bantugan sama ngadto kang Moises, kinsa Ako nag-ingon nga Ako mopasanay nganha kanimo, sa pagluwas sa akong mga katawhan” (bersikulo 9).
- **“Ngadto kaniya** Ako mohatag og gahum sa pagdala sa akong pulong ngadto sa binhi sa imong mga kaliwat—ug dili lamang sa pagdala sa akong pulong, miingon ang Ginoo, apan ngadto sa pagdani kanila sa akong pulong, diin maanaa kanila [sama sa Biblia]” (bersikulo 11).
- **“Gikan sa** kahuyang siya pagalig-unon, niana nga adlaw nga ang akong buhat pagasugdan taliwala sa tanan kong mga katawhan, ngadto sa pagpahiuli kanimo, O balay ni Israel, miingon ang Ginoo” (bersikulo 13).
- **“Kana nga manalagna** panalangi-nan sa Ginoo; ug sila nga nagtinguha sa pagpakaulaw kaniya pagalaglagon sa hingpit” (bersikulo 14).

- **“Ang iyang ngalan** pagatawgon sama kanako; ug kini sama sa ngalan sa iyang amahan” (bersikulo 15).

Sa Unsang Paagi si Joseph Smith Sama ni Joseph sa Ehipto?

Si Joseph sa Ehipto gitudlo sa paraon sa pagdumala sa pagpundok og pagkaon aron makapangandam alang sa usa ka gutom. Sa dihang miabut ang kagutom, ang mga tawo sa Ehipto ug sa laing mga dapit miadto kang Joseph aron mopalit og pagkaon. Bisan ang iyang mga igsoong lalaki miadto sa Ehipto gikan sa Balaan nga Yuta alang sa pagkaon. Ang paraon mitugot nga ang mga igsoon ug amahan ni Joseph makaangkon og pagkaon ug mopuyo sa Ehipto. Miluwas kini kanila gikan sa kagutom.

Sa panahon ni Joseph Smith, ang mga tawo nag-atubang og usa ka “kagutom” sa pulong sa Dios; gipanggutom sila alang sa tinuod nga

Giunsa Pagkahibalo ni Lehi mahitungod ni Joseph sa Ehipto?

Human si Lehi ug ang iyang pamilya mibiya sa Jerusalem, ang Ginoo misugo kanila sa pagbalik ug pagkuha sa palid nga tumbaga nga anaa kang Laban. Kini nga mga palid naglangkob sa mga sinulat sa mga propeta sa Daang Tugon, lakip ni Joseph sa Ehipto.

ebanghelyo ni Jesukristo. Si Joseph Smith ang propeta nga gitawag sa Ginoo sa pagluwas kanato gikan niana nga kagutom—pinaagi sa pagpahiuli sa Iyang ebanghelyo ug pagkapari aron makadawat kita sa mga ordinansa nga gikinahanglan alang sa atong espirituhanong kaluwasan. ■

AD 1771

Si Joseph Smith Sr. natawo sa Massachusetts.

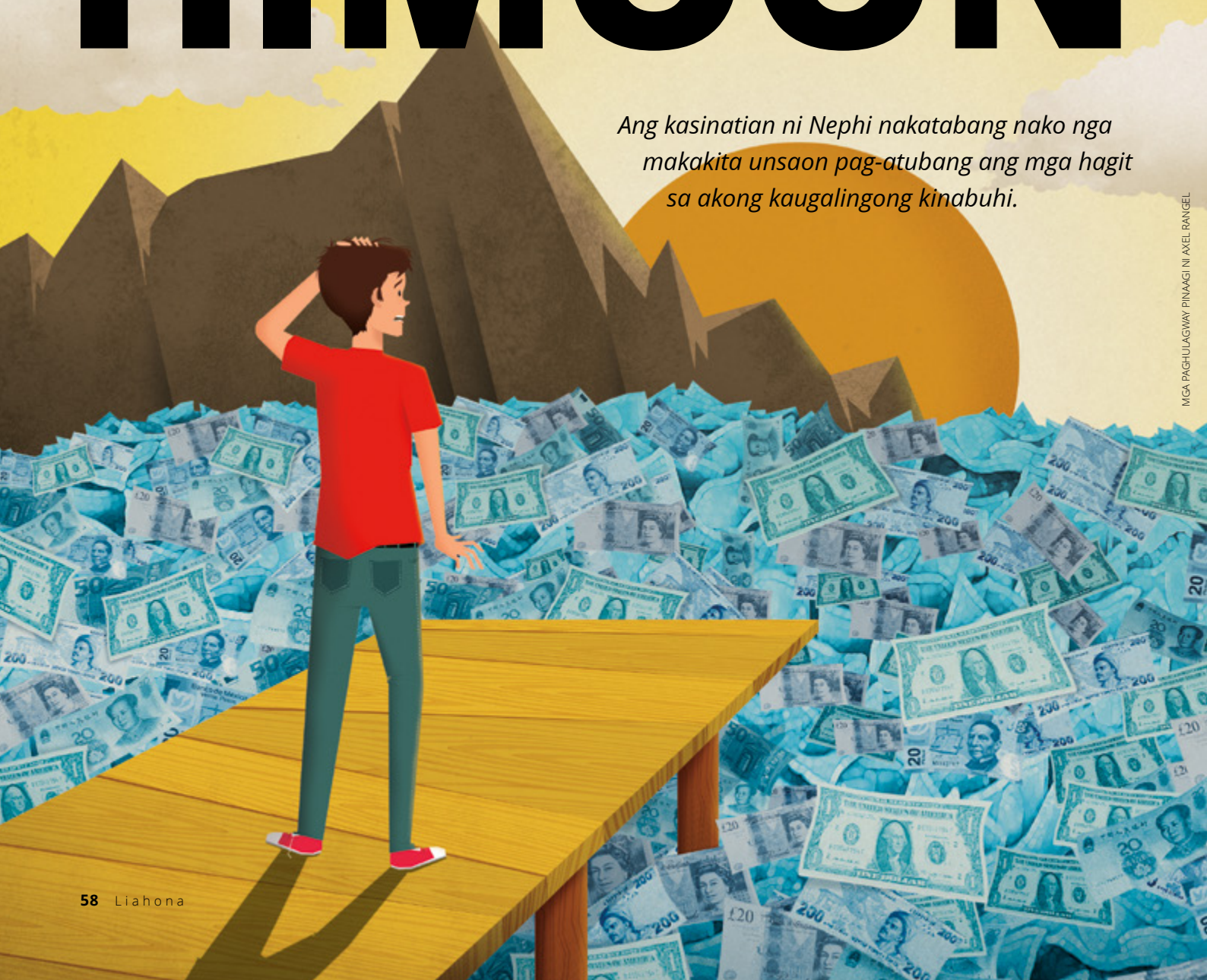
AD 1805

Si Joseph Smith Jr. natawo niadtong Disyembre 23, 1805, sa Vermont. Sa Unang Panan-awon niadtong 1820, nakakita siya sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo. Iyang gihubad ug gimantala ang Basahon ni Mormon paglabay sa pipila ka tuig, sama sa gisulti ni Joseph sa Ehipto nga iyang buhaton (tan-awa sa 2 Nephi 3:11).

Aduna Koy **BARKO** nga **HIMMOON**

*Ang kasinatian ni Nephi nakatabang nako nga
makakita unsaon pag-atubang ang mga hagit
sa akong kaugalingong kinabuhi.*

**Ni Elder
Juan Pablo Villar**
Sa Seventy

Sa dihang gisultihan nako ang akong mga ginikanan nga gusto kong moserbisyo og misyon, wala sila malipay. Ang akong magulang, si Ivan, ug ako mao lang ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa among pamilya. Mipasakop ko sa dihang 18 anyos ko, ug karon, paglabay sa usa ka tuig, nakahukom ko nga moserbisyo og full-time. Bisan og ang akong mga ginikanan sa katapusan nagkauyon nga tugutan ko nga moadto, ang akong Papa mipasidaan nga kon mouli na ko, dili siya makagarantiya nga mopadayon siya sa pagbayad sa akong matrikula [tuition] sa kolehiyo.

Hinoon, nasayud ko nga kon moserbisyo ko, ang Ginoo motabang kanako.

Sa akong tibuok misyon, nalipay ko sa dihang nakakita ko sa mga tawo nga mihangup sa ebanghelyo ni Jesukristo ug miuswag padulong sa kaluwasan. Sa dihang nakauli na ko, misugod ko pag-usab sa akong pagtuon. Apan wala madugay ang akong amahan miingon, sama sa iyang gipasidaan, “Dili na ko makabayad pa.”

Sa unsang paagi nga nahitabo kini? Naghunahuna ko. Miserbisyo ko og misyon. Gibuhat nako unsay gusto sa Ginoo nga akong buhaton. Nganong nahitabo man kini kanako?

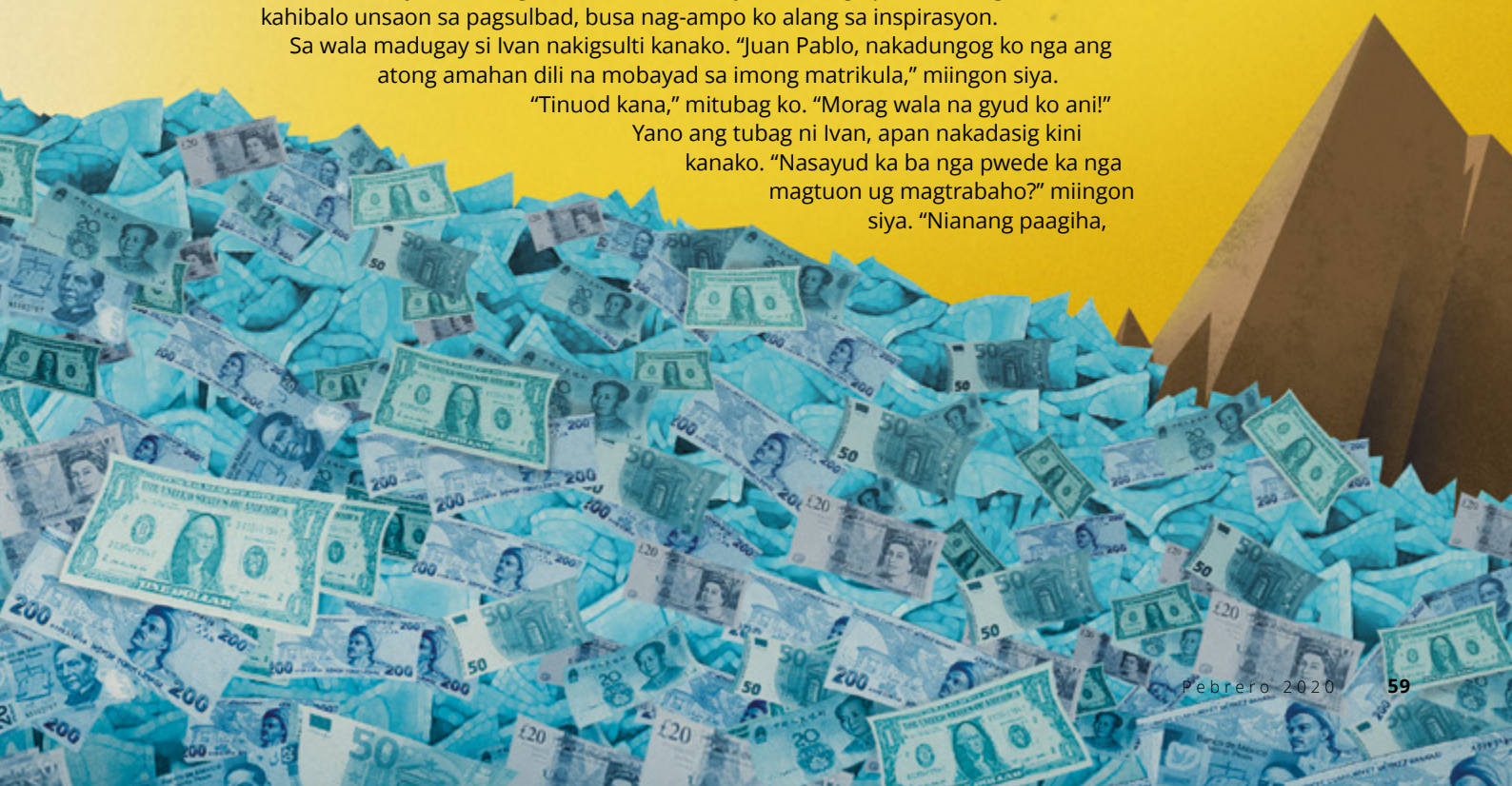
Pagtuon ug Pagtrabaho

Dayon nakahinumdom ko nga dunay nabasahan diha sa Basahon ni Mormon. Si Nephi, kinsa misunod sa tanang kasugoan, gisugo sa paghimo og barko, butang nga wala pa gayud niya mahimo sukad (tan-awa sa 1 Nephi 17:8, 49–51). Gibati nako nga daw aduna koy “barko” nga himoon. Dako kaayo kadto nga problema nga wala ko kahibalo unsaon sa pagsulbad, busa nag-ampo ko alang sa inspirasyon.

Sa wala madugay si Ivan nakigsulti kanako. “Juan Pablo, nakadungog ko nga ang atong amahan dili na mobayad sa imong matrikula,” miingon siya.

“Tinuod kana,” mitubag ko. “Morag wala na gyud ko ani!”

Yano ang tubag ni Ivan, apan nakadasig kini kanako. “Nasayud ka ba nga pwede ka nga magtuon ug magtrabaho?” miingon siya. “Nianang paagiha,

makahimo ka sa pagbayad sa imong matrikula." Mao kadto ang unang higayon nga nakaamgo ko nga makahimo ko sa duha! Wala madugay nakakita ko og part-time nga trabaho nga nakatugot nako sa pagpadayon sa akong pagtuon.

Naghunahuna ko pag-usab mahitungod ni Nephi ug sa barko: "Karon ako, si Nephi, wala . . . mihimo og barko subay sa paagi sa mga tawo; apan ako mihimo niini sumala sa paagi diin gipakita sa Ginoo kanako" (1 Nephi 18:2).

Kon naminaw pa ko sa akong kaugalingon, hunungon na unta nako ang akong edukasyon. Apan ang Ginoo midasig kanako, pinaagi sa mga pulong sa akong igsoon, sa pagpadayon. Usahay kon aduna kitay mga hagit sa atong kinabuhi, maghunahuna kita nga ang Ginoo wala mopanalangin kanato. Apan klaro nako karong nakita kon sa unsang paagi Siya mipanalangin kanako og oportunidad nga molambo ug motubo.

Ayaw Pag-undang!

Samtang estudyante, naminyo usab ko. Dayon, sa dihang hapit na nako makompleto ang akong kurso, nakaamgo ko nga dili ko ganahan sa akong gitun-an. Gusto ko nga moundang. Apan miingon ang akong asawa, "Dili ka mahimong moundang. Wala ka masayud unsay giandam sa Ginoo kanimo, mao nga kinahanglan imong tiwason."

Naghunahuna na usab ako ni Nephi. Bisan kon gipasipad-an siya sa iyang mga magulang, wala siya moundang. Hinoon, si Nephi midangup sa Dios ug midayeg Kaniya. "Wala ako magbagulbol batok sa Ginoo tungod sa akong

mga kasakit," miingon siya. Sa katapusan gibuhian siya, ug "nahinabo nga ako, si Nephi, nangulin sa barko, nga kami milawig pag-usab padulong sa gisaad nga yuta.

"Ug nahinabo nga human kami molawig sulod sa daghan nga mga adlaw kami miabut sa gisaad nga yuta" (1 Nephi 18:16, 22-23).

Naminaw sa tambag sa akong asawa, akong gihuman ang akong kurso. Apan misugod ko pagtrabaho sa lahi nga linya sa panarbaho.

Paglabay sa pipila ka tuig, aduna koy kusog nga impresyon nga kinahanglan nakong palamboon ang akong edukasyon, ug akong gibati nga kinahanglan ko nga moeskwela sa graduate school. Sa dihang gisugdan nako ang proseso sa pag-apply, usa sa unang mga butang nga gipangutana ko mao nga kon duna ba koy bachelor's degree. Nianang higayuna, ang mga pulong sa akong asawa dali nakong nahinumduman: "Wala ka masayud unsay giandam sa Ginoo kanimo, mao nga kinahanglang imong tiwason." Kon wala nako humana ang akong bachelor's degree, dili unta posible kanako ang pagkab-ut sa akong master's degree.

Ang mga Propeta Mogiya Kanato

Matag higayon nga mobasa ko sa Basahon ni Mormon, mangutana ko sa akong kaugalingon, Unsay gusto niining propeta gikan sa liboan ka tuig na ang milabay nga akong mahibaloan ug gamiton sa akong kinabuhi ug sa kinabuhi sa akong pamilya? Si Nephi, sama pananglit, mitudlo kanako nga kinahanglang andam kita kon ang Ginoo motawag kanato, mosalig Kaniya, ug matinud-anong moserbisyo Kaniya.

Nasayud ko sa walay pagduha-duha nga kon ang Ginoo motawag kanimo, moandam Siya sa agianan, sama sa iyang gibuhat alang ni Nephi (tan-awa sa 1 Nephi 3:7). ■

PAGPAMATUOD MAHITUNGOD NI JESUKRISTO

SIYA BUHI!

- Si Jesukristo mibangon gikan sa lubnganan (tan-awa sa Mateo 28:6).
- Siya adunay lawas nga unod ug bukog (tan-awa sa Lucas 24:39; Doktrina ug mga Pakigsaad 130:22).
- Ang iyang nabanhaw nga lawas nahimaya ug imortal.

“Ug karon, human sa daghan nga mga pagpamatuod nga gihatag mahitungod kaniya, kini mao ang pagpamatuod, ang katapusan sa tanan, nga kami naghatag kaniya: **NGA SIYA BUHI!** “Kay **KAMI NAKAKITA KANIYA**, gani diha sa tuo nga kilid sa Dios; ug **KAMI NAKADUNGOG SA TINGOG** nga nagpamatuod nga siya mao ang Bugtong Anak sa Amahan—

“Nga pinaagi kaniya, ug ngadto kaniya, ug tungod kaniya, ang **MGA KALIBUTAN NALALANG**, ug ang **MGA LUMULUPYO NIANA MAO ANG MGA ANAK NGA LALAKI UG MGA ANAK NGA BABAYE SA DIOS.**”

Doktrina ug mga Pakigsaad 76:22–24.

ANG MGA LUMULUPYO NIANA MAO ANG MGA ANAK NGA LALAKI UG MGA ANAK NGA BABAYE

Pipila sa uban pa nga mga kalibutan gipuy-an. Wala kaayo kita masayud mahitungod niadto nga mga tawo (tan-awa sa Moises 1:35), apan nasayud kita nga sila mga anak sa Langitnong Amahan ug giluwat pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.

KAMI NAKAKITA KANIYA

- Ang Dios kanunay nga nagsunod sa sundanan sa pagtawag og mga saksi (tan-awa sa Mga Buhat 5:32).
- Gitawag Niya si Joseph Smith nga mahimong saksi sa ulahing mga adlaw sa buhi nga Kristo.

“KINI MAO ANG AKONG HINIGUGMANG ANAK”

KAMI NAKADUNGOG SA TINGOG

Usa ka langitnong tingog, kasagaran ang tingog sa Amahan, mipamatuod sa ubang mga panahon nga si Jesukristo mao ang Anak sa Dios (tan-awa sa Mateo 3:17; 3 Nephi 11:7; Joseph Smith—Kasaysayan 1:17).

MGA KALIBUTAN NALALANG

Ubos sa direksyon sa Langitnong Amahan, gilalang ni Jesukristo ang “mga kalibutan nga dili maihap” (Moises 1:33).

Unsaon nako pagkaganahan sa simbahan kon duna koy problema sa mga tawo didto?

*“Kitang tanan
dili hingpit;
kita mahimong
makapasakit ug
masakitan. Kasagaran
atong sulayan ang
usag usa pinaagi
sa atong personal
nga mga kinaiya.
Diha sa lawas ni
Kristo, kinahanglang
molabaw pa kita sa
pagkat-on lang sa
mga konsepto ug
dungganong mga
pulong ug tinud-anay
nga mosinati samtang
kita nagkat-on
nga ‘magpuyo nga
maghiusa sa gugma’
[Doktrina ug mga
Pakigsaad 42:45].”*

Elder D. Todd Christofferson sa Korum
sa Napulog Duha ka mga Apostoles,
“Nganong Anaa ang Simbahan,” *Liahona*,
Nob. 2015, 109.

Makakontrolar Ka sa Imong Kaugalingon Lamang

Dili nako makontrolar
kadtong naglibut kana-
ko, bisan ang ubang mga miyembro,
apan makakontrolar ko sa akong
kaugalingon ug unsay buhaton sa
mga sitwasyon. Nakaamgo ko nga
ang pag-adto sa simbahan maoy tali
kanako ug sa Dios, dili tali kanako
ug ni bisan kinsa. Gipahinumduman
nako ang akong kaugalingon nga dili
makiangayon ngadto sa Dios o sa
akong kaugalingon nga mohunong
sa pagsunod sa ebanghelyo.

Erica Y., edad 18, Hawaii, USA

Tahura ang Tanan

Kitang tanan adunay lain-laing mga
background ug nagdako sa lain-laing
paagi. Wala kita masayud kon unsay
gisinati sa uban.

Logan B., edad 15, Oregon, USA

Pakigsulti sa Imong mga Lider

Dili ka kinahanglang moadto sa
simbahan tungod sa usa ka tawo.
Kinahanglang moadto ka tungod
sa imong pagtuo diha kang Kristo.
Morekomendar usab ko nga makig-
istorya sa imong bishop.

Asher D., edad 15, Washington, USA

*Ang mga tubag gituyo alang sa tabang ug pang-
lantaw, dili isip opisyal nga mga pamahayag sa
doktrina sa Simbahan.*

Paghigugma sama sa Gibuhat ni Jesus

Miingon si Jesukristo, “Maghigugmaay kamo ang usa sa usa maingon nga ako

nahigugma kaninyo. . . . Ang tanang tawo makaila nga kamo mga tinun-an ko pinaagi niini” (Juan 13:34–35). Nakatabang kini nako nga makasabut nga kinahanglan akong mohigugma sa uban bisan kinsa pa sila, sama nga ang Manluluwas naghigugma kanako, bisan pa sa tanan nakong mga kaku-langan ug kasaypanan.

Ema F., edad 15, Chaco, Argentina

Pagkaplag og Kalipay diha sa mga Miyembro sa Imong Ward

Bisan tuod og nanlimbasug ko sa mga pagbati sa kasakit o kalagot nga may kalabutan sa mga miyembro sa Simbahan, mas naamguhan nako kon unsa ka daghan ang mga tawo sa simbahan nga nagpakabana kanako. Nakatabang kini kanako nga maganahan sa simbahan tungod sa kalipay nga nahatag kanako sa mga miyembro sa akong ward. Kanunay nga adunay mga tawo sa simbahan nga nagmahal kanimo.

Sophia D., edad 16, Bristol, England

Unsa May Imong Hunahuna?

“Wala kaayo koy nasabtan sa mga kasulatan. Unsaon nako nga mas makat-on pa gikan sa pagbasa sa kasulatan?”

Isumiter ang imong tubag ug, kon ganahan, apili og klaro kaayo nga litrato hangtud Marso 15, 2020, sa [liahona.ChurchofJesusChrist.org](https://www.ChurchofJesusChrist.org) (i-click ang “Submit an Article or Feedback”).

Ang mga tubag tingali i-edit alang sa gitag-on o sa pagklaro.

Unsaon nako pagpasabut ang akong mga higala nganong nagkinahanglan kita sa Basahon ni Mormon?

Nagtuo kita nga ang Basahon ni Mormon giandam sa Ginoo alang sa atong panahon ug importante alang kanato. Ania ang pipila ka rason ngano (sumala sa gipasabut ni Presidente Russell M. Nelson):

- Naglangkob kini sa mga tubag sa labing importanting mga pangutana sa kinabuhi.
- Nagtudlo kini sa doktrina ni Kristo.
- Naghatag kini og dugang impormasyon ug nagpatin-aw sa kadaghanan sa “mga yano ug bililhon” nga mga kamatuoran gikan sa Biblia nga nawala (tan-awa sa 1 Nephi 13:29–33).
- Naghatag kini sa labing hingpit ug labing batid nga pagsabut sa Pag-ula ni Jesukristo nga makita bisan asa.
- Nagtudlo kini kanato mahitungod sa pagpundok sa nagkatibulaag nga Israel.
- Nagbutyag kini sa mga taktika sa kaaway (tan-awa sa 2 Nephi 26–33).
- Nagbuntog kini sa sayop nga mga tradisyon sa relihiyon.
- Nagwagtang kini sa kahangturan sa sayop nga mga konsepto nga ang pagpadayag natapos na diha sa Biblia ug nga ang kalangitan sirado karon.

(Gikan sa Russell M. Nelson, “Ang Basahon ni Mormon: Unsa Kaha ang Imong Kinabuhi Kon wala Kini?” *Liahona*, Nob. 2017, 62).

Ako Nakakita og usa ka Panan-awon

Ni Propeta Joseph Smith (1805–44)
Una nga Presidente sa Simbahan

Sa tingpamulak sa 1820, ang 14 anyos nga si Joseph Smith naghunahuna hain nga simbahan ang iyang apilan. Midangup siya sa mga kasulatan alang sa mga tubag. Sa Santiago 1:5 iyang nabasa nga kon kita nakulangan og kaalam mangayo kita sa Dios.

Sa kadugayan ako miabut sa paghukom nga ako kinahanglan nga magpabilin sa kangitngit ug sa kalibug, o ako kinahanglan mobuhat ingon sa gisugo ni Santiago, nga mao, ang pagpangutana sa Dios. . . .

Busa, pinasubay niini . . . ako miadto sa kakahoyan aron sa paghimo sa pagsulay. Buntag kadto sa usa ka matahum, maayo nga panahon, sayo sa tingpamulak sa usa ka libo walo ka gatus ug kawhaan. . . .

Human ako moabut sa dapit diin ako naglaraw sa pag-adto, human ako makapaniid sa akong palibut, ug nakita ang akong kaugalingon nga nag-inusara, ako miluhod ug misugod sa pagtugyan sa mga tinguha sa akong kasingkasing ngadto sa Dios. Ako wala pa gani makasugod, sa ingon, sa kalit lamang ako gipugngan sa usa ka gahum nga sa hingpit mibuntog kanako, . . . Bagâ nga kangitngit ang mialirong kanako, ug kini gipakaingon ko sa makadiyut ingon og ako gitakda ngadto sa kalit nga kalaglagan.

Apan, sa pagpanlimbasug sa akong tibuk nga mga gahum sa pagtawag sa Dios aron pagluwas kanako gikan sa gahum niini nga kaaway diin mibuntog kanako, ug niana nga

higayon sa diha nga ako andam na sa pag-unlod ngadto sa pagkawalay paglaum ug pagtugyan sa akong kaugalingon ngadto sa kalaglagan . . . ako nakakita og usa ka dako nga gilis sa kahayag ibabaw gayud sa akong ulo, labaw sa kahayag sa adlaw, nga nag-anam og paubos hangtud kini midapat kanako.

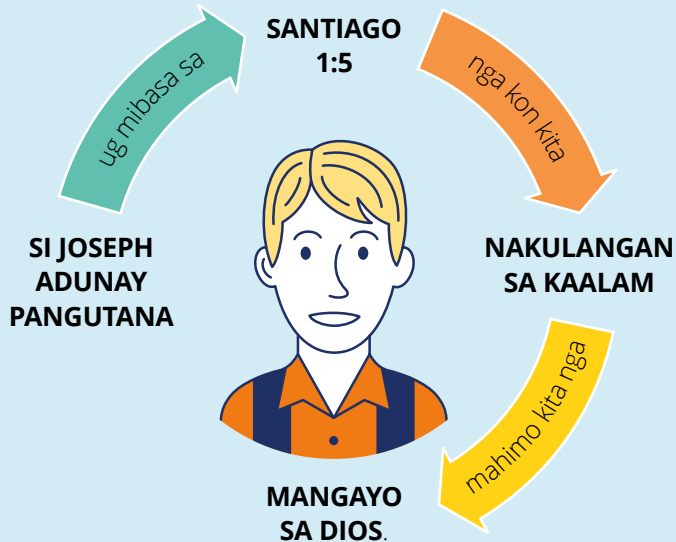
. . . Sa diha nga ang kahayag midapat kanako ako nakakita og duha ka Personahe, kansang kahayag ug himaya dili mahulagway, nagtindog ibabaw kanako diha sa kawanangan. Usa kanila misulti ngari kanako, nagtawag kanako sa akong ngalan ug miingon, nagtudlo ngadto sa lain—*Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!* . . .

. . . Ako sa tinuod nakakita og usa ka kahayag, ug sa taliwala niana nga kahayag ako nakakita sa duha ka mga Personahe, ug sila sa kamatuoran namulong ngari kanako; ug bisan pa ako gikasilagan ug gigukod sa pag-ingon nga ako nakakita og usa ka panan-awon, apan kini tinuod; . . . ako nakakita og usa ka panan-awon; ako nasayud niini, ug ako nasayud nga ang Dios nasayud niini, ug ako dili makalimud niini. ■

Gikan sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:13–17, 25.

USA KA SUNDANAN SA PAGPANGITA OG KAMATUORAN

Unsaon nato sa pagkahibalo kon unsay tinuod? Si Propeta Joseph Smith mipahiluna og sundanan nga atong masunod.

Ang pagpangita ni Joseph misangpot sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo. Unsa man ang sangputanan sa imong pagpangita?

Kon ikaw adunay mga pangutana, asa man ka moadto alang sa mga tubag?

Si Presidente Russell M. Nelson mipaambit kon unsaon nato pagsunod ang ehemplo ni Propeta Joseph:

"Pangita og mingaw nga lugar. Ipaubos ang inyong kaugalingon atubangan sa Dios."

"Pag-ampo sa ngalan ni Jesukristo bahin sa inyong mga kabalaka, inyong mga kahadlok, inyong mga kahuyang—o, ang mga tinguha sa inyong kasingkasing."

"Ug dayon maminaw!"

"Isulat ang mga ideya nga mosulod sa inyong hunahuna."

Isulat ang inyong mga gibati ug sundi kini sa paglihok sa unsay giaghat nga angay ninyong buhaton."

"Ang Dios *buot* ba gayud makigsulti kaninyo? OO!"

(Gikan sa Abril 2018 nga kinatibuk-ang komperensya.)

**PAGSAULOG SA 200 KA
TUIG SUKAD SA UNANG
PANAN-AWON**

*Ang Unang Panan-awon ni Joseph
Smith importante kanato karon
sama nga importante kini 200 ka
tuig na ang milabay. Pipila ka mga
artikulo niining bulana makata-
bang sa pagpasabut kon ngano.*

MGA YOUNG ADULT

**KON ANG
KINABUHI
DILI PATAS**

42

KABATAN-ONAN

**ANG
PAGPAHIULI
UG IKAW**

52, 61,
64

NANGITA SA
KAMATUORAN?

**SUNDA
KINI NG
SUNDANAN**

65

SA MGA GINIKANAN

**MGA BATA UG DILI
MALIPAYON NG
MGA PAGBATI**

40, H6

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW

Higala

Si Nephi Mihimo og
Barko!

Tan-awa sa pahina H13

**Ni Presidente
Henry B. Eyring**

Ikaduhang
Magtatambag sa
Unang Kapangulohan

LAKAW ug BUHATA

Sa nagdako pa ko, daghang tawo
Sang walay trabaho ug walay
panimalay. Ang presidente sa Relief
Society sa among gamay nga branch
usa ka tigulangon nga babaye gikan
sa Norway. Nasayud siya nga gusto
sa Dios nga moatiman siya niadtong
nanginahanglan. Busa nangayo siya
sa iyang mga silingan og daan nga
mga sinina. Iya kining gilabhan

ug giplantsa. Dayon gisulod niya
kini sa karton nga mga kahon sa
iyang luyo nga balkon. Kon dunay
magkinahanglan og mga sinina, ang
iyang mga silingan moingon, “Lakaw
ngadto sa balay sa unahan. Adunay
babaye didto nga mohatag nimo sa
unsay imong gikinahanglan.”

Kini nga sister nakakaplag sa
unsay gusto sa Dios nga iyang
buhaton, ug dayon iya kining gibuhat!
Nakatabang siya sa gatusan ka mga
anak sa Langitnong Amahan kinsa
nanginahanglan.

Sa Basahon ni Mormon,
si Nephi nagtudlo kanato sa
pagsunod sa mga sugo sa Dios,
bisan unsa pa man kini ka lisud
tan-awon. Miingon siya, “Ako moadto
ug mobuhat sa mga butang nga ang
Ginoo nagsugo” (1 Nephi 3:7).

Imong mapakita ang imong
pagsalig sa Dios kon maminaw
ka Kaniya ug dayon moadto ug
mobuhat sa bisan unsay Iyang
gihangyo. ●

*Gipahiangay gikan sa “Salig sa Dios Dayon Lakaw
ug Buhata,” Liahona, Nob. 2010, 70–73.*

Unsa ang imong mabuhat
sa pagtabang og usa
ka tawo karon?

Mokuyog Ko ni Jesus

Matinguhaon ♩ = 80-88

B $\flat$ E $\flat$ B $\flat$ E $\flat$

B $\flat$ E $\flat$ B $\flat$ E $\flat$

1. Je - sus nag - su - bay sa, ka - ma - tu - o - ran.
 2. Su - sa - ma ni Je - sus, ma - ning - ka - mot g'yud,
 3. Kang Je - sus mo - sa - lig, pa - ta - ling - hu - gan.

B $\flat$ E $\flat$ B $\flat$ C m7 F

1. Gi - ma - hal Ni - ya ang Dios ug ka - taw - han.
 2. Mo - sa - ad ko nga Si - ya ang ma - su - nod.
 3. Di ko N'ya pa - sag - dan, kon ma - sa - yop man.

B $\flat$ E $\flat$ B $\flat$ E $\flat$

Gus - to S'yang mo - gi - ya, na - ko sa da - lan,
 U - ban sa pag - pang - ga, ug pag - a - li - ma,
 I - ya kong lig - u - non, da - yon hu - pa - yon,

C m7 B $\flat$ E $\flat$ F

Ta - nang ad - law I - ya ko nga ku - yu - gan.
 La - kang N'ya sun - don ko, ug mo - hi - gug - ma.
 Ta - ba - ngan nga mo - lam - bo ko sa da - yon.

Padayon Lang, Josie!

Ni Juliann Doman

(Gibase sa tinuod nga istorya)

“Dalaganon ta nga malahutayon ang lumba nga atong ginaapilan” (Mga Hebreohanon 12:1).

Nanghuy-ab si Josie samtang gihinayan niya ang iyang pag-jogging ngadto sa paglakaw. Karon ang dakong lumba! Mga bulan na nga nagpaabut siya niining adlaw. Apan imbis nga mobati og kahinam atol sa pag-warm-up, mibati og kakapoy si Josie.

“Kumusta na man?” nangutana ang iyang magulang nga babaye, si Christine. Milingkod siya uban ni Josie sa sagbut aron mainat nila ang ilang mga bitiis.

“Gikapoy kaayo ko karon,” miingon si Josie, nagkab-ot sa mga tudlo sa iyang tiil.

Nasakit siya ug wala makaeskwela sulod sa pipila ka adlaw. Busa kagabii dugay siyang natulog aron makaapas sa iyang buluhaton sa eskwelahan.

“Hinaut dili nako mapakyas ang among team,” miingon si Josie.

“Buhata lang ang labing maayo nga imong mahimo,” miingon si Christine. “Morag hapit na ta magsugod!”

Ang mga babaye nanagan aron motipon sa ilang mga kauban sa team. Samtang milinya sila kauban sa ubang mga runner, gipiyong ni Josie ang iyang mga mata ug miginhawa og lawom. Nasayud siya nga ang iyang team misalig kaniya sa pagdagan og kusog, sama sa kasagaran niyang buhaton. Ang oras sa kapaspason sa pagdagan sa nag-unang lima ka runner sa ilang team maoy motino kon makadagan ba ang ilang team sa finals. Igo lang siya nga nakapuwesto sa dihang mibuto ang pusil aron sa pagsugod sa lumba. *Bang!* Mibiya ang mga runner sa starting line ug misutoy ngadto sa unahan.

Gibomba pag-ayo ni Josie ang iyang mga bukton ug gipatas-an ang iyang mga lakang. Nasayud siya nga kinahanglan siyang makauna sa sinugdanan kon gusto niya nga mahimong usa sa nag-unang nakahaman. Sa sinugdanan makadungan si Josie sa ubang nag-una nga mga runner. Apan sa dihang misulay siya nga paspasan pa ang pagdagan, dili siya makahimo.

Naglisud sa pagginhawa si Josie. Dili na gyud niya mapaspasan pa sa paglihok ang iyang mga tiil. Misugod na sa paglabay niya ang mga runner sa iyang luyo.

Kaniadto si Josie ang kasagarang molabay! *Moundang na lang kaha ko*, naghunahuna siya.

Miduko si Josie sa yuta sa dihang nakadungog siya og laing runner nga milabay niya. “Padayon lang, Josie!” miingon ang runner samtang milabay kini. Mihangad si Josie. Dayon mipahiyom siya. Usa kadto sa iyang mga kauban sa team.

“Kaya ra na nimo!” miingon ang laing kauban sa team sa dihang milabay kini. Samtang ang matag usa sa mga kauban ni Josie sa team milabay kaniya, midasig sila kaniya nga mopadayon sa pagdagan.

Mibati si Josie og bul-og sa determinasyon. Tingali dili siya maapil sa nag-unang lima, apan makahimo gihapon siya sa paghuman sa lumba. Mitutok siya sa iyang mga lakang ug wala gyud mohunong hangtud nga sa katapusan nakalabang siya sa finish line.

“Pasensya na kon . . . wala ko makatabang nato . . . nga makasulod sa sunod nga lumba,” miingon siya samtang naghangos.

“*Nakasulod* ang atong team!” Miingon ang coach ni Josie samtang midagan kini ngadto sa mga babaye. Mihugyaw ang tanan sa team, ug migakos pag-ayo si Christine kang Josie.

Nianang gabhiona samtang miluhod si Josie sa pag-ampo, naghunahuna siya kon sa unsang paagi ang iyang mga kauban sa team mitabang kaniya. Ang ilang mga pulong mihatag kaniya og kalig-on sa pagpadayon sa dihang gusto na niya nga moundang.

Mitan-aw si Josie sa hulagway ni Jesus nga nagbitay ibabaw sa iyang higdaanan. *Si Jesus mibuhay sa samang butang alang kanato*, naghunahuna siya. Mipahiyom siya samtang naghanduraw siya sa Manluluwas nga

nag-abiba kaniya. “Padayon lang, Josie! Ania ako aron motabang kanimo.”

Nagpasalamat si Josie sa Langitnong Amahan alang sa Iyang tabang sa pagdagan sa lumba sa kinabuhi. Gibati niya nga makahimo siya sa bisan unsa nga butang kon anaa si Jesus nga nag-abiba kaniya! ●

Ang tagsulat nagpuyo sa Colorado, USA.

Unom ka Paagi aron Mas Maayo ang Bation

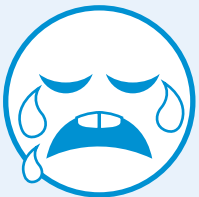
Aniay pipila ka butang nga mahimong sulayan kon dili malipayon ang imong mga pagbati. Kolori ang nawong nga motakdo sa unsay imong gibati, o pagdrowing og bag-ong nawong. Dayon kolori ang mga ideya alang sa mas maayong pagbati.

Mibati ko og kasuko!

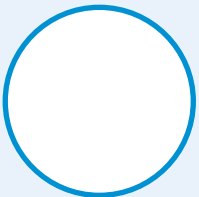
Mibati ko og kahadlok.

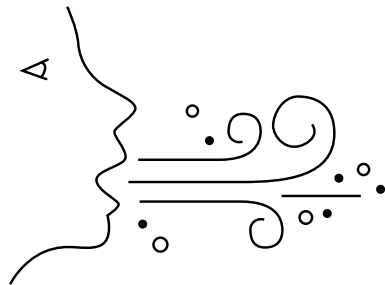
Mibati ko og kaguol.

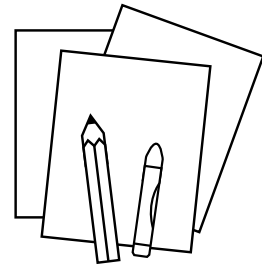
Mibati ko og kabalaka.

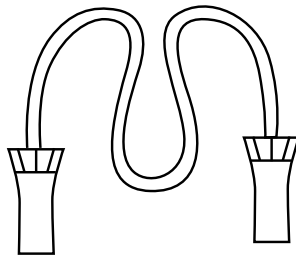
Mibati ko og _____.

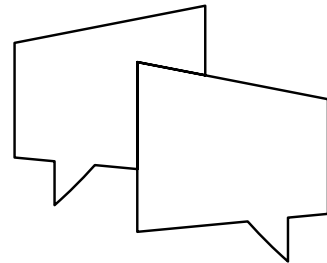
Ginhawa og pasulod ug pagawas nga pinahinay. Iparelaks ang imong lawas.

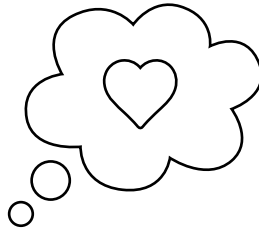
Isulat sa journal o pagkolor og hulagway mahitungod sa imong gibati.

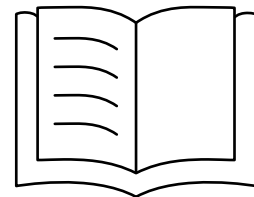
Pagsulay og kalihokan nga makapalihok sa imong lawas.

Pakigsulti sa usa ka tawo mahitungod sa imong gibati.

Pagmabination sa imong kaugalingon. Sulayi sa paghunahuna og nindot nga mga hunahuna mahitungod sa imong kaugalingon.

Pag-ampo ug pagbasa og pipila ka mga kasulatan. Ang Dios naghigugma kanimo, bisan unsa pa man!

“Kami naghisgot kang Kristo,
kami nalipay diha kang Kristo”

(2 Nephi 25:26).

Hello gikan sa Brazil!

Kami si Margo ug Paolo.

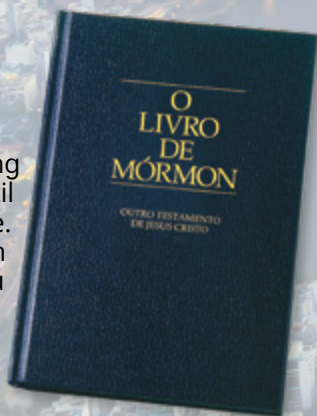
Nagbiyahe mi sa tibuok kalibutan
aron makakat-on mahitungod sa mga
anak sa Dios. Kuyugi kami samtang
bisitahon namo ang Brazil!

Sa dili madugay
aduna nay 11 ka
templo sa Brazil!
Sa pahina F10,
mabasa nimo ang
mahitungod sa
unang pag-adto
sa templo sa usa
ka Brazilian nga
batang lalaki.

Ang **Brazil** mao ang
labing dako nga nasud
sa South America. Sobra
sa usa ka milyon ka mga
miyembro sa Simbahan
ang nagpuyo didto.

Ang nag-unang
pinulongan sa Brazil
mao ang Portuguese.
Kini ang Basahon
ni Mormon sa
Portuguese.

Ang football mao ang labing sikat nga dula sa Brazil.

Ang Suba sa Amazon mao ang labing taas nga suba sa kalibutan. Ug ang kalasangan sa Amazon mao ang labing dako sa kalibutan! Puy-anan kini sa daghang talagsaon nga mga hayop.

Usa ka higanteng estatuwa ni Jesukristo nagbarug sa tumoy sa bungtod duol sa dakbayan sa Rio de Janeiro.

Himamata ang pipila ka mga higala gikan sa Brazil!

Ganahan ko nga mosimba uban sa akong manghud nga babaye ug sa akong pamilya. Akong bation ang gugma sa Manluluwas kon ikauban nako ang akong pamilya diha sa miting sa sakramento. Mabati ko usab kini kon anaa ko sa Primary. Nasayud ko nga si Jesus buhi ug nagmahal kanato.

Yago V., edad 4, ug iyang igsoong babaye, Laís, edad 2, Minas Gerais, Brazil

Sa wala pa ko mabunyagi, nahadlok ko nga malumos tungod kay dili ko makamaong molangoy. Miingon ang akong amahan nga makasalig ko nga si Jesus magauban kanako. Human niana mibati ko og dakong kaisug ug nasayud ko nga wala ako mag-inusara. Ang adlaw sa akong bunyag maoy usa sa labing nindot nga mga adlaw sa akong kinabuhi.

Ana Luiza M., edad 9, Paraná, Brazil

Salamat sa pagsuroy sa Brazil uban kanamo. Magkita kita sa sunod higayon!

Taga-Brazil ka ba? Sulati kami! Gusto kaming makadungog gikan kanimo.

Usa ka Templo para ni Ítalo

Naghinam-hinam siya nga makasulod sa umaabut!

Ni Sadey Ludlow

(Gibase sa tinuod nga istorya)

"Gusto ko nga makita. Ug moadto sa templo" (Songbook sa mga Bata, 99).

Naghinam-hinam si Ítalo alang sa ward temple trip. Moadto sila sa Templo sa Recife Brazil. 15 ka oras ang gilay-on niini!

Si Ítalo, iyang magulang nga lalaki nga si Henrique, ug ang ilang mga ginikanan mibiya og sayo sa buntag. Samtang nagbiyahe sila, si Ítalo nagsige og hunahuna sa gisulti ni Mama kaniya. "Karong tuiga, makakita ka unsa kaanindot ang templo sa gawas," miingon siya. "Sa sunod tuig, igo na ang imong pangidaron aron makakita ka unsa kaanindot niini sa sulod."

Wala pa gyud makaadto si Ítalo sa bisan asa nga templo sukad. Apan nagsige siya og tan-aw sa bag-ong templo nga gitukod sa Fortaleza, diin nagpuyo ang iyang pamilya. Talagsaon kaayo kini!

Mihunong sila aron maniudto. Mikaon si Ítalo sa iyang paborito,

feijoada, gilat-an nga itom nga mga liso [black bean] nga giparisan og kan-on ug mga orange. Samtang nagkaon siya, nagsige siya og hunahuna sa templo. Sa dihang sa katapusan gipahinungod na ang templo sa Fortaleza, templo kini nga mahimong bisitahon permi sa iyang pamilya. Dili na sila kinahanglang mobiyahe og layo kaayo.

Padulong na og salop ang adlaw sa dihang si Ítalo ug ang iyang pamilya miabut sa templo sa Recife. "*Que bonito!*" Miingon si Ítalo. "Pagkanindot!" Dili siya makahunong sa pagpahiyom.

Pagkasunod buntag, gidala ni Mama si Ítalo ngadto sa hulatanan sa mga bata. "Bisan og dili pa ka makasulod sa templo," miingon siya, "tan-awa kon mabati ba nimo ang espesyal nga espiritu samtang anaa ka sa nataran sa templo." Dayon misulod sa templo ang pamilya ni Ítalo.

Ang buotan nga mga temple worker mibantay kang Ítalo ug sa ubang mga bata samtang naghulat sila diha sa templo. Mibasa sila og mga istorya gikan sa *Livro de Mórmon* (Basahon ni Mormon). “Ang pagbasa sa mga kasulatan maoy usa ka maayong paagi sa pagpangandam alang sa templo,” naghunahuna si Ítalo. Mibati siya og kalinaw ug kasiguroan. *Sakto si Mama*, naghunahuna siya. *Malinawon dinhi.*

Dayon gidala sa mga temple worker si Ítalo ug ang ubang mga bata aron maglakaw-lakaw libut sa nataran sa templo. Mao kana ang higayon nga nakamatikod si Ítalo sa mga pulong diha sa ganghaan sa templo. “*Santidade ao Senhor. A casa do Senhor*,” nag-ingon kini. “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo: ang Balay sa Ginoo.”

Dili ikatingala nga malinawon kaayo ang akong gibati dinhi,

naghunahuna siya. *Balay kini sa Dios.*

Sa pagkahuman sa temple trip, si Ítalo ug ang iyang pamilya namauli na. Gusto niya nga mahinumduman ang iyang gibati didto sa templo. Unsay iyang mahimo?

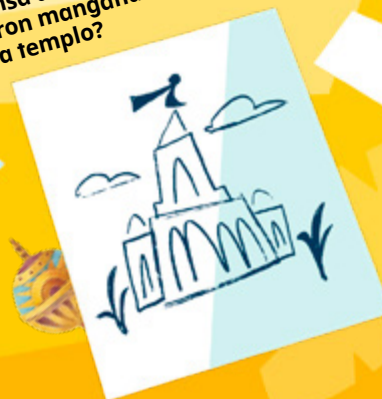
Usahay mibati si Ítalo nga mas madrowing niya ang iyang mga pagbati kay sa magsulat mahitungod niini. Busa midrowing siya og hulagway sa templo. Dayon iya kining gipakita ni Mama ug Papa.

“Mopahinumdom kini kanako sa kon asa ko gustong moadto,” miingon siya. Gibutang niya ang hulagway diha sa iyang kwarto diin makatan-aw siya niini kada adlaw.

“Gusto nakong maandam,” miingon siya. “Tungod kay gusto kong mosulod sa umaabut nga adlaw!” ●

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Unsa ang imong mabuhay aron mangandam sa pag-adto sa templo?

Mga Sakyanang Pangdagat sa Kasulatan

Daghang mga kasulatan ang naghisgot mahitungod sa mga sakyanang pangdagat! Unsa ang imong nakat-unan gikan niini nga mga istorya?

Kinsa Ako?

Itugma ang matag tawo sa ubos ngadto sa ilang istorya.

- 1** Ang Dios mipasidaan kanako nga Iyang lunupan ang yuta. Misugo Siya kanako sa paghimo og dakong barko nga gitawag og arka aron ang akong pamilya ug ang mga hayop maluwas.
- 2** Nagsakay kami sa sakayan uban ni Jesus sa dihang miabut ang unos. Gipakalma ni Jesus ang hangin ug ang mga balud.
- 3** Ang akong igsoon ug ako mihimo og mga barko aron mobiyahe ngadto sa gisaad nga yuta. Mihangyo ko sa Dios nga pasigahon ang mga bato aron makahatag namo og kahayag sulod sa among mga barko.
- 4** Dili makadunggo ang among barko tungod kay nahimong yelo ang tubig sa pantalan! Nangulo ko sa pag-ampo sa among grupo aron mangayo og tabang sa Dios. Nabuak sa igong gidugayon ang yelo aron makaagi ang among barko.

Lucy Mack Smith

Mga disipulo ni Jesus

Noe

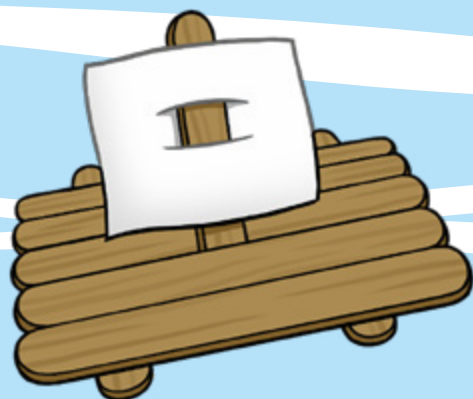
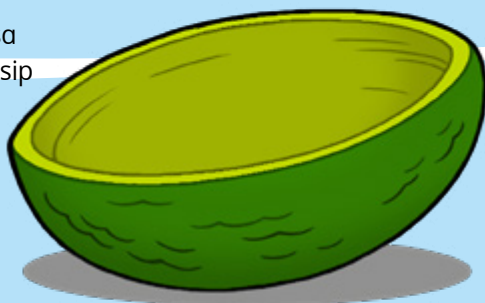

**Igsoong lalaki
ni Jared**

Paghimo og Imong Kaugalingon

Aniay mga ideya sa paghimo og lain-laing matang sa mga barko. Unsa nga mga ideya ang imong mahunahunaan?

- Gamita ang panit sa tunga sa avocado isip lawas sa barko.

- Ipapilit o i-tape ang mga popsicle stick [nigpis ug lagpad nga stick] aron makahimo og balsa.

Si Nephi Naghimo og Barko

Gamita kini nga script sa pagdrama-drama sa mga parte sa 1 Nephi 17.

Narrator: Human mipanaw sa kamingawan ang pamilya ni Nephi, miabut sila sa usa ka dagat. Ang Ginoo misugo kang Nephi sa paghimo og mga himan ug sa paghimo og barko.

[Naghimo si Nephi. Si Laman ug Lemuel misulod sa eksena.]

Nephi: Mga igsoon, dali tabangi ko sa paghimo sa atong barko!

Laman: Dili! Dili ka kahibalo mohimo og butang nga sama niana.

Lemuel: Buangon ka, sama sa atong amahan.

Nephi: Ang Ginoo mogiya kanato ngadto sa gisaad nga yuta, sama nga gigiyahan Niya ang katawhan ni Moises. Nagguol ko nga dili kamo motuo sa mga saad sa Dios.

Laman: *[masuk-anong milingi ngadto ni Lemuel]* Ato ni siyang ilabay sa dagat!

[Misulay si Laman ug Lemuel sa pagbira kang Nephi, apan miatras si Nephi.]

Nephi: Makahimo ko sa bisan unsa nga isugo sa Dios nga akong buhaton.

[Gituyhad ni Nephi ang iyang kamot ngadto ni Laman ug Lemuel. Misugod sila sa pagkurog ug napaluhod.]

Laman: Gibati nako ang gahum sa Ginoo!

Lemuel: Ako pud! Nakapakurog kini kanako!

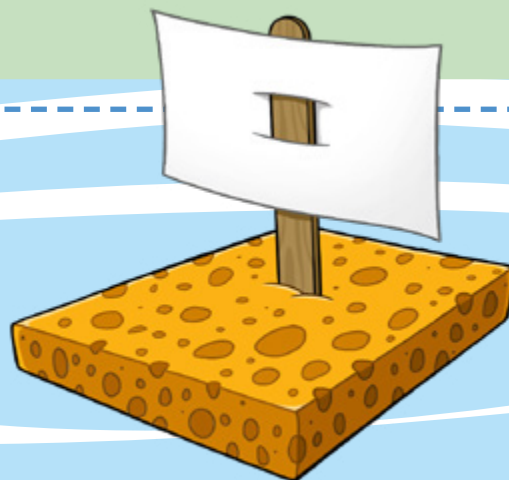
[Gitabangan sila ni Nephi nga makabarug.]

Nephi: Hinaut nga motuo kamo sa Dios. Karon magtinabangay ta sa paghuman niining barko.

Narrator: Si Nephi ug ang iyang pamilya mihuman sa ilang barko ug milawig ngadto sa gisaad nga yuta.

- Pagpilo og sakayan gikan sa papel.

- Paggamit og stick ug papel sa pag-adorno og makalawig nga espongha.

Puzzle sa Basahon ni Mormon

Sulati ang walay sulod nga mga kwadrado aron ang tanang unom ka mga hulagway anaa sa matag laray (patabok), matag kolumna (pataas ug paubos), ug sa matag asul nga kahon.

Unsa ang nagpahinumdom kanimo niini nga mga simbolo diha sa istorya ni Nephi ug sa iyang pamilya?

	Timailhan: Unsa nga simbolo ang wala dinhi?				

Ipakita ug Isulti

Jacob K., edad 12, New South Wales, Australia

Ganahan ko nga modapit sa akong mga higala nga moadto sa simbahan o sa mga kalihokan uban kanako.

Astrid V., edad 8, Arequipa, Peru

Nalipay kaayo ko nga misulod sa tubig sa bunyag. Ang akong igsoong lalaki, kinsa miserbisyo og misyon,

Lynn P., edad 11, Santa Cruz, Bolivia

Aduna kami pamilya nga nagpuyo sa Tonga, mao nga naguol kami dihang naigo kini sa bagyo. Naka-ideya mi nga magpadala og mga water purifier aron aduna silay limpyong tubig nga mainom. Mitrabaho kami og maayo ug mikita og igong kwarta aron makapadala og tulo ka kahon sa mga water purifier! Ang among pamilya sa Tonga adunay igo nga ikapaambit sa ilang komunidad.
Kalea ug Christopher L., parehong 8 anyos, Saskatchewan, Canada

Ang mga bata sa primary diha sa **San Luis Province, Argentina**, nagpraktis alang sa programa sa Primary ug naghinam-hinam sa pagpresentar niini!

Ang mga bata sa primary diha sa **Ping Chen District, Taiwan**, mibutang og balhiboon nga mga bola [fuzzy balls] sulod sa usa ka sudlanan nga nagrepresentar sa mga pag-ampo nga gihatag, mga kasulatan nga gibasa, ug dihang mibati sila og gugma gikan sa Dios. Matag semana mipaambit sila sa unsay ilang nahimo, gibati, giampo, o nakat-unan. Daghan sila og mga pahinumdom sa gugma sa Dios!

Pangitaa Kini!

Mga katunga sa Brazil natabunan og kalasangan. Pwede ba nimong pangitaon ug koloran ang tanang 12 ka hayop ug mga insekto niini nga talan-awon sa kalasangan? Tan-awa ang luyo nga hapin alang sa tabang.

Adto sa pahina F8 aron dugang nga makat-on mahitungod sa Brazil.

Usahay mahadlok ko nga mosulay og bag-ong mga butang. Unsa kaha kon mapakyas ko?
—Nahadlok sa Accra

Minahal nga Nahadlok,

Ang tanang tawo nga maayo kaayo sa usa ka butang nagsugod nga walay mga kasinatian! Dili ka mahimong eksperto sa una nimong pagsulay, ug OK ra kana. Kabahin kanang tanan sa panimpalad! Kon masayup ka, sulayi lang pag-usab. Ang kinabuhi mao ang mahitungod sa pagkat-on ug paglambo.

Makahimo ka niini!
Ang *Higala*

Subaya ang mga linya aron dugang nga makat-on kon giunsa niini nga mga tawo sa pagpadayon nga maningkamot.

Presidente Dallin H. Oaks

Apostol ug kanhi Huwes sa Korte Suprema

Gisultihan sa iyang unang titser sa violin nga dili gayud siya magmalampuson.

Bessie Coleman

inila nga piloto

Wala gayud mahimong labing maayo nga estudyante, inila sa eskwelahan, o presidente sa bisan unsa sa dihang batan-on pa siya.

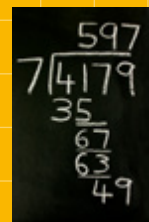

Jean B. Bingham

Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

Naglisud sa eskwelahan, ilabi na sa tag-as nga division.

Ludwig van Beethoven

composer nga naila sa tibuok kalibutan

Gibalibaran sa tanang flight school nga iyang giaplayan sa Estados Unidos.

Gusto ka nga mosulay og bag-ong butang? Ang imong *Giya nga Basahon sa Kabataan* makatabang nimo sa paghimo og tumong. Ayaw paghunong kon dili dayon nimo kini makab-ut!

Unsa ang naa sa Kahon?

Ni Lori Fuller Sosa

Mga Magasin sa Simbahan (Gibase sa tinuod nga istorya)

Wala mahimutang si Ava sa iyang lingkuranan. Iyang nadunggan ang iyang titser sa Primary nga nagsulti. Apan dili makahatag og pagtagad si Ava. Ang iya lang mahunahuna mao ang kahon ilawom sa lingkuranan ni Sister Obi.

Giputos kini og sinaw nga asul nga

papel. Adunay bulawanong laso sa ibabaw niini. Unsa kaha kini? Giduko *pag-ayo* ni Ava ang iyang ulo. Mitutok siya sa kahon. Nanghinaut siya nga makakita siya lusot sa sinaw nga papel. Dili siya makahulat nga masayud unsa ang naa sa sulod.

Sa katapusan gikuha ni Sister Obi ang

kahon. Gibutang niya kini sa iyang mga paa.

“Sulod niini nga kahon mao ang usa sa labing mahinungdanong nilalang sa Langitnong Amahan,” miingon si Sister Obi. “Tan-awa ang sulod. Dayon ipasa kini nga dili mosulti og bisan unsa.” Gipasa niya ang kahon ngadto ni Noah.

Hinay nga giukab ni Noah ang tabon. Mitan-aw siya sulod sa kahon. Mipahiyum siya. Dayon iyang gipasa ang kahon ngadto ni June.

Gitan-aw ni Ava ang tanan nga nagpuli-puli sa pagtan-aw. Sa tinagsa-tagsa, ang matag usa sa iyang mga higala miabli sa kahon. Mitan-aw sila sa sulod. Mipahiyum sila.

Unsa man ang importante kaayo ngadto sa Langitnong Amahan? Ug sa unsang paagi nga ang butang nga espesyal kaayo mopaigo sa ingon ka gamay nga kahon?

Sa katapusan turno na ni Ava. Iyang gialsa ang sinaw nga tabon ug mitan-aw sa sulod. Usa kadto ka salamin! Mitan-aw si Ava sa salamin sulod sa kahon. Iyang nakita ang iyang kaugalingong nawong nga mitan-aw og balik.

Nakita ni Ava ang iyang mga mata nga midako. Usa ba gayud *siya* sa labing mahinungdanong mga nilalang sa Langitnong Amahan? Gipangga ba siya sa Langitnong Amahan sa ingon *niana* ka dako?

Mipahiyom si Ava. Mibati siya og kainit ug kalipay sa sulod. Sama kadto sa usa ka dakong gakos. Dakong gakos gikan sa Langitnong Amahan. Siya nagmahal *gayud* kaniya! Usa siya sa Iyang labing mahinungdanon nga mga nilalang. ●

Unsa ang nakita ni Ava sa kahon?
Unsay iyang nakat-unan?

Ang Nabali nga Gapasan ni Nephi

Usa ka adlaw sa kamingawan, nabali ang pangpangayam nga gapasan ni Nephi. Nabalaka ang iyang pamilya. Wala sila masayud kon unsaon nila pagkuha og pagkaon kon wala kini.

Si Nephi adunay hugot nga pagtuo. Mihimo siya og bag-ong gapasan ug panâ. Ang iyang amahan, si Lehi, nag-ampo alang sa tabang.

Mitan-aw sila sa Liahona. Espesyal kadto nga bola nga gihatag sa Ginoo kanila. Sa dihang misunod sila sa mga sugo, ang Liahona mipakita kanila kon asa moadto.

Si Nephi nakakuha og pagkaon alang sa iyang pamilya!

Kon mahitabo ang dili maayo o subo nga mga butang, dili ko moundang!
Ang Langitnong Amahan motabang kanako sa pagsulbad sa mga problema. ●

Pagbasa mahitungod niini nga istorya diha sa 1 Nephi 16.

Si Nephi Misalig sa Dios

Sa unsang paagi nga magmaisugon ka sama ni Nephi?

Minahal nga mga Ginikanan,

Si Nephi matinud-anon. Ang inyong mga anak makakat-on mahitungod kaniya sa magasin karong bulana. Diha sa pahina H2, si Presidente Eyring naghigot kon sa unsang paagi kita makasunod sa ehemplo ni Nephi. Gamita ang mga pahina H12–H13 sa pagdrama-drama sa istorya ni Nephi nga naghimo og barko. Sa mga pahina H20–H23, pagbasa mahitungod sa pagkabali sa pangpangayam nga gapasan ni Nephi. Pangutan-a ang inyong mga anak unsa nga mga pulong ang ilang gamiton sa paghulagway ni Nephi. Unsa ang pipila ka mga pulong nga makahulagway sa inyong pamilya?

Pagpabilin nga matinud-anon!

Ang *Higala*

Tan-awa ang pahina H16.

UNSAON SA PAGPADALA SA ARTWORK O KASINATIAN SA INYONG ANAK NGADTO SA LIAHONA

Adto sa liahona.ChurchOfJesusChrist.org ug i-klik ang "Submit an Article or Feedback." O i-email kini kanamo sa liahona@ChurchOfJesusChrist.org uban sa ngalan sa inyong anak, edad, siyudad nga gipuy-an, ug kini nga pamahayag sa pagtugot: "Ako, [isukip ang imong ngalan], mohatag og pagtugot sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa paggamit sa gisumiter sa akong anak diha sa mga magasin sa Simbahan, sa mga website sa Simbahan, ug sa mga platform sa social media." Ganahan kaayo kami nga makadungog gikan kaninyo!

**Pangitaa ang Liahona
nga gitagoan sa sulod!**

MGA SULOD

- H2** Gikan sa Unang Kapangulohan: Lakaw ug Buhata
- H4** Padayon Lang, Josie!
- H6** Unom ka Paagi aron Mas Maayo ang Bation
- H7** Maayo nga Ideya
- H8** Hello gikan sa Brazil
- H10** Usa ka Templo para ni Ítalo
- H12** Mga Sakyanang Pangdagat sa Kasulatan
- H14** Makalingaw nga Buhaton: Puzzle sa Basahon ni Mormon
- H15** Ipakita ug Isulti
- H16** Makalingaw nga Buhaton: Pangitaa Kini
- H17** Unsay anaa sa Imong Hunahuna?
- H18** Unsa ang naa sa Kahon?
- H20** Mga Istorya sa Kasulatan: Ang Nabali nga Gapasan ni Nephi
- H23** Koloranan nga Pahina: Si Nephi Misalig sa Dios

ANAA SA HAPIN SA HIGALA

Paghulagway pinaagi ni Liam Darcy